

LIKKUTEI TORAH • THE CHASSIDISHE PARSHA

פרשת אמור

Parshas Emor

The 6 maamarim of Likkutei Torah on the parsha.

The Hebrew and the translation

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/emor/

Contents

PARSHAS EMOR

Maamar 1	ונקדשתי בתוך בני ישראל וכו'	3
	"And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel"	
Maamar 2	לבאר הדברים ע"פ ונקדשתי בתוך בני ישראל בענין...	48
	To Explain "And I Shall Be Sanctified in the Midst of the Children of Israel"	
Maamar 3	וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר...	84
	"And You Shall Count for Yourselves from the Morrow of the Shabbos"	
Maamar 4	והניף את העומר	98
	"And he shall wave the Omer"	
Maamar 5	והניף הכהן אותם על לחם הבכורים תנופה לפני...	120
	"And the kohen shall wave them upon the bread of the first fruits"	
Maamar 6	ביאור ע"פ והניף הכהן אותם	129
	An explanation of the verse "And the kohen shall wave them"	

ונקדשתי בתוך בני ישראל וכו'

“And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel”

1 ונקדשתי בתוך בני ישראל וכו'. להבין מהו לשון תוך. וגם צ"ל מאמרז"ל [מאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בענין שיש ג' כתות מלאכים.

“And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel,” etc. We need to understand what the expression “midst” means. We also need to understand the saying of our Sages, of blessed memory, about there being three companies of angels.

כת אחת אומרת קדוש. וכת א' אומרת קדוש קדוש וכת אחת אומרת קדוש קדוש קדוש ה' צבאות וגו'.
One company says “Holy”; one company says “Holy, holy”; and one company says “Holy, holy, holy is Havayah of Hosts,” etc.

כדאיתא בחולין [דצ"א ע"ב]. ור"ל [ורוצה לומר] שהכת הא' אומרת פעם א' קדוש וכת הב' כופלים ואומרים כ"פ [ב' פעמים] קדוש וכת הג' ג"פ [ג' פעמים]. כמו שאנו אומרים.

As is found in [Tractate] Chullin (91b). That is to say, the first company says “Holy” once, the second company doubles it and says “Holy” twice, and the third company three times, as we say [it].

וגם צ"ל מ"ש בנזיר ג"כ לשון קדוש כמ"ש קדוש יהי [יהיה] גדל פרע כו'. הנה כתיב שרפים עומדים ממעל לו.

We also need to understand what is said of the nazirite, likewise using the expression “holy,” as it is written, “He shall be holy; he shall let the locks grow,” etc. Now, it is written, “Seraphim stood above Him.”

2 ויש להבין איך יתכן שיעמדו ממעל לשכינה והלא הם נבראים בעלי גבול. הנה כתיב כי עמך מקור חיים ולמה לא נאמר ואתה כו'.

We must understand how it is possible that they should stand above the Shechinah (Divine Presence): are they not created beings, possessed of limits? Now, it is written, “For with You is the source of life”; and why does it not say, “And You [are],” etc.?

ויוכן כל זה בהקדים להבין פי' וענין קדוש. דהנה קדוש פירושו מובדל, דהיינו כמ"ש אני הוי' לא שניתי שאין שום שינוי אצלו ית' בין קודם בריאת העולם לאחר שנברא

All this will be understood by first understanding the meaning and concept of "holy." For "holy" means separate; that is, as it is written, "I, Havayah, have not changed": there is no change at all in Him, may He be blessed, between before the creation of the world and after it was created;

וכמאמר אתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר שנברא כו', ור"ל [ורוצה לומר] שאין שום שינוי והתפעלות ח"ו [חס ושלום] אצלו ית' מבריאת העולם וכמ"ש אני ראשון ואני אחרון כו',

and as it is said, "You are He before the world was created, and You are He after it was created," etc. That is to say, there is no change and no being affected at all, G-d forbid, in Him, may He be blessed, by the creation of the world; and as it is written, "I am the first and I am the last," etc.

דהיינו לפי שהוא ית' מובדל מכל העולמות דהיינו שהיותו מחיה ומהוה העולמות אינו כמו שהנפש מחיה את הגוף שמהות הנפש ממש מתלבשת בתוך הגוף להחיותו,

This is because He, may He be blessed, is separate from all the worlds; that is, His giving life to the worlds and bringing them into being is not like the way the soul gives life to the body, where the very being of the soul is encloded within the body to give it life,

והרי נתפסת ממש בתוך הגוף ומתחלק החיות המתפשט ממנה בהגוף לג' חלקים שהוא החיות שמלוכש במוחין שבראש.

and so it is actually held within the body, and the life-force that spreads from it into the body divides into three parts: the life-force encloded in the brain in the head.

3 והחיות שבגוף והחיות שברגלים. שהחיות המלוכש בהראש נעלה יותר הרבה מחיות שבגוף כנראה בחוש שבראש הוא כל פנימיות החיות.

The life-force in the body, and the life-force in the legs. For the life-force encloded in the head is far higher than the life-force in the body, as is plainly seen: in the head is the whole inner dimension (pnimiyus) of the life-force,

דהיינו כח המחשבה והשכל והחושים המעולים שבפנים ראייה שמיעה כו'. והחיות שבהגוף הוא למטה מבחי' זו

namely the power of thought and of intellect, and the superior senses in the face: sight, hearing, etc. The life-force in the body is below this level;

דהיינו ששם משכן המדות שבלב שהם למטה מהשכל וגם כח המעשה שבידים הוא למטה במדרגה מן החושים שבפנים ראייה ושמיעה כו'.

that is, there is the seat of the emotive attributes (middos) in the heart, which are below the intellect; and also the power of action in the hands is lower in rank than the senses in the face, sight and hearing, etc.

4 ואח"כ ברגלים החיות יותר למטה מבחי' החיות שבגוף. וכ"ז [וכל זה] מפני שהמוחי' [שהמוחי'] שבראש הם מקבלים תחלה החיות ומבחי' פנימיות יותר היינו מפנימי' [מפנימיות / מפנימית] הנפש, ואח"כ מבחי' התחתונה שבראש נמשך לגוף כו'

And then, in the legs, the life-force is lower still than the level of the life-force in the body. All this is because the brain in the head receives the life-force first, and from a more inner level, that is, from the inner dimension of the soul; and afterwards, from the lowest level in the head, it is drawn down to the body, etc.

לכן החיות שבגוף הוא למטה במדרגה מהחיות שבראש וכן עדי"ז מהגוף לרגלים.

Therefore the life-force in the body is lower in rank than the life-force in the head, and so too, in the same way, from the body to the legs.

הרי שהחיות המתפשט ממהות הנפש מתחלק לג' חלקים כלליים הנ"ל ראש וגוף ורגלים ויש בכל א' כמה אברים פרטיים כנודע. אך בכלל הם ג' בחי' הנ"ל.

Thus the life-force that spreads from the being of the soul divides into the three general parts mentioned above, head, body and legs; and in each one there are several particular limbs, as is known. But in general they are the three levels mentioned above.

5 ושינוי בחינותיהם הוא מצד שינוי גילוי החיות הנמשך להם מהנפש כנ"ל שבראש מאיר בחינה עליונה מהנפש כו'.

The difference between their levels comes from the difference in the revelation of the life-force drawn to them from the soul, as mentioned above: in the head a higher level of the soul shines, etc.

ונמצא שחיות הנפש נתפסת ומתלבשת ממש בתוך כלי הגוף

It follows that the life-force of the soul is actually held and enclothed within the vessels of the body.

ולכן מתחלק החיות הזה המתפשט ממנה ונתפס בהגוף לפי מהות הכלים של הגוף שלהיות כלי המוחי [המוחיין] הם נעלים יותר מכלי הגוף לכך הם מקבלים בחינה עליונה מחיות הנפש שהוא כח המח שבה והשכל כנ"ל.

Therefore this life-force, which spreads from it and is held in the body, divides according to the nature of the body's vessels: since the vessels of the brain are higher than the vessels of the body, they receive a higher level of the soul's life-force, namely its power of mind and intellect, as mentioned above.

אבל מה שהוא ית' מחיה את העולמות אינו כן שאין בו בחי' התחלקות כלל ח"ו [חס ושלום] ולא שייך כלל לומר אצלו ראש וסוף כלל

But the way He, may He be blessed, gives life to the worlds is not so: in Him there is no aspect of division at all, G-d forbid, and it is not at all relevant to speak of head and end with regard to Him,

כי הוא ראשון והוא אחרון כו' והיינו לפי שהוא ית' אינו מתלבש כלל בתוך העולמות.

for He is first and He is last, etc. This is because He, may He be blessed, is not enclothed within the worlds at all.

6 ולא כמו שהנשמה מתלבשת בגוף כנ"ל. ולהיות כן אין שייך כלל בחי' התחלקות בהיות שהוא מהווה העולמות דהתחלקות הוא מצד ההתלבשות כנ"ל

And not as the soul is enclothed in the body, as mentioned above. And since this is so, the aspect of division does not apply at all to the life-force with which He brings the worlds into being; for division comes from enclothement, as mentioned above.

דלפי שכלי המוחי [המוחיין] נעלים יותר לכן מתלבש בהם בחי' עליונה יותר כו', וזהו דוקא בבחי' החיות המתלבש בתוך הכלים שייך לומר כן.

For since the vessels of the brain are higher, therefore a higher level is enclothed in them, etc.; and it is specifically of life-force that is enclothed within vessels that this can be said.

משא"כ בו ית' שהיותו מחיה העולמות אינו ע"י שמתלבש בתוכן כלל. הלכך לא שייך כלל שום התחלקות כלל ועיקר גם בהחיות שנמשך ממנו להחיותם כיון שאינו מתלבש בתוכן.

This is not so with Him, may He be blessed, for His giving life to the worlds is not through being enclothed within them at all. Therefore no division whatsoever applies at all, even to the life-force drawn from Him to give them life, since He is not enclothed within them.

7 וזהו פי' וענין קדוש דהיינו שהוא ית' קדוש ומובדל מהעולמות דאע"פ [דאף על פי] שמחיה ומהווה אותן מאין עכ"ז [עם כל זה] אינו מתלבש בתוכן כו'.

This is the meaning and concept of "holy": that He, may He be blessed, is holy and separate from the worlds; for although He gives them life and brings them into being from nothing, nevertheless He is not en clothed within them, etc.

ולפיכך אין שום שינוי והתפעלות אצלו ית' מהבריאה משא"כ הנשמה מתפעלת ממקרי הגוף לפי שמתלבשת ונתפסת בהגוף כנ"ל:

Therefore there is no change and no being affected in Him, may He be blessed, by creation; whereas the soul is affected by what happens to the body, because it is en clothed and held in the body, as mentioned above.

8 ב ואמנם צ"ל שהרי בבריאת העולמות יש ג"כ התחלקות מדרגות אין קץ כידוע בענין השתלשלות העולמות גבוה מעל גבוה שומר כו'. וגם בעוה"ז אנו רואים חילוקי מדרגות דצח"מ [דומם צומח חי מדבר].

2. However, this must be understood: for in the creation of the worlds, too, there is a division into endless levels, as is known regarding the chain of descending worlds (hishtalshelus), "one higher than the high watches," etc. And in this world, too, we see distinctions of levels: inanimate, vegetative, animal and speaking.

וגם בכלל הוא התחלקות לג' בחי' כלליים וכמ"ש ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהן ג' עולמות כללים (ובהם פרטים רבים) ג"ע [גן עדן] העליון גן עדן התחתון ועוה"ז.

And in general, too, there is a division into three general levels, as it is written, "And for My glory I have created it, I have formed it, I have also made it": these are three general worlds (and within them many particulars), the higher Gan Eden, the lower Gan Eden, and this world.

והוא ממש עד"מ כהתחלקות החיות שבגוף האדם שמתחלק בכלל לג' בחי' ראש וגוף ורגל וכך העוה"ז כתיב בו והארץ הדום רגלי וג"ע [וגן עדן] התחתון הוא כמשל הגוף ששם משכן המדות בלב.

This is, by way of analogy, exactly like the division of the life-force in the human body, which divides in general into three levels, head, body and leg. And so, of this world it is written, "And the earth is My footstool"; and the lower Gan Eden is like the body in the analogy, where the seat of the emotive attributes is, in the heart.

9 וכך נודע דשית ספירן מקננין ביצירה. דהיינו ששם גילוי מדותיו ית' חסד כו' וגם מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] מתלבשים בהמדות כו'.

And so it is known that “the six Sefiros nest in Yetzirah”: that is, there is the revelation of His attributes, may He be blessed, Chesed (kindness), etc., and also the intellect (mochin), Chochmah, Binah and Daas, is enlothed in the attributes, etc.

וג"ע [וגן עדן] העליון שם גילוי בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] עצמן דא"ס ב"ה לנשמות היושבים ונהנין מזיו והוא כמו עד"מ הראש שבו משכן השכל.

And the higher Gan Eden is where the level of the very Chochmah, Binah and Daas of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, is revealed to the souls, who “sit and delight in the radiance”; and this is, by way of analogy, like the head, in which is the seat of the intellect.

וא"כ מובן מזה שהחיות הנמשך ממנו ית' בהעולמות ג"כ מתחלק בתוכן לחילוקי מדרגות כמו עד"מ חיות המתפשט מהנפש בהגוף כנ"ל וההתחלקות נמשך מצד ההתלבשות בכלים.

If so, it is understood from this that the life-force (chayus) drawn from Him, may He be blessed, into the worlds also divides within them into distinct levels, just like, by way of analogy, the life-force that spreads from the soul into the body, as mentioned above; and the division comes about because of the enlothement in vessels.

וא"כ נראה שהחיות הנמשך ממנו ית' ג"כ מתלבש בתוכם,

If so, it appears that the life-force drawn from Him, may He be blessed, is also enlothed within them.

וכן נמצא לרז"ל [לרבותינו זכרונם לברכה] בהדיא (בפ"ק [בפרק קמא] דברכות) שדימו המשכת החיות ממנו ית' להעולמות לסדר המשכת החיות מהנפש בהגוף,

And so it is found explicitly in [the words of] our Sages, of blessed memory (in the first chapter of [Tractate] Berachos), that they likened the drawing down of the life-force from Him, may He be blessed, into the worlds to the order in which the life-force is drawn from the soul into the body.

והוא מ"ש רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] (דף י" ע"א) מה הקב"ה מלא כל העולם אף הנשמה מלאה את כל הגוף,

This is what our Sages, of blessed memory, said (folio 10a): “Just as the Holy One, blessed be He, fills the whole world, so the soul fills the whole body.”

ובמדרש תלים ע"פ ברכי נפשי אמרו מה הנפש ממלאה את הגוף כך הקב"ה ממלא את העולם, והרי ענין שהנשמה ממלאה הגוף הוא בבחי' התלבשות ותפיסה ממש כנ"ל.

And in Midrash Tehillim, on [the verse] "Bless, my soul," they said: "Just as the soul fills the body, so the Holy One, blessed be He, fills the world." Now, the soul's filling the body is by way of actual enclothement and being held, as mentioned above.

10 וא"כ מדמים כן ענין התלבשות החיות ממנו ית' בעולמות, וזהו לכאורה הפך ממשנ"ת [ממה שנתבאר] דהוא ית' קדוש ומוכדל ומחי' את העולם שלא ע"י התלבשות ח"ו [חס ושלום].

If so, they compare to this the enclothement of the life-force from Him, may He be blessed, in the worlds. And this seems to be the opposite of what was explained, that He, may He be blessed, is holy and separate and gives life to the world not through enclothement, G-d forbid.

והוא כלל גדול בתורה וכנודע דאיהו תפיס בכולא עלמין ולית מאן דתפיס ב" [ביה]. אך הענין דודאי יש בחי' חיות המתלבש בעולמות בפנימיותם ממש ומתחלק חילוקי מדריגות כמשל התחלקות חיות הנפש שבגוף.

And this is a great principle in the Torah, as is known: "He grasps all the worlds, and there is none who grasps Him." But the explanation is that there certainly is a level of life-force that is enclothed in the worlds, in their very inner dimension (pnimiyus), and divides into distinct levels, like the division of the life-force of the soul in the body in the analogy.

אך כללות בחי' חיות זה המתלבש בעולמות הוא רק בחי' זיו השכינה לבד זיו דוקא מבחי' הנקי שכינה.

But this life-force that is enclothed in the worlds, as a whole, is only the level of the radiance of the Shechinah (Divine Presence) alone: a radiance specifically, from the level that is called Shechinah.

11 והוא הנקי ג"כ ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. ופי' שהחיות שנמשך ממנו ית' להתלבש בתוכיות העולמות ממש הוא רק מבחי' זיו והארה לבד מהשכינה ב"ה

And this is what is also called the light that fills all worlds (memalei kol almin). The meaning is that the life-force drawn from Him, may He be blessed, to be enclothed in the very innermost of the worlds is only from the level of a mere radiance and illumination of the Shechinah, blessed be He;

שבחתי זיו זה הוא הנמשך להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. ובבחי התלכשות והתחלקות לכל עולם כפי מדרגתו בג"ע [בגן עדן] העליון כך כו'.

and this level of radiance is what is drawn down to be the light that fills all worlds. And [it is] by way of enclothing and division for each world according to its level: in the higher Gan Eden thus, etc.

12 והנה בחי זיו זה שהוא בחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא הנקי עלמא דאתגליא בזהר. והטעם כי על בחי זיו נאמר ומבשרי אחזה אלוה.

Now, this level of radiance, which is the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), is what the Zohar calls "the revealed world" (alma de'isgalya). The reason is that of this level it is said, "And from my flesh I shall behold G-d."

אחזה ממש כאלו נראה בעין ממש בבחי גילוי. וענין רא"י [ראיה] זו הוא כמו שמבשרי אנו רואי [רואים] שיש לנו נפש המחי' [המחיה] בשר הגוף

"I shall behold," actually, as though it were actually seen with the eye, openly. And the nature of this seeing is like the way that from my flesh we see that we have a soul which gives life to the flesh of the body:

שבהסתלקות הנפש מהגוף אזי נעשה הגוף פגר כאבן כנראה בלילה בעת השינה שהנשמה מסתלקת מהגוף ונשאר קיסטא דחיותא הרי שינה א' מס' [מששים] במיתה

for when the soul departs from the body, the body becomes a corpse, like a stone; as is seen at night, in sleep, when the soul departs from the body and [only] "a small measure of life" remains. Thus sleep is one sixtieth of death.

ולכן מברכים בכל בקר בעמידה משינה בא"י [ברוך אתה ה'] המחזיר נשמות לפגרים מתים כי בכל יום מתחדש החיות ונעשה בריה חדשה

That is why every morning, on rising from sleep, we bless: "Blessed are You, G-d, Who restores souls to dead corpses"; for every day the life-force is renewed and one becomes a new creature.

הרי אעפ"י [אף על פי] שאין אנו רואים בעיני ראייה מהות הנפש איך ומה היא. מ"מ נודע ונרגש לנו שהנפש מלובשת בגוף שהרי נראה לנו פעולותיה שהגוף חי ממנה שהרי מצד עצמו הגוף הוא כאבן בהסתלק הנפש ממנו.

Thus, even though we do not see with the eyes of sight the being of the soul, how and what it is, nevertheless it is known and felt by us that the soul is en clothed in the body, for its activities are visible to us, in that the body lives from it; for of itself the body is like a stone when the soul departs from it.

13 וא"כ הנפש היא בבחי' גילוי ממש אצלינו שנראה לנו ענין התלכשות הנפש בגוף אע"פ [אף על פי] שאין המהות מושג ונראה מה הוא

If so, the soul is truly revealed to us, in that the soul's en clothement in the body is visible to us, even though its being, what it is, is not grasped or seen.

וכך ממש אחזה אלוה שהרי אנו רואים בעינינו פעלו הנראה שהעולם הוא גוף גדול חי ובהכרח שיש בהם חיות המחיה אותם כמו שנודע לנו הנפש ע"י פעלה הנראה בגוף

And exactly so, "I shall behold G-d": for we see with our eyes His visible work, that the world is a great living body, and necessarily there is in them a life-force that gives them life, just as the soul is known to us through its visible work in the body.

וכמו שאנו רואים החיות שבעוה"ז כמ"כ [כמו כן] הנבראים שבעולמות העליונים רואים ג"כ ומשיגים ביתר שאת החיות המהוה אותן,

And just as we see the life-force in this world, so too the created beings in the higher worlds also see and grasp, to a greater degree, the life-force that brings them into being.

וזהו ומבשרי אחזה אלוה מבשרי דוקא כמו שמבשרי אני מרגיש ואחזה הנפש שנתת בי כך אחזה אלוה היא התלכשות החיות בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הנמשך מא"ס ב"ה בתוכיות העולמות ממש כמו שהנשמה מלאה את כל הגוף

And this is "And from my flesh I shall behold G-d": "from my flesh" specifically. Just as from my flesh I sense and behold the soul that You placed within me, so "I shall behold G-d," that is, the en clothement of the life-force, the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), drawn from the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, into the very innermost of the worlds, just as the soul fills the whole body.

וכך חיות זה מתחלק לג' בחי' כלליים ג"ע [גן עדן] העליון וג"ע [וגן עדן] התחתון ועוה"ז.

And so this life-force divides into three general levels: the higher Gan Eden, the lower Gan Eden, and this world.

14 ולכן נקי בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] עלמא דאתגליא [ועמ"ש בפי' ואתחנן ע"פ וידעת היום].

Therefore the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) is called "the revealed world." [And see what is written in Parshas Va'eschanan on the verse "And you shall know this day."]

ג אך בחי' חיות זה הנמשך בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא רק הארה וזיו בעלמא זיו השכינה. אבל הוא ית' עצמו הוא קדוש ומובדל שאינו מתלבש ח"ו [חס ושלום] בתוך העולמות.

3. But this level of life-force, drawn down as the light that fills all worlds, is merely an illumination and radiance, the radiance of the Shechinah (Divine Presence). But He Himself, may He be blessed, is holy and separate, for He is not enclothed, G-d forbid, within the worlds.

15 ואף גם בחי' החיות הנמשך ממנו ית' להחיות העולמות עיקר החיות אינו מתלבש בתוכן כלל אלא מחיה ומהוה אותן שלא ע"י התלבשות וזהו בחי' סכ"ע [סובב כל עלמין].

And even of the life-force (chayus) drawn from Him, may He be blessed, to give life to the worlds, the main life-force is not enclothed within them at all; rather, it gives them life and brings them into being not through enclothement. And this is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin).

וזהו שנת"ל [שנתבאר לעיל] שהחיות שהוא ית' מחיה העולמות אינו כדמיון שהנפש מחיה את הגוף כי הוא ית' מחיה אותן אע"פ [אף על פי] שאינו מתלבש בתוכן רק בבחי' סובב ומקיף עליהן.

This is what was explained above: that the life-force with which He, may He be blessed, gives life to the worlds is not like the way the soul gives life to the body; for He, may He be blessed, gives them life although He is not enclothed within them, but only encompasses and surrounds them.

16 וההארה שנמשכת בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא זיו והארה לבד מבחי' הסוכ"ע ונק' זיו השכינה כנ"ל. והלכך אין שייך בו שום שינוי ע"י הבריאה ולא כמו הנשמה שמתפעלת ממקרי הגוף לפי שמהו"ע [שמהותו ועצמותו] מתלבשת בהגוף.

And the illumination that is drawn down as the light that fills all worlds (memalei kol almin) is only a radiance and illumination from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), and it is called the radiance of the Shechinah (Divine Presence), as mentioned above. Therefore no change whatsoever applies to Him through creation; unlike the soul, which is affected by what happens to the body, because its very being and essence is encloded in the body.

17 ואי לזאת מובן שבבחי' סוכ"ע אין שייך התחלקות ראש וסוף מעלה ומטה כיון שאינו מתלבש בהעולמות

Accordingly, it is understood that in the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) there is no division of head and end, above and below, since it is not encloded in the worlds.

וז"ש [וזהו שכתוב] כי נשגב שמו לבדו הודו על ארץ ושמים פי' שרק הזיו וההוד של שמו ית' הוא מתלבש בארץ ושמים להחיותם ומתחלק לחלקים כנ"ל,

And this is [the meaning of] what is written, "For His Name is exalted, alone; His splendor is upon earth and heaven." That is, only the radiance and splendor of His Name, may He be blessed, is encloded in earth and heaven to give them life, and divides into parts, as mentioned above.

[וגם נודע דארץ ושמים נק' ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון כידוע בפ"י מי לי בשמים כו'], אבל שמו עצמו הוא קדוש ומובדל ונשגב לבדו.

[It is also known that earth and heaven are called the higher and lower Gan Eden, as is known from the explanation of "Whom do I have in heaven," etc.] But His Name itself is holy and separate, and "exalted alone."

18 וכמ"ש אין ערוך אליך פי' שא"א להיות המשכת החיות ממנו ית' בבחי' סדר ההשתלשלות עילה ועלול וענין עילה ועלול הוא כמו שמהשכל מתהווה מדה שבלב וממדה מחשבה כו'

And as it is written, "There is none to compare to You": meaning, it is impossible for the life-force to be drawn from Him, may He be blessed, by way of the ordered chain of descent (hishtalshelus) of cause and effect. Cause and effect is like the way an emotive attribute in the heart comes into being from the intellect, and from the attribute, thought, etc.,

שמהות השכל נתפס בהמדה כו', משא"כ הוא ית' בחי' סכ"ע [סובב כל עלמין] ואינו נתפס בהעולמות ולא כמו שהעלול משיג עילתו אלא אין ערוך לך ממש.

where the very being of the intellect is held in the attribute, etc. Whereas He, may He be blessed, is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), and is not held in the worlds; and it is not as an effect grasps its cause; rather, "there is none to compare to You," literally.

19 וע"ז נאמר כי נשגב שמו לבדו. ולכן כתיב אני הו"י לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא כו' ומשנברא העולם הכל בשוה. וז"ש [וזהו שכתוב] אלקים חיים ומלך עולם.

Of this it is said, "For His Name is exalted, alone." Therefore it is written, "I, Havayah, have not changed," and "You are He before [the world] was created," etc., "and since the world was created": it is all the same. And this is [the meaning of] what is written, "the living Elokim and King of the world."

פ"י מה שהוא אלקים חיים שנמשך ממנו חיות להיות מתלבש בכל נברא בפנימיותו ממש ולכן אלקים לשון רבים ע"ש [על שם] ריבוי התחלקות החיות לכל נברא.

The meaning: His being "the living Elokim" is that life-force is drawn from Him to be encloded in every created being, in its very inner dimension (pnimiyus); and therefore "Elokim" is in the plural, on account of the many divisions of the life-force for each created being.

20 וזהו לשון אלקים חיים כו' הנה המשכה זו בכלל הוא רק מבחי' מלך עולם. דהיינו מבחי' מדת מלכותו ית' כמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים.

This is the expression "the living Elokim," etc. Now, this drawing down, in general, is only from the level of "King of the world," that is, from the level of His attribute of kingship (Malchus), may He be blessed, as it is written, "Your kingship is a kingship over all worlds."

ומשם נמשך ג"כ להיות סדר השתלשלות עו"ע [עילה ועלול] ומעלה ומטה כמו ראש וגוף כו' כנ"ל משא"כ מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' קדוש ומובדל

From there, too, is drawn the ordered chain of descent (hishtalshelus) of cause and effect, and of above and below, like head and body, etc., as mentioned above; whereas His being and essence, may He be blessed, is holy and separate.

וכמשל התפשטות הממשלה והאדנות של המלך על אנשי המדינה שבממשלה זו הוא מנהיג' [מנהיגה] ואימתו עליהם הרי עצמות המלך אינו נתפס באנשי המדינה רק שמו לבד נק' עליהם והוא ממשלתו ואימתו,

It is like the analogy of the spreading forth of the king's rule and lordship over the people of the country: through this rule he leads them and his awe is upon them; yet the essence of the king is not held in the people of the country; only his name alone is called upon them, and that is his rule and his awe.

וכמ"כ [וכמו כן] יובן למעלה שחיות העולמות הוא נמשך ממדת מלכותו ית' שמבחי' מל' נמשך להיות מתפשט ומתלבש החיות בג' עולמות הנ"ל ג"ע [גן עדן] העליון ותחתון ועוה"ז.

So too it will be understood Above: the life-force of the worlds is drawn from His attribute of kingship, may He be blessed; for from the level of Malchus the life-force is drawn to spread forth and be en clothed in the three worlds mentioned above, the higher and lower Gan Eden and this world.

21 וגם באמת מובן ממשל המלוכה שבחי' ההתנשאות הוא בחי' מקיף וממעל לאנשי המדינה. וכך בחי' מלכותו ית' היא בחי' סובב ומקיף על העולמות

Indeed, it is also understood from the analogy of kingship that the level of [the king's] exaltedness is a level that encompasses and is above the people of the country. So too, the level of His kingship (Malchus), may He be blessed, is the level of encompassing and surrounding the worlds,

רק זיו והארה ממנה נמשך להיות מתלבש בהעולמות והוא ענין זיו השכינה שנמשך להיות כח הפועל בנפעל ממש ואז שייך סדר השתלשלות עילה ועלול כו'

and only a radiance and illumination from it is drawn down to be en clothed in the worlds. This is the radiance of the Shechinah (Divine Presence), which is drawn down to be "the power of the Maker within the made," actually; and then the ordered chain of cause and effect applies, etc.

וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] דאפי' [דאפילו] בחי' שמו שהוא מלכותו הוא נשגב לבדו רק הודו של שמו על ארץ ושמים כו' וזהו אתה קדוש ושמך קדוש (וכמ"ש במ"א בד"ה לכן אמור לבני ישראל).

And as was written above, even the level of His Name, which is His kingship, is "exalted alone," and only the splendor of His Name is "upon earth and heaven," etc. And this is [the meaning of] "You are holy and Your Name is holy" (and as is written elsewhere, in the discourse beginning "Therefore say to the children of Israel").

ובזה יובן ענין ד' רבתי דאחד שרומז למדת מלכותו ית' כנודע וא"כ צ"ל מ"ש אח"כ בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] הלא כבר נרמז ענין מלכותו בד' רבתי דאחד.

With this will be understood the matter of the large dalet of "Echad" ("One"), which alludes to His attribute of kingship, may He be blessed, as is known. If so, we need to understand what is said afterwards, "Blessed be the Name of the glory of His kingship forever and ever": was the matter of His kingship not already alluded to in the large dalet of "Echad"?

אך הענין כי הד' רבתי דאחד הוא רומז על בחי' עצם מדת מלכותו ית' שהיא למעלה מההתלבשות כבי"ע

But the explanation is that the large dalet of "Echad" alludes to the level of the essence of His attribute of kingship, may He be blessed, which is above enclothement in Beriah, Yetzirah and Asiyah;

ולכן הד' סטריין מזרח ומערב צפון ודרום הם בטלים שם במציאות שאין שם התחלקות מעלה ומטה כנ"ל.

and therefore the four directions, east and west, north and south, are nullified in their existence there, for there is no division of above and below there, as mentioned above.

אך בחי' שם כבוד מלכותו ענין ג' תיבות אלו הוא מה שנמשך הזיו ממדת מלכותו ית' להתלבש בתוכיות העולמות בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ממש כח הפועל בנפעל

But the level of "the Name of the glory of His kingship," the matter of these three words, is the radiance drawn from His attribute of kingship, may He be blessed, to be enclothed in the very innermost of the worlds as the light that fills all worlds (memalei kol almin), actually, "the power of the Maker within the made."

ולהיותן נחלקים בכלל לג' חלקים ג"ע [גן עדן] העליון והתחתון והעוה"ז בחי' בראתו יצרתו עשיתו ע"כ באו ע"ז ג' תיבות והן שם כבוד מלכותו.

And since they are divided in general into three parts, the higher and lower Gan Eden and this world, the levels of "I have created it, I have formed it, I have made it," therefore three words come for this, namely shem kevod malchuso, "the Name of the glory of His kingship."

22 וזהו פי' בשכמליו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] היינו שאנו ממשיכים להיות המשכות מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. וז"ש [וזהו שכתוב] כי עמך מקור חיים

And this is the meaning of “Blessed be the Name of the glory of His kingship forever and ever”: that we draw down, so that there should be flows from the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin). And this is [the meaning of] what is written, “For with You is the source of life.”

ולא נאמר כי אתה מקור חיים שאז היה משמע שהוא ב"ה הוא המקור הנובע ממנו החיים בהשתלשלות עילה ועלול.

And it does not say, “For You are the source of life”; for then it would imply that He, blessed be He, is the source from which life flows by way of a chain (hishtalshelus) of cause and effect.

23 וזה לא יתכן כלל כנ"ל שלא היה באפשר להיות נמשך מאתו ית' סדר והדרגת השתלשלות עילה ועלול And this is not possible at all, as mentioned above: it was not possible for an ordered and graded chain (hishtalshelus) of cause and effect to be drawn from Him, may He be blessed;

כי אלו הי' [היה] נמשך השפע ממנו בבחי' עילה ועלול לא היה כלל התהוות העולמות בבחי' גבול ומדה.

for if the flow had been drawn from Him by way of cause and effect, the worlds would not have come into being at all as limited and measured.

לכן נאמר כי עמך מקור חיים שהמקור שנובע ממנו השתלשלות עילה ועלול הוא עמך ר"ל [רוצה לומר] שהוא דבר הטפל ובטל אצלך

Therefore it says, “For with You is the source of life”: the source from which the chain of cause and effect flows is “with You,” that is to say, it is something subordinate and nullified in relation to You;

להיות כי מקור זה הוא הנק' עלמא דאתגליא ונק' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שמתלבש בתוך העולמות בפנימיותם שאז שייך לומר ענין השתלשלות עילה ועלול.

because this source is what is called “the revealed world” and is called the light that fills all worlds (memalei kol almin), which is en clothed within the worlds, in their inner dimension (pnimiyus); and there it is relevant to speak of a chain of cause and effect.

24 והרי נת' [נתבאר] שבחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא ענין זיו השכינה שהוא זיו והארה בעלמא וגם נמשך

ע"י צמצום עצום בתחלה

Now, it has been explained that the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) is the radiance of the Shechinah (Divine Presence), which is a mere radiance and illumination; and also, it is drawn down first through an immense tzimtzum (contraction),

שיהיה הגילוי רק כטפה מאוקיינוס ויותר מכן אין ערוך כו' אז אח"כ נמשך מזה מקור לבחי' השתלשלות

so that the revelation should be only like a drop from the ocean, and even more so, beyond all comparison, etc.; then, afterwards, a source for the chain of descent (hishtalshelus) is drawn from this.

והנה בחי' הזיו הוא טפל ובטל במציאות לגבי מקורו כביטול טפה א' בים אוקיינוס אילו היה הים בלי גבול עד"מ

Now, the radiance is subordinate and nullified in existence relative to its source, like the nullification of one drop in the ocean, were the sea without limit, by way of analogy;

וכביטול זיו השמש בשמש לכן נק' עמך כו' אבל הוא כ"ה במהו"ע [במהותו ועצמותו] מובדל בבחי' אין ערוך לך.

and like the nullification of the sun's radiance in the sun. That is why it is called "with You," etc. But He, blessed be He, in His being and essence, is separate, in the manner of "There is none to compare to You."

25 וז"ש [וזהו שכתוב] אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך דהיינו אתה במהו"ע [במהותו]

ועצמותו] ית' הוא מובדל

And this is [the meaning of] what is said, "You are first and You are last, and apart from You we have no King": that is, "You," in His being and essence, may He be blessed, is separate,

שהוא ראשון והוא אחרון כמ"ש לא שניתי כו' וחיות כל העולמות הוא רק מבחי' מלך וכנ"ל בפ"י אלקים חיים ומלך עולם.

for He is first and He is last, as it is written, "I have not changed," etc.; and the life-force of all the worlds is only from the level of "King," as mentioned above in the explanation of "the living Elokim and King of the world."

הרי מבואר ענין ופ"י קדוש שהוא לומר שהוא ית' קדוש ומובדל ומחיה העולמות שלא ע"י התלבשות בתוכיות ע"ד שהנשמה מחיה את הגוף.

Thus the concept and meaning of "holy" has been explained: it is to say that He, may He be blessed, is holy and separate, and gives life to the worlds not through enclothement in their innermost being, in the way that the soul gives life to the body.

26 והגם כי נת' [נתבאר] ג"כ שיש בחי' חיות אלהות המתלבש בפנימיותן כמו שהנשמה מתלבשת בגוף אך זהו רק בחי' זיו השכינה הארה דהארה

And although it was also explained that there is a level of G-dly life-force enclothed in their inner dimension (pnimiyus), as the soul is enclothed in the body, this is only the level of the radiance of the Shechinah (Divine Presence), an illumination of an illumination;

אבל מהו"ע [מהותו ועצמותו] נת' [נתבאר] קדוש ומובדל ואפילו בבחי' שמו נאמר כי נשגב שמו לבדו רק הודו דשמו על ארץ ושמים והוא בחי' הארה דהארה כנ"ל:

but His being and essence, as was explained, is holy and separate; and even of the level of His Name it is said, "For His Name is exalted, alone," and only the splendor of His Name is "upon earth and heaven," and this is the level of an illumination of an illumination, as mentioned above.

27 ד ובזה יובן מ"ש בנזיר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו. וצ"ל מה ענין הקדושה לגידול השער.

4. With this will be understood what is said of the nazirite, "He shall be holy; he shall let the locks of the hair of his head grow." We need to understand what holiness has to do with growing the hair.

אך הענין דהנה כתיב ועתיק יומין יתיב כו' ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא. ופ"י עתיק יומין הוא כמ"ש המתנשא מימות עולם.

But the explanation is this. It is written, "And the Ancient of Days sat," etc., "and the hair of His head was like pure wool." And the meaning of "Ancient of Days" (Atik Yomin) is as it is said, "Who is exalted above the days of the world."

כי ימות עולם הוא בחי' המקור חיים המתלבש בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנודע בפ"י מ"ש ששת ימים עשה ה'

For "the days of the world" are the level of the source of life that is enclothed as the light that fills all worlds (memalei kol almin), as is known from the explanation of what is written, "Six days Havayah made."

ולא כתיב בששת אלא שרומז למדות עליונות המתלבשים להחיות העולמות, יום ראשון נמשך בחי חסד ונבראו ע"ז אור ומים כו'.

It is not written "in six"; rather, it alludes to the supernal attributes that are encloded to give life to the worlds: on the first day the level of Chesed (kindness) was drawn down, and through this light and water were created, etc.

28 וזהו בחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] אבל מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' שהוא קדוש ומובדל נאמר עליו המתנשא מימות עולם שמרומם ומתנשא מלהיות מתלבש בתוכן כי אין ערוך לו כלל.

This is the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin). But of His being and essence, may He be blessed, which is holy and separate, it is said, "Who is exalted above the days of the world": He is raised and exalted beyond being encloded within them, for there is no comparison to Him at all.

וזהו פ"י עתיק יומין מלשון המעתיק הרים שנעתק ונבדל מבחי ימות עולם [ועיין בזהר ח"ג [חלק ג'] קל"ג ב' ע"פ וחסדי מאתך כו' וכתוב ובחסד עולם כו']

And this is the meaning of "Atik Yomin," from the expression "Who removes (hama'tik) mountains": He is removed and separated from the level of "the days of the world." [And see the Zohar, Part III, 133b, on the verse "And My kindness [shall not depart] from you," etc., and it is written, "And with everlasting kindness," etc.;

ודף קל"ד ב' ענין ימי קדם וימי עולם ועמ"ש במ"א ע"פ כיום השמיני עצרת בפ"י אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם ובד"ה השמים כסאי בענין שהתורה קדמה אלפים שנה לעולם]

and folio 134b, on the matter of "the days of old" and "the days of the world." And see what is written elsewhere on the verse "On the eighth day, an assembly," in the explanation of "which You swore to our fathers from the days of old," and in the discourse beginning "The heavens are My throne," on the matter of the Torah having preceded the world by two thousand years.]

והמשכה הנמשך ממנו להיות מקור וחיות להתהוות בחי ימות עולם ובחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא רק הארה מצומצמת שאין ערוך כלל למהו"ע [למהותו ועצמותו] ית'.

And the flow drawn from Him to be a source and life-force for the coming into being of the level of "the days of the world" and the level of the light that fills all worlds is only a contracted illumination, which bears no comparison at all to His being and essence, may He be blessed.

29 וע"ז נאמר ושער רישיי [רישיה] כעמר כו' שנמשלה לבקיעת השערה מהמוח.

Of this it is said, "And the hair of His head was like wool," etc.: it is likened to the hair breaking through from the brain.

שעם היות שנמשך בהשערה חיות מהמוח כנודע שהשערה חלולה ובתוך החלל יש יניקה מהמוח. עכ"ז [עם כל זה] הוא רק מותרי מוחין וחיות מצומצם במאד עד שאינו נוגע כלל לחיות המוחין עד שבהחתך השערה לא יכאב למוח כלל,

For although life-force from the brain is drawn into the hair, as is known that the hair is hollow and within the hollow there is nourishment from the brain, nevertheless it is only the surplus of the brain and an extremely contracted life-force, so much so that it does not touch the life of the brain at all, to the point that when the hair is cut the brain feels no pain at all.

כך עד"מ א"א להמשיל משל אחר לבחי' האור והחיות הנמשך ממהו"ע [ממהותו ועצמותו] ית' להיות מקור לבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הנקרא מקור חיים. רק כמו בחי' שערה

So, by way of analogy, it is impossible to offer any other analogy for the light and life-force drawn from His being and essence, may He be blessed, to be a source for the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), which is called "the source of life," only that of a hair;

לפי שמזה המשל מובן איך שאע"פ [שאף על פי] שנמשך ממנו הארה זו עכ"ז [עם כל זה] הוא קדוש ומובדל לגמרי

for from this analogy it is understood how, although this illumination is drawn from Him, nevertheless He is entirely holy and separate;

כי השערה אינו נוגע כלל למהות ועצם המוח עד"מ וכך זו ההארה אינו נוגע כלל למהו"ע [למהותו] ועצמותו ית'

for the hair does not touch the being and essence of the brain at all, by way of analogy; and so this illumination does not touch His being and essence, may He be blessed, at all,

שהוא בעצמו קדוש ומובדל לגמרי ורק בחי' הארה מצומצמת הנמשלה לשערות נמשכת להיות מקור להתהוות מקור חיים וממכ"ע [וממלא כל עלמין].

for He Himself is entirely holy and separate; and only a contracted illumination, which is likened to hairs, is drawn down to be a source for the coming into being of "the source of life" and of the light that fills all worlds.

30 ולכן יש שייכות ענין הקדושה לבחי' שערות. דוקא השערה מורה על ענין הקדושה דהא בהא תליא דלהיותו קדוש ומובדל א"א להיות ממנו ההמשכה רק ע"י בחי' שערות דוקא.

That is why holiness is connected with hair. For it is specifically the hair that indicates holiness, since the one depends on the other: because He is holy and separate, the flow from Him can come only through the level of hairs specifically.

ולכן בבחי' שערות אלו תלוי קדושה העליונה שהרי נמשכו מבחי' קדוש ומובדל בחי' סכ"ע [סובב כל עלמין] שא"א להיות משם שום המשכה בפנימית רק ע"י שערות כו'

Therefore the supernal holiness hangs on these hairs, for they are drawn from the level of the holy and separate, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), from which no inward flow at all is possible except through hairs, etc.

משא"כ מבחי' החיות דממכ"ע [דממלא כל עלמין] הנמשך ומתלבש בתוכיות העולמות דשם שייך ענין התלבשות והשתלשלות עילה ועלול, ומבואר למעלה דענין התלבשות והשתלשלות הוא שנתפס המהות העילה בהעלול כמו התלבשות השכל במדה או אפילו כהתלבשות הנשמה בגוף.

It is otherwise [with the flow] from the level of the life-force of the light that fills all worlds (memalei kol almin), which is drawn down and enclothed in the innermost of the worlds, where enclothing and a chain (hishtalshelus) of cause and effect apply; and it was explained above that enclothing and a chain of descent mean that the very being of the cause is held in the effect, like the enclothing of the intellect in an attribute, or even like the enclothing of the soul in the body.

ע"כ אין צ"ל משם ההמשכה ע"י בחי' שערות דוקא.

Therefore the flow from there need not come through the level of hairs specifically.

דהא ענין השתלשלות זו הוא הפך מבחי' שערות. שהשערה מורה על ההמשכה שבצמצום עצום עד שאין ערוך כלל להמקור.

For this chain of descent is the opposite of the level of hairs: the hair indicates a flow that comes with an immense contraction, so much so that it bears no comparison at all to the source.

אלא שם שייך המשל מהתלבשות הנשמה בגוף. או כמו התלבשות השכל בכח המעשה שביד כו'.

Rather, there the analogy of the soul's enclothing in the body applies, or like the enclothing of the intellect in the power of action in the hand, etc.

31 ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **שער באשה ערוה כי אשה רומז לבחינת החיות המתלבש בעולמות שהוא בחינת נוקבא כנודע.**

That is why our Sages, of blessed memory, said, “A woman’s hair is nakedness (ervah)”: for “woman” alludes to the level of the life-force en clothed in the worlds, which is the level of Nukva (the feminine), as is known.

וע"כ כשנמשך משם ההמשכה בבחינת צמצום עצום ע"ד הנ"ל בבחי' שיערה יוכל להיות מזה יניקת החיצונים מחמת ריבוי הצמצומים

Therefore, when the flow is drawn from there by way of an immense contraction, in the manner mentioned above, as a hair, the external forces can draw nourishment from it, because of the many contractions.

ולכן הוזהרו הלויים ג"כ להעביר תער כו' להיותם מבחי' גבורות בעצמם ע"כ כשימושך מהם השפע ע"י שערות וצמצומים יהיה יניקת החיצונים

And that is why the Levites, too, were commanded “to pass a razor,” etc.: since they themselves are of the level of Gevuros (restraints), therefore, when the flow would be drawn from them through hairs and contractions, the external forces would draw nourishment.

(ועיין מ"ש מזה סד"ה ויקח קרח ובד"ה כי תצא בענין וגלחה את ראשה ובד"ה שרי אשתך. ועיין בפ' ויחי דרי"ז אי ועד לא גליש כו'.

(And see what is written about this at the end of the discourse beginning “And Korach took,” and in the discourse beginning “When you go out,” on the matter of “and she shall shave her head,” and in the discourse beginning “Sarai your wife.” And see in Parshas Vayechi, folio 217a, “and before it became bald (galish),” etc.

ובמק"מ [ובמקדש מלך] ובזה"ר [ובזוהר הרקיע] שם ועיין בפ' אחרי ד"ס ע"ב ובפ' נשא דקמ"ב אי ועיין בספר נשמת דוד על שה"ש [שיר השירים] בפסוק שערך כעדר העזים פי' שאין לחיצונים שום אחיזה בשערותיה כו' ע"ש.

And in the Mikdash Melech and in the Zohar HaRakia there. And see in Parshas Acharei, folio 60b, and in Parshas Naso, folio 142a. And see in the book Nishmas David on the Song of Songs, on the verse “Your hair is like a flock of goats,” [which] explains that the external forces have no hold at all on her hair, etc.; see there.

וכ"מ [וכן משמע] ממ"ש במ"א בשם התיקונים כפי' ודלת ראשך כארגמן הם טעמי תורה והם שערות דנוקבא שמהם נמשך התגלות טעמי תורה בהיכלות דבריא ופי' כארגמן גווני דכלילן בגו גווני כמ"ש באדרא קמ"א ב' ובאדר"ז [ובאדרא זוטא] דרצ"ו א' ולכאורה זהו סותר למאמרים הנ"ל.

And so it is implied by what is written elsewhere in the name of the Tikkunim, in the explanation of “And the locks of your head are like purple”: these are the reasons of the Torah, and they are the hairs of Nukva, from which the revelation of the reasons of the Torah is drawn into the chambers of Beriah; and the meaning of “like purple” is “colors that are included within colors,” as written in the Idra, 141b, and in the Idra Zuta, folio 296a. Seemingly, this contradicts the statements mentioned above.

אך הענין כמ"ש בזהר הרקיע פ' ויחי שם שכשהנוק' [שכשהנוקבא] היא למעלה באצילות אז אין שום יניקה לחיצונים משערותיה אבל כשהנוק' [כשהנוקבא] למטה כבריאה בסוד הקליפות אז הם יונקים מהשערות

But the explanation is as written in the Zohar HaRakia, Parshas Vayechi, there: when Nukva is above, in Atzilus, the external forces have no nourishment at all from her hair; but when Nukva is below, in Beriah, in the mystery of the kelipos, then they draw nourishment from the hair.

וזהו שערך כעדר העזים שגלשו מהר גלעד גלעד הוא ענין עד הגל הזה שהוא הפרסא המפסקת בין העולמות וכמ"כ [וכמו כן] יש פרסא מפסקת בין אצילות לבריאה כו' ועי"ז הוא שאין לחיצוני שום אחיזה בשערותיה

And this is [the meaning of] “Your hair is like a flock of goats that streamed down from Mount Gilead”: “Gilead” is the idea of “this mound is a witness” (ed hagah hazeh), which is the partition (parsa) that separates between the worlds; and so too there is a partition separating between Atzilus and Beriah, etc. And through this the external forces have no hold at all on her hair.

וזהו שגלשו שפי' כתרגומו גליש תרגום קרח. דהיינו כאלו נקרחו ואין שם שערות כלל כך אין להם אחיזה מהשערות כו' וזה נעשה ע"י בחי' הר הגלעד

And this is [the meaning of] “that streamed down” (shegalshu), explained according to its Targum: galish is the Targum [Aramaic rendering] of “bald.” That is, as though they had been made bald and there were no hair there at all, so they have no hold from the hair, etc. And this is brought about through the level of “Mount Gilead.”

והוא ע"ד צדיקים נדמה להם כהר ועמך כולם צדיקים פי' שכל איסור קטן נדמה להם כהר ומסך מבדיל בינו לבין קונו ועי"ז לא ימשך אחר הגשמיות וכמ"ש במ"א ע"פ זה דהסבי עיניך כו' שערך כעדר כו'

It is in the manner of "To the righteous it appears like a mountain"; and "Your people are all righteous," meaning that every small prohibition appears to them like a mountain and a screen dividing between a person and his Maker, and through this he will not be drawn after physicality. And as written elsewhere on this verse, "Turn away your eyes," etc., "your hair is like a flock," etc.

ועי"ז נמשך ג"כ למעלה בחי' שגלשו מהר הגלעד הנ"ל ועמ"ש מענין הפרסא בד"ה והבדילה הפרוכת שיש כמה בחי' פרסא בין עולם לעולם שמונע יניקת החיצונים כו' ע"ש וכנ"ל

And through this, the level of "that were made bald (shegalshu) from Mount Gilead," mentioned above, is also drawn forth Above. And see what is written on the matter of the partition in the discourse beginning "And the curtain shall divide," that there are several levels of partition between one world and another which prevent the external forces from drawing nourishment, etc.; see there, and as mentioned above.)

משא"כ מבחי' סוכ"ע הקדוש ומובדל שא"א להיות משם השתלשלות עילה ועלול ע"כ א"א להיות ההמשכה אלא ע"י בחי' שערך דוקא.

Whereas from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is holy and separate, from which a chain of cause and effect is impossible, the flow can therefore come only through the level of a hair specifically.

ובשערות אלו תלוי הקדושה עליונה דוקא שהוא מקור להתהוות בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל

And on these hairs hangs the supernal holiness specifically, which is a source for the coming into being of the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), as mentioned above.

ולהיות שענין הנזירות כי יפליא להזיר, הנה ע ניין מצוה זו רומז למעלה מעלה דהיינו שהנזיר עולה למקום גבוה ודומה לעליון

And since the matter of the nazirite vow is "when he shall make a wondrous [vow] to be a nazirite," this mitzvah alludes to what is very high above: that is, the nazirite ascends to a lofty place and resembles the One Above

(כמ"ש בזהר פ' נשא דקכ"ז ע"ב ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] שם בטעמי מצות ובז"ה [ובזהר הרקיע] פ' ויחי שם) ע"כ נאמר בו קדוש יהיה גדל פרע כו':

(as written in the Zohar, Parshas Naso, folio 127b, and in the Arizal's Likkutei Torah there, in Taamei HaMitzvos, and in the Zohar HaRakia, Parshas Vayechi, there); therefore it is said of him, "He shall be holy; he shall let the locks grow," etc.

32 ה וזהו ענין הכת הא' האומרים קדוש והם מבחי' השרפים כמבואר בפסוק ובגמ' [ובגמרא] דחולין שם והענין שהם בחי' מלאכים עליונים שבעולם הבריאה ששם מתגלה בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] להיות הנשמות ומלאכים משיגים גדולת א"ס ב"ה.

5. And this is the matter of the first company, who say "Holy": they are of the level of the seraphim, as explained in the verse and in the Gemara of Chullin there. The explanation is that they are the level of the higher angels in the World of Beriah (Creation), where Chochmah, Binah and Daas are revealed, so that the souls and angels grasp the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He.

33 וכנז"ל [וכנזכר לעיל] בענין בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שמתחלק החיות בכלל לג' בחי' ג"ע [גן עדן] העליון וג"ע [וגן עדן] התחתון ועוה"ז דוגמת ראש וגוף ורגלים

As mentioned above regarding the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), the life-force divides in general into three levels, the higher Gan Eden, the lower Gan Eden and this world, like head, body and legs.

ע"כ השרפים שהם מבחי' עולם הבריאה ששם הג"ע [הגן עדן] העליון הם משיגים גדולת א"ס ב"ה

Therefore the seraphim, who are of the level of the World of Beriah (Creation), where the higher Gan Eden is, grasp the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He.

ועיקר ההשגה הוא זה איך שהוא ית' קדוש ומוכדל בבחי' אין ערוך אליו ב"ה ומקור המשכת החיות ממנו ית' להיות בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא רק ע"י צמצום עצום בבחי' שיערה כנ"ל.

And the essence of the grasp is this: how He, may He be blessed, is holy and separate, in the manner of "There is none to compare to Him," blessed be He; and the source of the drawing of life-force from Him, may He be blessed, to be the level of the light that fills all worlds, is only through an immense contraction, as a hair, as mentioned above.

34 ומבחי המקור הנקי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא שנמשך ומתגלה כל השגות אלהות שבעולמות עליונים ותחתונים וג"ע [וגן עדן] העליון כו'.

And from the level of the source called the light that fills all worlds (memalei kol almin) are drawn and revealed all the grasps of G-dliness in the higher and lower worlds and the higher Gan Eden, etc.

אבל הוא ית' עצמו קדוש ומובדל ולית מחשבה תפיסא ביה כלל. והחיות שהוא ית' מחי אותן שלא ע"י צמצומים הנקי סוכ"ע א"א כלל להתלבש בתוכיותו רק בבחי מקיף והעלם.

But He Himself, may He be blessed, is holy and separate, and "no thought can grasp Him" at all. And the life-force with which He, may He be blessed, gives them life not through contractions, which is called the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), cannot be enclothed in their innermost at all, but only in the manner of encompassing and concealment.

ולכן כתיב לא שניתי ואין בו שום התחלקות מעלה ומטה. וע"ז נאמר אני ראשון ואני אחרון כנ"ל.

Therefore it is written, "I have not changed," and there is no division of above and below in Him. And of this it is said, "I am the first and I am the last," as mentioned above.

35 והנה ע"י התבוננותם והשגתם בזה אזי הם מתלהבים ומתלהטים בתשוקה ורשפי אש לאסתכלא ביקרא דמלכא בבחי סוכ"ע שהוא קדוש ומובדל ולכן נקי שרפים ע"ש [על שם] הרשפי אש והתשוקה הנפלאה.

Now, through their contemplation and grasp of this, they are set aflame and blaze with longing and fiery flashes "to gaze upon the glory of the King," in the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is holy and separate. That is why they are called seraphim, on account of the fiery flashes (rishpei esh) and the wondrous longing.

וזהו שאומרים קדוש פעם א' הוא שיש להם רצון א' ליכלל בבחי סוכ"ע כו' ולכן נאמר עליהם שרפים עומדים ממעל לו.

And their saying "Holy" once is that they have one will: to be absorbed into the level of the light that encompasses all worlds, etc. And that is why it is said of them, "Seraphim stood above Him."

36 ומבואר לעיל הקושיא איך שייך לומר על הנברא שעומד ממעל לשכינה כביכול. והענין דישעיה אמר ואראה את אד' יושב על כסא רם כו' שרפים עומדים ממעל לו.

The question was set out above: how can it be said of a created being that it stands above the Shechinah (Divine Presence), as it were? The explanation is that Isaiah said, "And I saw Ado-nai sitting upon a throne, high," etc., "Seraphim stood above Him."

ופי' שם אד' הוא בחי' מדת מלכותו ית'

The Name Ado-nai is the level of His attribute of kingship (Malchus), may He be blessed.

והנה ישעיי [ישעיה] לא השיג בחי' מדת מלכותו כמו שהיא עדיין למעלה מהתלבשות בהעולמות שהוא בחי' ד' רבתי דאחד כנ"ל שם לא השיג ישעיי [ישעיה] כלל

Now, Isaiah did not grasp the level of His attribute of kingship as it still is above enclothement in the worlds, which is the level of the large dalet of "Echad," as mentioned above; that, Isaiah did not grasp at all

(זולתי על משה רבינו ע"ה [עליו השלום] אמרו"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שהראהו קשר של תפילין וידוע דקשר זה הוא בחי' ד' והיינו ד' רבתי דאחד)

(except that about Moshe Rabbeinu, peace be upon him, our Sages, of blessed memory, said that He showed him the knot of the tefillin; and it is known that this knot is the level of dalet, namely the large dalet of "Echad").

רק השגתו היתה בבחי' מדת מלכותו כמו שהיא מלוכשת בהעולמות בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שזהו ענין שם כבוד מלכותו.

Rather, his grasp was of the level of His attribute of kingship as it is enclothed in the worlds, as the light that fills all worlds (memalei kol almin), which is the matter of "the Name of the glory of His kingship."

וז"ש [וזהו שכתוב] ישעיה ראיתי את אד' יושב על כסא כו' דהיינו כשנמשך להתלבש בעולם הבריאה הנק' כסא כנודע וזהו אתה גבור לעולם אד' שצ"ל תחלה גבורות וצמצומים. עד שיומשך להיות בבחי' אד'.

And this is what Isaiah said, "I saw Ado-nai sitting upon a throne," etc.: that is, when it is drawn down to be enclothed in the World of Beriah (Creation), which is called "throne," as is known. And this is "You are mighty (gibbor) forever, Ado-nai": there must first be Gevuros (restraints) and contractions, until it is drawn down to be at the level of Ado-nai;

דהיינו ענין דאנת אשתמודע אדון על כולא והוא כי מבחי' זו נמשך להיות התהוות ביי"ע בבחי' התחלקות ומתלבש החיות בכל אחד לפי ערכו.

that is, the idea of "You are known as L-rd over all." For from this level is drawn the coming into being of Beriah, Yetzirah and Asiyah with division, and the life-force is encloded in each one according to its measure;

שזהו עיי' גבורות וצמצומים תחלה לצמצם האור והחיות עד שיהיה יכול להתלבש בהעולמות ושיתהוו בבחי' גבול ומדה

and this is through Gevuros and contractions first, to contract the light and the life-force until it can be encloded in the worlds, and so that they come into being as limited and measured

(וע' במק"מ [במקדש מלך] ר"פ בראשית וז"ל [וזה לשונו] מצאתי בדברי האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] שנקודת המלי' היורדת לבריא נק' בשם אדני'), ועי' אמר שרפים עומדים ממעל לו.

(and see the Mikdash Melech at the beginning of Parshas Bereishis, in these words: "I found in the words of the Arizal, of blessed memory, that the point of Malchus that descends into Beriah is called by the Name Ado-nai"). And of this he said, "Seraphim stood above Him";

כלומר כאלו הן למעלה מבחי' שם אדני' שהוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. מפני שעיקר תשוקתם להשיג בחי' סוכ"ע הנק' קדוש.

that is to say, as though they were above the level of the Name Ado-nai, which is the level of the light that fills all worlds; because their main longing is to grasp the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is called "holy."

דהיינו שתשוקתם לצאת מהגבלתם וצמצומם מכח הפועל אלקי המחיה אותן בבחי' צמצום מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ולהדבק בבחי' סוכ"ע

That is, they long to go out of their limitation and contraction by the G-dly power of the Maker, which gives them life in a contracted manner from the level of the light that fills all worlds, and to cleave to the level of the light that encompasses all worlds.

ולהיות כי אל אשר רוחם פונה בתשוקתם יקרא בשם עומד שם וזהו שהשרפים עומדים בתשוקתם ממעל לו לשם אדני ר"ל [רוצה לומר] שתשוקתם לבחי' סוכ"ע וזהו שאומרים קדוש פ"א. ועמ"ש מענין שרפים עומדים בד"ה שחורה אני ונאווה.

And since, wherever their spirit turns in their longing, they are called by the name "standing" there, this is [why] the seraphim "stand," in their longing, "above Him," above the Name Ado-nai: that is to say, their longing is for the level of the light that encompasses all worlds. And this is their saying "Holy" once. And see what is written on the matter of "Seraphim stood" in the discourse beginning "I am black and comely."

והנה האדם הוא עולם קטן ויש בו ג"כ הג' בחי' של ג' כתות המלאכים הנ"ל

Now, man is a small world, and in him too there are the three levels of the three companies of angels mentioned above

(כי המלאכים כל א' הוא בחי' פרטית אבל האדם כלול מכל העולמות ולכן נאמר בו נעשה אדם לשון רבים כמ"ש במ"א באריכות),

(for each of the angels is a particular level, but man is comprised of all the worlds; that is why it is said of him, "Let us make man," in the plural, as explained elsewhere at length).

וזו הבחי' של הכת א' מהשרפים האומרים קדוש פעם א' שתשוקתם לאסתכלא ביקרא דמלכא ומתלהטים ברשפי אש כו' ישנה ג"כ בהאדם והוא בחי' יסוד האש שבלב

And this level of the first company, the seraphim who say "Holy" once, whose longing is "to gaze upon the glory of the King" and who blaze with fiery flashes, etc., exists in man too: it is the level of the element of fire in the heart.

כי כמו שהגוף האדם מורכב מדי' יסודות גשמיים. וכן הנה"ב [הנפש הבהמית] מורכבת מדי' יסודות רוחניים דנוגה. כך גם הנפש האלהית כלולה ומורכבת מדי' יסודות רוחניים דקדושה האלקית (כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] פ"ג [פרק ג']).

For just as the human body is composed of four physical elements, and so too the animal soul is composed of four spiritual elements of nogah, so too the G-dly soul is comprised and composed of four spiritual elements of G-dly holiness (as written in Sefer Shel Beinonim, Part I, chapter 3).

ומשכן יסוד המים הוא במוח ויסוד האש הוא בלב.

The seat of the element of water is in the brain, and the element of fire is in the heart.

והנה ענין מזיגות הד' יסודות אינן שוים בכל אדם שיש שיסוד המים בו בתגבורת יותר ויש שבו יסוד האש מתגבר יותר.

Now, the blends of the four elements are not the same in every person: in one, the element of water is more dominant, and in another the element of fire prevails more.

37 והוא כמו למשל הגחלים שיש גחלים בוערות שהאש מתלהט בהן בגילוי ויש גחלים עוממות שאין מתלהט בהן האש כ"א יש בהם רק ניצוץ א' בהעלם.

It is like, for example, coals: there are burning coals, in which the fire blazes openly, and there are dimmed coals, in which the fire does not blaze, but there is in them only a single spark, hidden.

אך עכ"ז [עם כל זה] כיון שעכ"פ [שעל כל פנים] יש בהם ניצוץ א' לזאת כשמנפחים את הניצוץ שבהם בחזקה אזי הוא מתלהט בהגחלת בבחי' גילוי כו'.

Nevertheless, since there is at any rate one spark in them, therefore when one blows hard on the spark in them, it blazes up in the coal, openly, etc.

כמ"כ [כמו כן] הוא ג"כ בענין נפש האלהית שבאדם שיש שיסוד האש האלהי שכלכו הוא מתגבר יותר בבחי' גילוי כמשל גחלים בוערות כו'

So too with the G-dly soul in man: in one, the element of G-dly fire in his heart prevails more, openly, like burning coals in the analogy, etc.;

ויש שיסוד האש האלהי שכלכו הוא בהעלם שהוא כמו גחלים עוממות שרק ניצוץ א' יש בהם ובבחי' העלם אבל ניצוץ א' יש בכל אחד ואחד מישראל.

and in another, the element of G-dly fire in his heart is hidden, like dimmed coals, in which there is only one spark, and that hidden. But one spark there is in each and every one of Israel.

38 ולזה הוא העצה לנפחו בחזקה שאז מתלהט ומתלהב ומתפשט בהגחלת כולו בבחי' גילוי וכמ"כ [וכמו כן] בנפש האלהית שבאדם שצריכים להבעיר הניצוץ שיש ביסוד האש שכלב שיתגלה בבחי' גילוי ע"י שמנפחים בו.

For this the remedy is to blow on it hard, for then it blazes and flames up and spreads through the whole coal, openly. And so too with the G-dly soul in man: one must kindle the spark in the element of fire in the heart, so that it becomes openly revealed, by blowing on it.

והוא כל סדר התפלה עד ק"ש [קריאת שמע] שהוא מתבונן בגדולתו ית' איך שאמר והיה העולם אומר ועושה כו'.

This is the whole order of prayer up to the Shema, in which one contemplates His greatness, may He be blessed: how He “spoke and the world came into being,” “says and does,” etc.

שזו ההתבוננות שבתפלה עד בכל לבבך שבק"ש [שבקריאת שמע] הוא הכל בבחי' הניפוח שמנפחים את הניצוץ של יסוד האש האלהי שבלבבו שתאיר בבחי' גילוי בלב כו'.

For this contemplation in prayer, up to “with all your heart” in the Shema, is all by way of blowing: one blows on the spark of the element of G-dly fire in his heart, so that it shines openly in the heart, etc.

39 ובבכל לבבך שבק"ש [שבקריאת שמע] מתגלה הניצוץ של יסוד האש האלהי בלב בבחי' גילוי שמתלהט ומתלהב בתשוקה ורשפי אש אליו ית'.

And at “with all your heart” in the Shema the spark of the element of G-dly fire in the heart is openly revealed: it blazes and flames with longing and fiery flashes toward Him, may He be blessed.

וזהו ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] פי' תוך בניי [בני ישראל] הוא נקודה הפנימית [הפנימיות / הפנימית] של הלב של כאו"א [כל אחד ואחד] מישראל

And this is [the meaning of] “And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel”: “the midst of the children of Israel” is the inner point of the heart of each and every one of Israel;

ושם בתוך נקודה פנימית הלב ונקדשתי להיות לכם בוער ברשפי אש ואהבה עזה לאסתכלא ביקרא דמלכא שהוא ית' קדוש ומובדל ואין ערוך אליו כלל.

and there, in the midst of the inner point of the heart, “I shall be sanctified,” so that their heart burns with fiery flashes and fierce love “to gaze upon the glory of the King,” Who, may He be blessed, is holy and separate, and there is no comparison to Him at all.

ע"כ יהיה נתפס התשוקה אליו ית' על ידי ההתבוננות איך שהוא ית' קדוש כו' בתוך פנימית נקודת הלב שהוא ענין אמירת הקדוש דכת הא'.

Therefore the longing for Him, may He be blessed, through the contemplation of how He, may He be blessed, is holy, etc., will be held within the inner core of the point of the heart; and this is the saying of “Holy” by the first company.

ובאדם הוא בחי האהבה דכל לבכך דהיינו גילוי פנימית הלב בבחי גילוי ממש להיות הלב מלא וגדוש מאהבת ה' בבחי כלות הנפש כמ"ש נכספה וגם כלתה נפשי כו'

In man it is the level of the love of "with all your heart": that is, the inner core of the heart is actually revealed, so that the heart is full and overflowing with the love of G-d, in the manner of the soul's expiring, as it is written, "My soul yearns, and even expires," etc.

(וגם הטעם שנק' תוך דכבר נת"ל [נתבאר לעיל] שחיות הנפש המתלבש בגוף נחלק לג' מדרגות היינו ראש גוף רגלים והם ג' בחי ראש תוך סוף א"כ הלב הוא בחי תוך

(Also, the reason it is called "midst": it was already explained above that the life-force of the soul en clothed in the body divides into three levels, namely head, body and legs, and these are the three levels of head, midst and end; if so, the heart is the level of "midst."

וזהו ונקדשתי בתוך כו' שיגע בתוך לבבו ממש וכמ"ש ולעבדו בכל לבבכם וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבודה שבלב זו תפלה. אך עיקר פי' בתוך היינו בתוכיות ופנימיות הלב וכמ"ש בד"ה ה' לי בעוזרי בענין פי' קליטה שיהיה נקלט תוך תוכו ופנימיותו.

And this is "And I shall be sanctified in the midst," etc.: that it should touch the very midst of his heart, as it is written, "And to serve Him with all your heart," and our Sages, of blessed memory, said, "Service in the heart: this is prayer." But the main meaning of "in the midst" is in the innermost core and inner dimension of the heart, as written in the discourse beginning "Havayah is with me among my helpers," on the explanation of "absorption," that it should be absorbed into its very midst and its inner core.

ועוד פי' ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] ונקדשתי ממש וכמ"ש בזהר פקודי דרל"א ע"א דכד אתקדש שמיה באתגליא שמיה דאתכסיא אסתלק על כורסי יקריה דכתיב ונקדשתי כו' ע"ש ופי' אסתלק שנמשך ממקום גבוה יותר וזהו פי' ונקדשתי

A further meaning of "And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel": "I shall be sanctified" literally; as written in the Zohar, Pekudei, folio 231a, that "when His Name is sanctified in the revealed, His hidden Name ascends upon His throne of glory, as it is written, 'And I shall be sanctified,'" etc.; see there. And the meaning of "ascends" is that it is drawn from a higher place; and this is the meaning of "I shall be sanctified."

והענין כמ"ש במ"א בד"ה צאינה וראינה. בפ"י לא זו מחבבה עד שקראה אמי שהוא כמ"ש שאו ידיכם קדש וברכו את הוי' שהצדיקים הם הממשיכים בחי' קדש מקדש העליון שלמעלה מעלה מבחי' קדוש בו"ו והיינו ע"י נשיאות ידיהם ביחוד"ע [ביחודא עילאה] ויחוד"ת [ויחודא תתאה] למסור נפשו באחד בק"ש

[בקריאת שמע]

The matter is as written elsewhere, in the discourse beginning "Go out and see," on the explanation of "He did not cease to cherish her until He called her 'My mother'": this is as it is written, "Lift up your hands in holiness (kodesh) and bless Havayah," for the righteous are those who draw down the level of kodesh from the supernal Kodesh, which is very far above the level of kadosh with a vav; that is, through the lifting of their hands in the higher unity (yichuda ila'ah) and the lower unity (yichuda tata'ah), to give over one's soul at "One" in the Shema;

ולכן קראה הקב"ה אמי שהם הממשיכים בחי' קדוש בו"ו כו' ע"ש באריכות

and therefore the Holy One, blessed be He, called her "My mother," for they are the ones who draw down the level of kadosh with a vav, etc.; see there at length.

וזהו פ"י ונקדשתי בתוך בני"י [בני ישראל] שע"י שנתפס ההתפעלות מקדושתו ית' בתוכיות הלב של נש"י [נשמות ישראל] להיות בבחי' שאו ידיכם כו' ע"י ממשיכים ממש קדושתו ית' דהיינו שממשיכים מבחי' קדש העליון להיות בחי' קדוש וזהו מ"ש שם אסתלק על כורסי יקרי' [יקריה] שנמשך האור בז"א מבחי' קדש העליון כו'.

And this is the meaning of "And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel": that through the stirring [of feeling] at His holiness, may He be blessed, being held in the innermost of the heart of the souls of Israel, so as to be in the manner of "Lift up your hands," etc., through this they actually draw down His holiness, may He be blessed; that is, they draw from the level of the supernal Kodesh so that there be the level of kadosh. And this is what is said there, "ascends upon His throne of glory": the light is drawn into Z'eir Anpin (the emotive attributes) from the level of the supernal Kodesh, etc.

וז"ש [וזהו שכתוב] ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' אמור דצ"ג ע"א וכיון דישראל קא מקדשי כו' נהיר ההוא קדש כו' וכדין אקרי לעילא קדוש כו' על כורסיא דאיהו שמים כו' ע"ש):

And this is what is said in the Raaya Mehemna, Parshas Emor, folio 93a: "And since Israel sanctify," etc., "that Kodesh shines," etc., "and then above He is called Kadosh," etc., "upon the throne, which is heaven," etc.; see there.)

40 ו ואח"כ כת ב' אומרים ב"פ [ב' פעמים] קדוש הענין כי בחי' הקדוש הא' הוא העלאה ממטה למעלה שהשרפים רוצים ליכלל בא"ס ב"ה לאסתכלא כו' וזוהי בחי' כת הא'.

6. Afterwards, the second company says "Holy" twice. The explanation: the first "Holy" is an ascent from below upward, for the seraphim want to be absorbed into the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, "to gaze," etc.; and this is the level of the first company.

אך בחי' כת הב' שאומרים פעם ב' קדוש הוא שחפצים להיות ג"כ המשכה מלמעלה למטה

But the level of the second company, who say "Holy" a second time, is that they desire that there also be a drawing down from above to below.

להיות כי צמאון השרפים הוא להדבק בסוכ"ע ובבחי' ביטול עצמותם דוקא מכל וכל. אבל כת הב' רוצים וחפצים בהמשכת אור א"ס ב"ה למטה.

For the thirst of the seraphim is to cleave to the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), and specifically through the nullification (bittul) of their very being, utterly; but the second company want and desire the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, below.

(ועמ"ש בד"ה שחורה אני הנ"ל בענין ההפרש שבין שרפים האומרים קדוש ובין האופנים שאומרים ברוך, ועוד יש להעיר ממ"ש במ"א ע"פ אז ישיר משה ובנ"י [ובני ישראל])

(And see what is written in the discourse beginning "I am black," mentioned above, on the difference between the seraphim, who say "Holy," and the ofanim, who say "Blessed." One may further note what is written elsewhere on the verse "Then Moshe and the children of Israel sang":

שענין הברכה ברוך אתה כו' מן העולם ועד העולם שיהיה בחי' עלמא דאתכסיא ובחי' סוכ"ע שהוא בחי' ביטול דכולא קמ"י [קמיה] כלא חשיב נמשך בגילוי גם בעלמא דאתגליא וראו כל בשר כו',

that the meaning of the blessing "Blessed are You," etc., "from world to world," is that the level of the hidden world (alma de'iskasya) and the level of the light that encompasses all worlds, which is the level of the nullification of "all before Him is considered as nothing," should be drawn down openly into the revealed world as well, "and all flesh shall see," etc.

ועד"ז הוא ענין עבודת כת המלאכים האומרים ב"פ [ב' פעמים] קדוש שהוא המשכה מלמעלה למטה אמנם מעלת הכת הראשונה הוא כענין מש"ש [מה שכתוב שם] אבל עבודת הלויים מדה אחרת היתה בם והיא ממטה למעלה כו'

And along these lines is the service of the company of angels who say "Holy" twice, which is a drawing down from above to below. However, the virtue of the first company is like what is written there: "But the service of the Levites, another quality was in them, and it is from below upward," etc.:

שלא יהיה בחי' ומדרגת עלמא דאתגליא נראה לבחי' ומדרגה כלל ולא יהיה תופס מקום כלל כמ"ש אתה הוא ה' לבדך כו' עד ולכן הפך ים ליבשה

that the level and rank of the revealed world should not appear as any level or rank at all, and should not occupy any place at all, as it is written, "You are Havayah alone," etc., until: and therefore "He turned the sea into dry land."

והיינו התכללות הברואים שבעלמא דאתגליא עד עלמא דאתכסא ממש וכדפי' במ"א שהוא עליות הבריאה באצילות ולא בחי' המשכת הארה לבד מעלמא דאתכסא כו' ועד"ז הוא ענין הכת הא' שאומרים פ"א קדוש שהוא ליכלל בעלמא דאתכסא)

That is, the inclusion of the creatures of the revealed world into the hidden world itself, as explained elsewhere that it is the ascent of Beriah into Atzilus, and not merely the drawing down of an illumination from the hidden world, etc. And along these lines is the matter of the first company, who say "Holy" once, which is to be absorbed into the hidden world.)

(ועיי' מ"ש לקמן פ' בהר ע"פ כי תבואו אל הארץ בענין אהבה שמבחי' אש כו').

(And see what is written below, in Parshas Behar, on the verse "When you come into the land," on the matter of love that is of the level of fire, etc.)

ובאדם שהוא עולם קטן יש בחי' זו ג"כ והוא בחי' ומדרגת אהבת בכל נפשך שלאחר אהבה דבכל לבבך

In man, who is a small world, there is this level too: it is the level and rank of the love of "with all your soul," which comes after the love of "with all your heart";

שהוא ג"כ המשכה מלמעלה למטה להיות התקשרות חב"ד [חכמה בינה ודעת] של האדם ולבושי הנפש מודו"מ [מחשבה דבור ומעשה] בחב"ד [בחכמה בינה ודעת] דא"ס ב"ה שבתורה ורצונו העליון ב"ה שבמצות

it, too, is a drawing down from above to below: that a person's Chochmah, Binah and Daas, and the garments of the soul, thought, speech and action, should be bound up with the Chochmah, Binah and Daas of the Infinite One, blessed be He, that is in the Torah, and with His supernal will, blessed be He, that is in the mitzvos;

וגם בכל נפש כפשוטו אפילו נוטל את נפשך ע"ד מ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו' שהוא מסירת הנפש והרצון להיות לו רק רצון א' לה,

and also "with all your soul" in its plain sense, "even if He takes your soul," in the manner of what is written, "Whom do I have in heaven? And with You, I desire nothing," etc.: this is the giving over of the soul and of the will, to have only one will, for G-d.

(ומ"מ אינו דומה לביטול דשרפים דהתם רצונם ליפרד מן הפתילה מעצמו לאסתכלא כו' והיא בחי' העלאה משא"כ בכל נפשך שעושה ההסכם שאפילו נוטל כו' אין זה העלאה לבדה דאדרבה הוא חפץ ג"כ בעסק התורה ומצות רק שעושה ההסכם שאפילו נוטל כו')

(Nevertheless, it is not like the nullification of the seraphim; for there their will is to separate from the wick of their own accord, "to gaze," etc., and this is the level of ascent. Whereas in "with all your soul," where one makes the resolve that "even if He takes," etc., this is not ascent alone; on the contrary, he also desires to engage in Torah and mitzvos, only he makes the resolve that "even if He takes," etc.

והסכם זה הוא מ"ע [מצות עשה] רמה ונשאה כי מצות בכל נפשך אפי' [אפילו] נוטל כו' הוא ממנין המצות כנודע, וע' ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' אמור צ"ג א' דאסתלק ו' רוא דשמים כו'

And this resolve is a lofty and exalted positive commandment, for the mitzvah of "with all your soul, even if He takes," etc., is counted among the commandments, as is known. And see the Raaya Mehemna, Parshas Emor, 93a: "the vav, the mystery of heaven, ascends," etc.;

דהיינו שהקדוש הא' זהו בחי' ההעלאה, והיינו כמ"ש בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] שלהיות יחוד או"א [אבא ואימא] הוא ע"י העלאת מ"נ [מ"יין נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] כי כדי לעורר בחי' א"ס להיות המשכת אור חדש בח"ע [בחכמה עילאה] כו' הוא ע"י שהאדם מעורר בחינת א"ס בנפשו למס"נ [למסירות נפש] באחד שהוא בחי' בלי גבול של הכלי

that is, the first "Holy" is the level of ascent. And this is as written in the writings of the Arizal, of blessed memory: the union of Abba and Imma (Chochmah and Binah) comes about through the raising of mayin nukvin (feminine waters) with self-sacrifice (mesirus nefesh); for in order to arouse the level of the Infinite One (Ein Sof), so that there be a drawing down of new light into the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah), etc., it is through a person arousing the level of Ein Sof in his soul, to give himself over at "One," which is the level of the limitlessness of the vessel.

וזהו ענין קדוש דשרפים ממעל לו ממעל לבחי' ו' כדין נהיר ההוא קדש בהו בבחי' ו' מת"ת [מתפארת] דאימא נעשה כתר לז"א.

And this is the matter of the "Holy" of the seraphim, "above Him" (mima'al lo), above the level of vav: then "that Kodesh shines" in them, in the level of vav; from the Tiferes of Imma a Keser (crown) is made for Z'eir Anpin.

ואח"כ קדוש הב' זהו ההמשכה שע"י תורה. וקדוש הג' זהו ההמשכה שע"י מצות (וכמבואר לקמן וכן מובן ממ"ש ברע"מ [ברעיא מהימנא] שם):

Afterwards, the second "Holy" is the drawing down that comes through Torah, and the third "Holy" is the drawing down that comes through mitzvos. (As explained below, and so it is understood from what is written in the Raaya Mehemna there.)

41 ז וכת אחת אומרת קדוש ק"ק [קדוש קדוש] ובחי' זו של כת הג' ישנה ג"כ בעבודת האדם למטה והוא בחי'

בכל מאדך שבק"ש [שבקריאת שמע]

7. "And one company says, 'Holy, holy, holy.'" This level of the third company exists also in the service of man below: it is the level of "with all your might" (me'odecha) in the Shema;

כי מאד פי' בלי גבול והוא בחי' א"ס למעלה מהכלים וצריכים להמשיך הבחי' מאד בחי' א"ס למטה והוא ע"י המצות.

for me'od means without limit, and it is the level of the Infinite (Ein Sof), above the vessels; and one must draw the level of me'od, the level of the Infinite, down below; and this is through the mitzvos.

42 ולכן מברכים עליהם אשר קדשנו במצותיו שממשיכים ע"י המצות בחיי קדוש גם למטה כו' וכן על התורה מברכים אשר קדשנו כו' על דברי תורה.

That is why over them we bless, "Who has sanctified us with His commandments": for through the mitzvos we draw the level of "holy" below as well, etc. And so over the Torah too we bless, "Who has sanctified us," etc., "concerning the words of Torah."

והענין יובן ע"ד מ"ש ברכו ה' מלאכיו גבורי כח כו' כל צבאיו משרתיו עושי רצונו.

The matter will be understood along the lines of what is written, "Bless Havayah, His angels, mighty in strength," etc., "all His hosts, His ministers, who do His will."

43 ופי' עושי רצונו היינו שעושים אצלו ית' בחיי רצון שירצה להשפיל עצמו להתהוות העולמות שמצד עצמו אין שיידך בו בחיי רצון שירצה להתהוות העולמות שהוא א"צ [אין צריך / אינו צריך] להם כמ"ש אני הוי' לא שניתי

The meaning of "who do His will" is that they make in Him, may He be blessed, a will: that He should want to lower Himself to bring the worlds into being. For of Himself, a will that He should want the worlds to come into being does not apply to Him, since He has no need of them, as it is written, "I, Havayah, have not changed."

ואף שהתורה קדמה אלפים שנה לעולם הרי הוא ית' נעלה מאד מן האלפים שהם בחיי חכמה ובינה אאלף חכמה אאלף בינה כי כולם בחכמה עשית כתיב שגם החכמה עילאה נחשבת כעשייה גופנית אצלו יתברך.

And although the Torah preceded the world by two thousand years, He, may He be blessed, is far loftier than the "two thousand" (alpayim), which are the level of Chochmah and Binah, [as in] "I will teach you (a'alefcha) wisdom, I will teach you understanding"; for it is written, "You have made them all with wisdom," so that even the higher Chochmah is considered like physical action in relation to Him, may He be blessed.

אך הנה המשכת רצון זה היה תחלה מצד עצמו בחסד חנם וכמ"ש ותורת חסד והיינו לפי כי ואדם אין לעבוד כו', אבל עכשיו צ"ל אתערותא דלתתא לעורר המשכה זו.

However, at first the drawing down of this will was from His own side, in gratuitous kindness, as it is written, "And a Torah of kindness"; and this was because "and there was no man to work," etc. But now there must be an arousal from below (isarusa dilesata) to arouse this drawing down.

44 וזהו מלאכיו גבורי כח באתעדלית [באתערותא דלתתא] ועי"ז מעוררים כביכול למעלה המשכת הרצון וזהו עושי רצונו שעושים לו רצון שירצה להניח את אורו כביכול על הצד ולירד לצמצם א"ע [את עצמו] כו',

And this is [the meaning of] "His angels, mighty in strength," with the arousal from below (isarusa dilesata); and through this they arouse above, as it were, the drawing down of the will. And this is "who do His will": they make Him a will, that He should want to set His light aside, as it were, and descend to contract Himself, etc.

והנה עיקר המשכה זו הוא ע"י תורה ומצות שע"י עושים לו רצון כביכול שירצה להיות מלך העולם וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ ועשיתם אותם אתם כתיב כאילו עשאוני,

Now, the main [way of] this drawing down is through Torah and mitzvos, for through them one makes Him a will, as it were, that He should want to be King of the world; as our Sages, of blessed memory, said on the verse "And you shall do them" (osam): "It is written atem ('you'): as though they made Me";

דהיינו שממשיכים שיעור קומה בחי' כמראה אדם שהוא המשכה להיות מקור וחיות להתהוות העולמות כו'

that is, they draw down the shiur komah (the full stature), the level of "like the appearance of a man," which is the drawing down to be a source and life-force for the coming into being of the worlds, etc.

[עמ"ש מזה ע"פ צאינה וראינה ועמ"ש בד"ה לסוסתי בשה"ש [בשיר השירים] בענין כי אמרתי עולם חסד יבנה].

[See what is written about this on the verse "Go out and see," and see what is written in the discourse beginning "To My mare," in Shir HaShirim, on the matter of "For I said, the world shall be built with kindness."]

45 וזהו פ"י הברכה של כל המצות ברוך אתה הוי' ברוך הוא המשכה שיהיה הוי' אלקינו בגילוי לנשמות הצדיקים ושיהיה מלך העולם גם בחיצוניות העולמות,

And this is the meaning of the blessing over all the mitzvos, "Blessed are You, Havayah": "blessed" is a drawing down, that "Havayah our G-d" be revealed to the souls of the righteous, and that He be "King of the world" in the outer dimension (chitzoniyus) of the worlds as well.

אשר קדשנו במצותיו פי' אשר הוא נתינת טעם שהכח להמשכה זו הוא מפני שקדשנו במצותיו לכך יכולים להמשיך הרצון על ידי המצות שירצה להיות מלך העולם.

“Who has sanctified us with His commandments”: the word “who” (asher) gives a reason: the power for this drawing down is because He has sanctified us with His commandments; that is why we can, through the mitzvos, draw down the will that He should want to be King of the world.

(ועמ"ש מענין זה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע גבי פי' עושי דברו כו' וכמשי"ת [וכמו שיתבאר] לקמן בפ"י כי אני ה' מקדשכם):

(And see what is written on this matter in the discourse beginning “When Israel put ‘We will do’ before ‘We will hear,’” concerning the explanation of “who do His word,” etc.; and as will be explained below, in the explanation of “For I am Havayah, Who sanctifies you.”)

46 ח והנה בדרך פרט יש חילוק בין ענין ההמשכה שע"י עסק התורה לענין ההמשכה שע"י המצות שע"י התורה ממשיכים מפנימיות ע"י העסק בתורה שבכתב ותורה שבעל פה כי מלכות פה תורה שבעל פה קרינן לה.

8. Now, in particular, there is a difference between the drawing down that comes through engaging in Torah and the drawing down that comes through the mitzvos. Through the Torah one draws from the inner dimension (pnimiyus), by engaging in the Written Torah and the Oral Torah; for “Malchus is the mouth; the Oral Torah we call it.”

וכמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] מתניתין מלכתא שהוא הדבור שמדבר בדברי תורה שמלובש בו דבר ה' כמ"ש ואשים דברי ועל ידי העסק במצות מעשיות ממשיכים מבחי' חיצונית

And as our Sages, of blessed memory, said, “Our Mishnah is a queen”: that is the speech with which one speaks words of Torah, in which the word of G-d is en clothed, as it is written, “And I have put My words in your mouth.” And through engaging in the practical mitzvos one draws from the level of the outer dimension (chitzoniyus),

כמו מצות צדקה שהוא בחי' השפעה להחיות רוח שפלים כמ"כ [כמו כן] ממשיך מלמעלה שיושפע להחיות רוח שפלים ולב נדכאים. (ועמ"ש מזה בד"ה וידבר אלקים את כל הדברים האלה).

like the mitzvah of charity, which is a giving, “to revive the spirit of the lowly”; so too one draws from above that there be an influx “to revive the spirit of the lowly” and “the heart of the contrite.” (And see what is written about this in the discourse beginning “And G-d spoke all these words.”)

והנה אלו הכי בחי של תורה ומצות כתיב בק"ש [בקריאת שמע] תחלה כתיב ודברת בם שהדבור הוא לשון הנהגה

Now, these two levels, of Torah and of mitzvos, are written in the Shema: first it is written, "And you shall speak of them" (bam), and speech is a term for leading;

והיא שעל ידי עסקו בתורה ימשיך וינהיג בחי אור א"ס ב"ה בם ר"ל [רוצה לומר] בדברי תורה שמדבר ועי"ז ממשיך המשכה זו בפנימית העולמות וזהו בחי הקדוש הב'.

and this is that through his engagement in Torah he will draw and lead the level of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, "into them," that is, into the words of Torah that he speaks; and through this he draws this flow into the inner dimension of the worlds. And this is the level of the second "Holy."

47 ואח"כ כתיב וקשרתם שהוא מצות מעשיות שכל המצות הוקשו לתפילין והטעם הוא מפני שעיקר הכוונה פנימית של כל המצות הוא הכל להמשיך בחי אחד למטה.

And afterwards it is written, "And you shall bind them," which is the practical mitzvos, for all the mitzvos are compared to tefillin. The reason is that the main inner intent of all the mitzvos is entirely to draw the level of "One" down below.

וזה מפורש יותר במצות תפילין שכותבין בהם אחד על קלף גשמי וכן במזוזה וממנו נלמוד על כל המצות שהכוונה הפנימית הוא הכל להמשיך בחי אחד למטה, וזהו בחי של כת הג' שאומרים ג"פ ג'

פעמים] קדוש

And this is more explicit in the mitzvah of tefillin, in which "One" is written on physical parchment, and likewise in the mezuzah; and from it we learn about all the mitzvos, that the inner intent is entirely to draw the level of "One" down below. And this is the level of the third company, who say "Holy" three times;

דהיינו כמ"ש קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו מלא כל הארץ דייקא להיות ההמשכה בעשייה הגשמית והוא המשכת בחי מאדך אור א"ס שבלי גבול למטה

that is, as it is written, "Holy, holy, holy is Havayah of Hosts; the whole earth is full of His glory": "the whole earth is full" precisely, that the drawing down be into physical action. And this is the drawing down of the level of "your might" (me'odecha), the Infinite Light (Or Ein Sof), which is without limit, down below.

(ודרך כלל המשכה זו היא ע"י תורה ומצות ודרך פרט ע"י מצות נמשך הגילוי גם בחיצוניות יותר וכמ"ש במ"א ע"פ ויעש דוד שם, ולכן הן ב' בחי' קדוש ושניהם המשכות מלמעלה למטה.

(In general this drawing down is through Torah and mitzvos, and in particular, through the mitzvos the revelation is drawn into the more outer dimension as well, as written elsewhere on the verse "And David made a name." That is why they are two levels of "Holy," and both of them are drawings down from above to below.

והם בחי' בכל נפשך ובכל מאדך לבד הקדוש הראשון שמלמטה למעלה כו' בחי' בכל לבבך.

And they are the levels of "with all your soul" and "with all your might," apart from the first "Holy," which is from below upward, etc., the level of "with all your heart."

ומ"ש במ"א כמה פעמים דבחי' בכל מאדך הוא האה"ר [האהבה רבה] שלמעלה מהכלי אינו סותר למש"כ [למה שכתוב], כי כאן נדרש לפי המאמר דבכל מאדך הוא בכל ממונך דהיינו מצות צדקה שהיא כללות המצות,

And what is written elsewhere several times, that the level of "with all your might" is the great love (ahavah rabbah) that is above the vessel, does not contradict what is written here; for here it is expounded according to the saying that "with all your might" is "with all your wealth," that is, the mitzvah of charity, which is the general and collective expression (klalus) of the mitzvos;

ועוד דגם כאן הכוונה דבחי' מאד הוא בלי גבול רק שהוא דרך המשכה מלמעלה למטה וכמ"ש רחבה מצותך מאד שהמצות הן כלי לגילוי בחי' מאד כדפי' פסוק זה באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה נודע דבאתערותא דלתתא ע"ש):

and further, here too the intent is that the level of me'od is without limit, only that it is by way of a drawing down from above to below, as it is written, "Your commandment is exceedingly (me'od) broad": the mitzvos are a vessel for the revelation of the level of me'od, as this verse is explained in Iggeres HaKodesh, in the passage beginning "It is known that through an arousal from below"; see there.)

48 ט אני ה' מקדשכם. פ"י שבא לומר איך הכח באדם שע"י מצוה מעשיות וד"ת [ודברי תורה] המדברים מהמצות מעשיות ימשיך עי"ז גילוי אור א"ס ב"ה ממש דלית מחשבה תפיסא ביה כלל. לזה אמר אני הו"י מקדשכם.

9. "I am Havayah, Who sanctifies you." The meaning: it comes to tell how man has the power, through practical mitzvos and words of Torah that speak of the practical mitzvos, to draw down through this a revelation of the actual Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, where "no thought can grasp Him" at all. To this He said, "I am Havayah, Who sanctifies you."

פ"י הו"י הוא סדר ההמשכה שכל המשכה מלמעלה למטה נמשך ע"י אותיות שם הו"י שהיו"ד מורה על הצמצום שצריך להיות תחלה כדי שיוכל להיות ההמשכה והה' שיש לו אורך ורוחב מורה על ההתפשטות.

The meaning: Havayah is the order of the drawing down, for every drawing down from above to below is drawn through the letters of the Name Havayah: the yud indicates the contraction (tzimtzum) that must come first so that the drawing down can take place, and the hei, which has length and breadth, indicates the expansion.

49 ואח"כ הו"י הוא ההמשכה לבחי"ה' תתאה בהבראם בה' בראם. ולכן אומר אני הו"י מקדשכם

And then the vav is the drawing down to the level of the lower hei: "When they were created" (behibar'am), "with a hei He created them." Therefore He says, "I am Havayah, Who sanctifies you":

שלהיות המשכת בחי' קדוש ומובדל אור א"ס ב"ה ע"י התורה ומצות מעשיות שאינו בערך כו' אני עושה זאת לכם וממשיך לכם סדר המשכת קדושה עליונה ע"י אותיות שם הו"י ואני היינו א"ס ב"ה עצמו שהוא ית' הנותן כח זה שנוכל להמשיך את אור א"ס ב"ה ע"י תומ"צ [תורה ומצות],

for there to be a drawing down of the level of the holy and separate, the Infinite Light, blessed be He, through Torah and practical mitzvos, which are not commensurate, etc., "I" do this for you, and draw down for you the order of the drawing down of supernal holiness through the letters of the Name Havayah; and "I" is the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, Himself, Who, may He be blessed, gives this power, that we are able to draw down the Infinite Light, blessed be He, through Torah and mitzvos

(ועמ"ש במ"א בד"ה ביום השמיני עצרת גבי תתן אמת ליעקב כו' ומ"ש בד"ה זכור את יום השבת שזהו ענין מתן תורה שאז ניתן הכח הזה כו' ע"ש).

(and see what is written elsewhere, in the discourse beginning "On the eighth day, an assembly," concerning "Give truth to Yaakov," etc., and what is written in the discourse beginning "Remember the Shabbos day," that this is the matter of the giving of the Torah, when this power was given, etc.; see there).

רק שמתחלה צ"ל ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] פי' שאנו צריכים להכין הכלי שיהיה בחי קדושתו נתפס בתוכיות בניי [בני ישראל] שהוא בחי קדוש הא'

Only, first there must be "And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel": that is, we must prepare the vessel, so that the level of His holiness is held in the innermost of the children of Israel, which is the level of the first "Holy";

שהוא מה שיהיה גילוי פנימי [פנימיות / פנימית] נקודת הלב שהוא בחי יסוד האש האלהי שכלב שיהיה בוער לבחי קדוש הוא א"ס ב"ה ע"ד הכת הא' שהם השרפים.

that is, that there be a revelation of the inner core of the point of the heart, which is the level of the element of G-dly fire in the heart, so that it burns toward the level of "holy," which is the Infinite One, blessed be He, in the manner of the first company, the seraphim.

50 ואז עי"ז אני ה' מקדשכם שע"י תומ"צ [תורה ומצות] מעשיות יומשך קדוש זה מלמעלה למטה בכלים של כל המ"ע [המצות עשה] וענפיהן ושמירת מל"ת [מצות לא תעשה] וענפיהן ומצות דרבנן.

And then, through this, "I am Havayah, Who sanctifies you": through Torah and practical mitzvos this "holy" will be drawn from above to below into the vessels of all the positive commandments and their branches, and of the keeping of the prohibitive commandments and their branches, and of the Rabbinic commandments.

והוא כמו עד"מ אש הגשמי שע"י האש נעשים כל הכלים שכל כלי שרוצה לעשות מכסף או מזהב עשייתה העיקרי הוא להבעירה באש תחלה ואח"כ יעשנה ויחליקנה,

It is like, by way of analogy, physical fire: all vessels are made through fire, for any vessel one wishes to make of silver or of gold, its main making is first to heat it in the fire, and afterwards he shapes it and smooths it.

כמ"כ [כמו כן] למעלה דכתיב וכלים מכלים שונים ויין מלכות רב ריבוי הכלים הם המצות דאורייתא ודרבנן וענפיהן כנ"ל ויין מלכות רב הוא ההמשכה שממשיכים בכלים אלו,

So too Above, as it is written, "And vessels of diverse vessels, and royal wine in abundance": the many vessels are the mitzvos of the Torah and of the Rabbis and their branches, as mentioned above; and "royal wine in abundance" is the flow that is drawn into these vessels.

אך עשיית כל הכלים הוא ע"י הבחי' יסוד האש האלהי שהוא בחי' השרפים שע"י יכולים לעשות כל הכלים הנ"ל.

But the making of all the vessels is through the level of the element of G-dly fire, which is the level of the seraphim; for through it one can make all the vessels mentioned above.

51 והנה תחלה כתיב ולא תחללו כו' כי כל הנ"ל דבחי' ונקדשתי ובחי' מקדשכם זהו בחי' ועשה טוב.

Now, first it is written, "And you shall not profane," etc.; for all that was said above, of the level of "And I shall be sanctified" and the level of "Who sanctifies you," is the level of "and do good."

אך תחלה צ"ל סור מרע בתכלית וע"י כתיב תחלה ולא תחללו את שם קדשי שלא תעשו בחי' חלל והפסק המפסיק ח"ו [חס ושלום] בין האדם לבין אבינו שבשמים.

But first there must be "turn from evil," completely; and of this it is written first, "And you shall not profane (sechalelu) My holy Name": that you should not make a void (chalal) and an interruption that separates, G-d forbid, between a person and our Father in heaven.

52 והיינו כמ"ש עונותיכם היו מבדילים ביניכם ובין כו' שע"י העוונות עושים בחי' חלל המפסיק ואז לא יועיל הניפוח בהניצוץ יסוד האש האלהי שבלב שמתכבה ע"י.

This is as it is written, "Your iniquities have separated between you and," etc.: through the iniquities one makes a void that separates, and then the blowing on the spark of the element of G-dly fire in the heart will not help, for it is extinguished by this.

וזהו ולא תחללו ע"י שתהיו בחי' סור מרע בתכלית ואז יוכל להיות ונקדשתי בתוך כו' ואח"כ ממילא יהיה אני הוי' מקדשכם כנ"ל

And this is "And you shall not profane": through your being at the level of "turn from evil," completely; and then there can be "And I shall be sanctified in the midst," etc.; and afterwards, as a matter of course, there will be "I am Havayah, Who sanctifies you," as mentioned above.

ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בד"ה במדבר סיני באהל מועד כו',

And see what is written along these lines in the discourse beginning "In the wilderness of Sinai, in the Tent of Meeting," etc.:

שמתחלה צ"ל בחי' יציאת מצרים שהוא סור מרע ואזי אח"כ יוכל לבא לידי בחינות ומדרגת מדבר סיני ואהל מועד כו' ע"ש:

that first there must be the level of the Exodus from Egypt, which is "turn from evil," and then afterwards one can come to the levels and rank of "the wilderness of Sinai" and "the Tent of Meeting," etc.; see there.

לבאר הדברים ע"פ ונקדשתי בתוך בני ישראל בענין...

To Explain "And I Shall Be Sanctified in the Midst of the
Children of Israel"

1 לבאר הדברים ע"פ ונקדשתי בתוך בני ישראל בענין ג' כתות מלאכים כת אחת אומרת קדוש וזהו ענין
השרפים וכת אחת אומרת קדוש קדוש כו'

To explain the matters on the verse "And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel," concerning the three groups of angels: one group says "Kadosh" ("Holy"), and this is the matter of the Seraphim; and one group says "Kadosh, Kadosh," etc.

צריך להקדים מ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' אמור דצ"ג ע"א ע"פ זה דונקדשתי. קדש איהו סטר עלאה
כו'.

We must first preface what is written in the Raaya Mehemna, Parshas Emor, folio 93, side a, on this verse of "And I shall be sanctified": "Kodesh ('holiness') is the supernal side," etc.

2 ומאי דאקרי קדוש כו' וכיון דישראל קא מקדשי סלקי מתתא לעילא יקרא עילאה עד דאסתלק ו' רזא
דשמים עלאין לעילא. כיון דאינון שמים אסתלקו לעילא נהיר ההוא קדש בהו וכדין אקרי לעילא קדוש
כו'.

"And what is called Kadosh," etc. "And once Israel sanctify, they raise the supernal glory from below to above, until the vav, the secret of the supernal heavens, ascends on high. Once those heavens have ascended on high, that Kodesh shines in them, and then it is called on high Kadosh," etc.

3 ופ"י בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ב [פרק ב'] גבי קדושה דיוצר אור וז"ל [וזה לשונו] והנה ענין קדוש הוא כי תחלה עולה סוד ו' של תפארת לקבל הארה מחכמה הנקרא קדש ונעשה קדוש. ואח"כ מתפשט עד התפארת כו' ונעשה שם קדוש ב'

And it is explained in Pri Etz Chaim, Shaar Kerias Shema, chapter 2, regarding the Kedushah of [the blessing] Yotzer Or, and these are his words: "Now, the matter of Kadosh is that first the secret of the vav of Tiferes rises to receive illumination from Chochmah, which is called Kodesh, and it becomes Kadosh. Afterwards it spreads down to Tiferes, etc., and there the second Kadosh is formed."

וז"ש [וזהו שכתוב] ברע"מ [ברעיא מהימנא] שם ואינון שמים תייבין לדוכתייהו כו'.

And this is [the meaning of] what is written in the Raaya Mehemna there: "And those heavens return to their places," etc.

4 ואח"כ מתפשט ביסוד ונעשה שם קדוש ג' כו' ומשם מתפשט במלי עכ"ד [עד כאן דבריו] וכ"כ [וכן כתב] בשער חזרת העמידה רפ"ג [ריש פרק ג'] וז"ש [וזהו שכתוב] ברע"מ [ברעיא מהימנא] שם לבתר נחית ההוא נהירו עד דנטיל כולא חד צדיק עילאה דרגא יקירא לקדשא כולא לתתא.

"Afterwards it spreads into Yesod, and there the third Kadosh is formed, etc., and from there it spreads into Malchus." Thus far his words. And so he wrote in Shaar Chazaras HaAmidah, at the beginning of chapter 3. And this is [the meaning of] what is written in the Raaya Mehemna there: "Afterwards that light descends, until one supernal Tzaddik, a precious level, takes it all, to sanctify everything below."

וביאר הענין יובן בהקדים מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שלצורך יחוד או"א [אבא ואימא] צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] ממש בק"ש [בקריאת שמע].

The explanation of the matter will be understood by first prefacing what is written in Etz Chaim: that for the sake of the union of Abba and Imma (Chochmah and Binah) there must be an elevation of mayin nukvin (feminine waters) through actual self-sacrifice (mesirus nefesh) in the Shema.

ולצורך יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] סגי בהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ע"י התורה והמצות שע"י ממשיכים יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] ולכן אפילו מי שתורתו אומנתו מפסיק לק"ש [לקריאת שמע] וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] גדול הקורא ק"ש [קריאת שמע] בעונתה יותר מהעוסק בתורה כו'.

But for the sake of the union of Z'eir Anpin and Nukva, the elevation of mayin nukvin through Torah and mitzvos suffices, for through this one draws down the union of Z'eir Anpin and Nukva. Therefore even one whose Torah is his occupation interrupts [his study] for the Shema; and our Sages, of blessed memory, said: "Greater is one who recites the Shema in its time than one who occupies himself with Torah," etc.

[ואע"ג [ואף על גב] שבלק"ת [שבלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' בראשית איתא דמצוה הוא שם הוי' ששני אותיות מ"צ דמצוה הם בא"ת כ"ש י"ה דהיינו שע"י המצוה גורם גם יחוד או"א [אבא ואימא] שהם י"ה אך מ"מ הם אותיות מחולפות כמ"צ להורות שאין זה גילוי גמור ו"ה שבאו בלא חלופי אתוון במצוה

(And although in the Likkutei Torah [of the Arizal], Parshas Bereishis, it is stated that [the word] mitzvah is the Name Havayah, since the two letters mem-tzadi of mitzvah are, in the Atbash [exchange of letters], yud-hei, which means that through the mitzvah one also brings about the union of Abba and Imma, which are yud-hei; nevertheless, they are letters exchanged into mem-tzadi, to show that this is not a complete revelation like the vav-hei, which come in mitzvah without an exchange of letters.

אבל עיקר יחוד או"א [אבא ואימא] שהם י"ה ממש זהו הנמשך ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דמס"נ [דמסירות נפש] באחד וזהו ענין ק"ש [קריאת שמע] וע' בפ"י וענין חלופי אתוון בכינונים שער היחוד והאמונה פרק י"ב).

But the essential union of Abba and Imma, which are the actual yud-hei, is what is drawn down through the elevation of mayin nukvin of self-sacrifice in [the word] Echad ("One"), and this is the matter of the Shema. And see the explanation, and the matter of the exchange of letters, in [Sefer Shel] Beinonim, Shaar HaYichud VahaEmunah, chapter 12.)

והטעם לזה הוא מפני שמכיון שכבר נמשך האור וההמשכה של א"ס ב"ה בכלים דאצי' וא"כ כבר באה ההמשכה וישנה בבחי' סדר ההשתלשלות דהיינו כשנמשכה לאצילות לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] ורק שצריכים להמשיכה משם לבי"ע.

The reason for this is that, since the light and the flow of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, have already been drawn into the vessels of Atzilus, then the flow has already come and exists at the level of the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), that is, when it was drawn into Atzilus, into Z'eir Anpin and Nukva; and one need only draw it from there into Beriah, Yetzirah and Asiyah.

(אשר זהו ענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שע"י יחוד זה נמשך הולדת נשמות מאצילות לעולם הבריאה כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ז שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פד"ה).

(And this is the matter of the union of Z'eir Anpin and Nukva: through this union the birth of souls is drawn from Atzilus into the World of Beriah, as is written in Etz Chaim, Shaar 47, the Shaar of the Order of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, chapters 4 and 5.)

לכן ע"י התורה והמצות ג"כ יכולים להמשיך המשכה זו מאחר שכבר ישנה להמשכה בכלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות ע"כ ע"י התומ"צ [התורה ומצות] שהם בחי' כלים ממשיכים המשכה זו שבכלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] להיות נמשך בבי"ע.

Therefore through Torah and mitzvos, too, one can draw down this flow: since the flow already exists in the vessels of Z'eir Anpin and Nukva of Atzilus, therefore through Torah and mitzvos, which are at the level of vessels, one draws this flow that is in the vessels of Z'eir Anpin and Nukva so that it be drawn into Beriah, Yetzirah and Asiyah.

(וגם עסק התורה צ"ל ג"כ בבחי' ביטול להיות ולא תחללו שלא לעשות חלל והפסק ח"ו [חס ושלום] דא"כ [דאם לא כן] גם תורה אין לו אלא שעכ"ז [שעם כל זה] הוא בבחי' כלי אבל מסירת נפש היינו לצאת מהכלי לגמרי.

(And the occupation with Torah, too, must also be in a state of self-nullification (bittul), so that it be [in keeping with] "And you shall not profane": not to make a void and an interruption, G-d forbid; for otherwise "he does not even have Torah." Yet even so, it is at the level of a vessel; whereas self-sacrifice means to go out of the vessel entirely.

ולפיכך להמשיך היחוד דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] שהוא המש כת האור שכבר מלובש בכלי ממשיכים ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דעסק התורה והמצות שהן הן מבחי' ז"א ונוק' [ונוקבא] שהתורה היא בז"א והמצות בנוק' [בנוקבא]

Therefore, to draw down the union of Z'eir Anpin and Nukva, which is the drawing down of the light that is already en clothed in a vessel, one draws it down through the elevation of mayin nukvin of occupation with Torah and mitzvos, which are themselves of the level of Z'eir Anpin and Nukva: the Torah is in Z'eir Anpin and the mitzvos are in Nukva.

ומ"מ כ' [כתב] בבינונים ס"פ כ"ה שקיום התורה ומצותיה תלוי בזה שיזכור תמיד ענין מסירת נפשו לה' על יחודו שיהיה קבוע בלבו תמיד ממש כו' ע"ש)

Nevertheless, he wrote in [Sefer Shel] Beinonim, at the end of chapter 25, that the keeping of the Torah and its mitzvos depends on this: that one always remember the matter of giving over his soul to G-d for His unity, so that it be fixed in his heart always, literally, etc.; see there.)

אבל כדי להמשיך יחוד או"א [אבא ואימא] שהוא המשכת אור חדש מה שלא נמשך עדיין בהכלים דאצילות כלל כי אם שצריכים לעורר ולהמשיך אור חדש והמשכה חדשה ממש מאור א"ס ב"ה

But in order to draw down the union of Abba and Imma, which is the drawing down of new light, that which has not yet been drawn into the vessels of Atzilus at all, but rather one must arouse and draw down new light and a truly new flow from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He,

אשר זהו ענין יחוד או"א [אבא ואימא] דאין הפ"י שהתחלת ההמשכה מאו"א [מאבא ואימא] לבד אלא כי או"א [אבא ואימא] מקבלים מכתר וכתר מעתיק עד א"ס המאציל העליון

and this is the matter of the union of Abba and Imma. For the meaning is not that the flow begins from Abba and Imma alone; rather, Abba and Imma receive from Keser, and Keser from Atik, up to the Infinite One, the Supernal Emanator;

כי הוא לבדו יש בו כח לחדש תמיד לפי שאין לו סוף משא"כ בנאצלים כו'.

for He alone has the power to renew constantly, since He has no end, which is not so with the emanated beings, etc.

אלא שנק' ע"ש יחוד דא"א [דאבא ואימא] לפי כי בהיות האור עדיין למעלה מא"א [מאבא ואימא] הוא בחי' סתימו דכל סתימין ונעלם מאד וראשית הגילוי הוא בחכמה וממנה נמשך בבינה

It is only called by the name of the union of Abba and Imma because while the light is still above Abba and Imma it is at the level of "the most hidden of all hidden things" and very concealed, and the beginning of revelation is in Chochmah, and from it the light is drawn into Binah.

וכמ"ש כ"ז [כל זה] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"א [פרק י"א] ומבואר באריכות יותר בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' וירא

All this is as written in Pri Etz Chaim, Shaar Kerias Shema, chapter 11, and it is explained at greater length in the Likkutei Torah [of the Arizal], Parshas Vayera.

(ועיין בזהר פ' בשלח דס"ג ע"ב ע"פ ממעמקים קראתיך אמר רבי חזקיה כד עתיקא סתימא דכל סתימין בעי לזמנא ברכאן לעלמין אשרי כולא ואכליל כולא בהאי עמיקא עילאה כו' ועי' במק"מ [במקדש מלך] שם בשם האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה].

(And see the Zohar, Parshas Beshalach, folio 63, side b, on the verse "Out of the depths I have called You": "Rabbi Chizkiyah said: When the Ancient One, most hidden of all hidden, wishes to prepare blessings for the worlds, He places everything and includes everything in this supernal depth," etc. And see the Mikdash Melech there, in the name of the Arizal, of blessed memory.

ועי' עוד בפ' ויגש דר"י ע"א ת"ח [תא חזי] בית פרעה כו' ע"ש. ועי"ל [ועוד יש לומר] הטעם שנקרא ע"ש יחוד דא"א [דאבא ואימא] מטעם שכשנמשך האור ומגיע בחו"ב [בחכמה ובינה] זהו ההתקשרות והמשכת הסובב בממלא ועמ"ש גבי פסח בענין ויוציאנו ה' אלקינו או"א [אבא ואימא] שהלבישו כו' ועמ"ש סד"ה שימני כחותם ע"ש)

And see further in Parshas Vayigash, folio 210, side a: "Come and see: the house of Pharaoh," etc.; see there. One may further say that the reason it is called by the name of the union of Abba and Imma is that when the light is drawn down and reaches Chochmah and Binah, this is the bond and the drawing of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) into the light that fills all worlds (memalei kol almin). And see what is written regarding Pesach on the matter of "And Havayah our G-d brought us out": Abba and Imma, who en clothed, etc. And see what is written at the end of the discourse beginning "Set me as a seal"; see there.)

ולכן כדי לעורר ולהמשיך מאור א"ס ממש צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] שע"י ממשך מעיקרא דכולא המשכה חדשה דא"כ [דאם לא כן] אינו יכול לעורר ולהמשיך מבחי"א א"ס ממש.

Therefore, in order to arouse and draw down from the Infinite Light itself, there must be an elevation of mayin nukvin through self-sacrifice, for through this one draws a new flow from "the root of all"; otherwise one cannot arouse and draw down from the level of the Infinite One itself.

ולכן לעורר המשכה זו צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] ממש שע"י מעורר וממשיך מעצמות אור א"ס ב"ה וממשיך משם המשכה חדשה ע"י יחוד דא"א [דאבא ואימא] (ועמ"ש בזה בד"ה מה יפו פעמך בנעלים ובביאור ע"פ הראיני את מראיך)

Therefore, to arouse this flow there must be an elevation of mayin nukvin through actual self-sacrifice, for through this one arouses and draws from the essence of the Infinite Light, blessed be He, and draws from there a new flow through the union of Abba and Imma. (And see what is written on this in the discourse beginning "How beautiful are your steps in sandals," and in the explanation of the verse "Show me your appearance.")

ויוכן עוד ענין זה ממ"ש במ"א בד"ה פתח אליהו שמאצילות לבי"ע הגם שהאור נמשך ע"י פרסא מ"מ נק' סדר ההשתלשלות

This matter will be understood further from what is written elsewhere, in the discourse beginning "Patach Eliyahu": that from Atzilus to Beriah, Yetzirah and Asiyah, although the light is drawn through a parsa (partition), it is nevertheless called the order of hishtalshelus;

משא"כ מא"ס ב"ה לאצילות הוא שלא כסדר ההשתלשלות רק ע"י צמצום ומקום פנוי כי אין ערוך לך כו' חד לא בחושבן כו' ע"ש באריכות.

whereas from the Infinite One, blessed be He, to Atzilus it is not according to the order of hishtalshelus, but only through tzimtzum (contraction) and an empty space, for "There is no comparison to You," etc., "One, but not in number," etc.; see there at length.

5 והנה באדם ג"כ יש בחי' השתלשלות ומה שלמעלה מהשתלשלות. דהיינו כי מחכמה ולמטה הוא בחי' השתלשלות שכל ומדות ומחודומ"ע [ומחשבה דבור ומעשה]. לכן עי"ז ממשיכים ג"כ מסדר ההשתלשלות מאצילות לבי"ע.

Now in man, too, there is the level of the chain of descent (hishtalshelus) and that which is above hishtalshelus. That is, from Chochmah downward is the level of hishtalshelus: intellect and emotive attributes (middos), and thought, speech and action. Therefore through these one also draws down from the order of hishtalshelus, from Atzilus to Beriah, Yetzirah and Asiyah.

אבל להיות המשכת אור חדש מא"ס ב"ה שהוא מלמעלה מסדר ההשתלשלות זה אינו כ"א עי"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] דייקא שהוא בנפש ג"כ מבחי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות דהיינו למעלה מהשכל וה טעם.

But for there to be a drawing down of new light from the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, which is from above the order of hishtalshelus, this is only through the elevation of mayin nukvin through self-sacrifice (mesirus nefesh) specifically, which in the soul, too, is from the level that is above the order of hishtalshelus, that is, above intellect and reason.

6 והשכל לגבי למעלה מהשכל והחכמה הוא שלא כסדר ההשתלשלות כמ"ש והחכמה מאין תמצא. ועמ"ש מזה סד"ה כי קרוב אליך הדבר.

And intellect, relative to that which is above intellect and Chochmah, is not according to the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), as it is written, "And wisdom is found from ayin ('nothing')." And see what is written on this at the end of the discourse beginning "For the matter is near to you."

והיינו בחי' יחידה שבנפש שממנה נמשך הרצון לה' במס"נ [במסירות נפש] ולכן עי"ז דייקא מעורר וממשיך מלמעלה מסדר ההשתלשלות כו'

This is the level of yechidah in the soul, from which the will for G-d with self-sacrifice (mesirus nefesh) is drawn; and therefore through this specifically one arouses and draws down from above the order of hishtalshelus, etc.

(וזהו שכתוב) בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ה דרוחין ונפשין של הצדיקים הם מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] דז"ן [דזעיר אנפין ונוקבא]. אך נשמה לנשמה ונשמה הם מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] דא"א [דאבא ואימא]. ועיין מזה בשער היחודים פ"ח [פרק ח'].

(And this is what is written in Pri Etz Chaim, Shaar Kerias Shema, chapter 5: that the ruach and nefesh [levels] of the righteous are the mayin nukvin (feminine waters) and mayin duchrin (masculine waters) of Z'eir Anpin and Nukva, but the neshamah of the neshamah and the neshamah are the mayin nukvin and mayin duchrin of Abba and Imma. And see on this in Shaar HaYichudim, chapter 8.

והיינו כי רוח ונפש זהו בחי האור המלובש בכלי וממשיכים עי"ז האור שכבר מלובש בכלים כנ"ל אבל להמשיך יחוד א"א [אבא ואימא] צ"ל העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] בבחי מאדך בלי גבול שהוא בחי יחידה וזהו ענין נשמה לנשמה. כנודע דהיינו שהיא למעלה מבחי נשמות הכלים כו')

That is, ruach and nefesh are the level of the light enclothed in a vessel, and through them one draws down the light that is already enclothed in vessels, as mentioned above; but to draw down the union of Abba and Imma (Chochmah and Binah) there must be an elevation of mayin nukvin at the level of me'odecha ("your might"), without limit, which is the level of yechidah, and this is the matter of the neshamah of the neshamah, as is known; that is, it is above the level of the souls of the vessels, etc.)

וזהו ענין קדוש הא' דפי' ברע"מ [ברע"א מהימנא] שהוא הסתלקות הוי"ו שהוא ז"א דאצילות בחכמה שנק' קדש.

And this is the matter of the first Kadosh, which the Raaya Mehemna explains as the ascent of the vav, which is Z'eir Anpin of Atzilus, into Chochmah, which is called Kodesh.

ועלייה זו היינו שז"א עולה בבחי מ"ן [מ"ן נוקבין] בכדי שע"י יהיה יחוד א"א [אבא ואימא] שבחינה זו נעשה ע"י המס"ן [המסירות נפש] למטה.

And this ascent means that Z'eir Anpin rises as mayin nukvin, so that through this there will be the union of Abba and Imma; and this level is brought about through self-sacrifice below.

ולמעלה הוא ג"כ בחי' ביטול והתכללות ז"א למעלה (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם. בהפרש שבין עליות העולמות ובין עליות ז"א בבחי' עיבור במעי אימא שע"י ממשיך מוחי' [מוחיה] דגדלות כו' ע"ש)

And Above, too, it is a state of self-nullification (bittul) and inclusion of Z'eir Anpin Above. (And see what is written on this in the explanation of the verse "Set me as a seal," on the difference between the ascents of the worlds and the ascents of Z'eir Anpin in the state of ibur (gestation) in the womb of Imma, through which it draws down the mochin of gadlus (the mature intellect), etc.; see there.)

וע"י דייקא נמשך יחוד או"א [אבא ואימא] אשר החכמה נק' קדש והוא בחי' אין. והבינה נק' יש. והיחוד הוא שיומשך ויתהווה מאין ליש.

And through this specifically the union of Abba and Imma is drawn down: Chochmah is called Kodesh and is the level of ayin (nothing), and Binah is called yesh (something), and the union is that it be drawn down and come into being from ayin to yesh.

והוא המשכת אור חדש ולא דוקא בחו"ב [בחכמה ובינה] דאצילות לבד. כ"א שרש המשכה זו הוא מלמעלה מאצילות וגם בעולם העקודים שיומשך מחכמה לבינה כו'.

This is the drawing down of new light, and not necessarily in Chochmah and Binah of Atzilus alone; rather, the root of this flow is from above Atzilus, and also in the World of the Akudim, that it be drawn from Chochmah to Binah, etc.

7 וזהו ברוך אומר ועושה אמירה היא בחכמה והעשייה בבינה שהם ל"ב נתיבות ושבילין הנמשכים מחכמה לבינה

And this is [the meaning of] "Blessed is He who says and does": the saying is in Chochmah and the doing in Binah, which are the thirty-two paths and pathways drawn from Chochmah to Binah,

שהם ל"ב שמות אלקים שבמעשה בראשית וזהו כולם בחכמה עשית בבינה. והוא מפני שהחכמה נק' אין ובינה נק' יש.

which are the thirty-two Names Elokim in the work of Creation. And this is [the meaning of] "You made them all with wisdom": [the making is] in Binah. This is because Chochmah is called ayin and Binah is called yesh.

8 ולכך התלבשות אור א"ס הוא בחכמה דוקא מפני שחכמה היא בחינת ביטול וכמ"ש בספ"ר של

בינונים] פל"ה בשם המגיד נ"ע [נשמטו עדן]

Therefore the enclothement of the Infinite Light (Or Ein Sof) is in Chochmah specifically, because Chochmah is the level of self-nullification (bittul), as is written in Sefer Shel Beinonim (Tanya), chapter 35, in the name of the Maggid, whose soul is in Eden.

והיינו שהחכמה הוא רק זה ההשגה עצמה שמשגת עוצם הביטול איך דכולא קמיה כלא חשיב ממש ואין עוד. ואיך דלית מחשבה תפיסא ביה כלל

That is, Chochmah is only this very comprehension that comprehends the intensity of the bittul: how "all before Him is considered as actually nothing," and "there is nothing else," and how "no thought can grasp Him at all."

ולכך נק' החכמה אמת. וכמ"ש מזה ע"פ ויכתוב משה את מוצאיהם כו'.

Therefore Chochmah is called truth; as is written on this on the verse "And Moshe wrote their goings forth," etc.

אבל בחי' בינה שהוא בחי' ההשגה נק' יש (וכמ"ש במ"א בענין מוחין דאבא ומוחין דאימא. שבחי' מוחין דאימא זהו מקור סדר ההשתלשלות מעילה לעילה אבל מוחין דאבא הוא מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות.)

But the level of Binah, which is the level of comprehension, is called yesh (something). (As is written elsewhere on the matter of the mochin of Abba and the mochin of Imma: the mochin of Imma are the source of the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), from cause to cause, but the mochin of Abba are that which is above the order of hishtalshelus.)

(עיי' מזה בד"ה מצה זו כו' ובד"ה ששים המה מלכות. גבי ומעין מבית ה' יצא)

(See on this in the discourse beginning "This matzah," etc., and in the discourse beginning "There are sixty queens," regarding "And a spring shall go forth from the house of Havayah.")

וזהו שדוקא ע"י עליית הוי"ו שהוא בחי' שמים ז"א דאצילות לבחי' קדש שהוא חכמה. שהוא בבחינת ביטול ואין. עיי' הוא ממשיך יחוד או"א [אבא ואימא].

And this is why specifically through the ascent of the vav, which is the level of "heavens," Z'eir Anpin of Atzilus, to the level of Kodesh, which is Chochmah, which is in a state of bittul and ayin, through this it draws down the union of Abba and Imma,

שיומשך המשכה חדשה מאור א"ס. ויתה וה ויומשך מאין ליש. וזהו ענין שרפים עומדים ממעל לו. והם כת אחת האומרת קדוש פ"א.

so that a new flow be drawn from the Infinite Light, and come into being and be drawn from ayin to yesh. And this is the matter of "Seraphim stand above him (mima'al lo)," and they are the one group that says Kadosh once,

דהיינו בחי' קדוש הא'. והיינו שעבודתם הוא ליכלל וליבטל באור א"ס ב"ה. אשר למטה זהו נקי מס"נ [מסירות נפש].

that is, the level of the first Kadosh. This means that their service is to be absorbed and nullified in the Infinite Light, blessed be He, which below is called self-sacrifice (mesirus nefesh).

ולכן עומדים ממעל לו פ"י ל"ו נקי המשכת האור שנמשכו כבר בכלים. שהוא בחי' הוי"ו דקדוש. Therefore they "stand above lo": that is, lo (lamed-vav) is the name for the drawing down of the light that has already been drawn into vessels, which is the level of the vav of Kadosh.

(וגם וי פעמים וי גימט' [גימטריא] ל"ו וכמ"ש במ"א בענין מי ברא אלה. דאלה היינו ששה מדות כל א' כלול מששה בגימטריא אלה)

(And also, vav times vav is numerically lamed-vav (thirty-six), as is written elsewhere on the matter of "Who created these (eleh)": that eleh is the six attributes, each one comprising six, which is the numerical value of eleh.)

אבל השרפים עומדים ממעל ל"ו שהם גורמים גם באצ"י עליית הוי"ו לבחי' קדש מה שלמעלה מבחי' וי. But the Seraphim stand above the lamed-vav, for they bring about, in Atzilus too, the ascent of the vav to the level of Kodesh, which is above the level of vav.

(וע"ד מ"ש במ"א בד"ה לך לך בענין הוא עשנו ולו אנחנו ולא באל"ף ול"ו בוי"ו. וע"ד מ"ש באדר"י [באדרא זוטא] דרצ"ב סע"ב [סוף עמוד ב] ע"פ ולו נתכנו עלילות ע"ש.

(This is along the lines of what is written elsewhere, in the discourse beginning "Lech Lecha," on the matter of "He made us, and we are His (velo)": velo with an alef, and lo with a vav. And along the lines of what is written in the Idra Zuta, folio 292, end of side b, on the verse "And by Him (velo) actions are weighed"; see there.

ועד"ז ועד בחילופי אתוון אחד נמצא מה שבאחד זהו בחי' אלף רישא דאתוון. בחלופי אתוון זהו ו' וזהו בחי' ועד. ולכן בחי' למס"נ [למסירות נפש] באחד זהו ממעל לוי"ו דועד. כי ועד הוא יחוי"ת [יחודא תתאה] משא"כ אחד יחוי"ע [יחודא עילאה] כו'.

In the same way, vaed ("and ever") is, in the exchange of letters, echad ("one"). Thus what in echad is the level of alef, the head of the letters, is in the exchange of letters a vav, and this is the level of vaed. Therefore the level of self-sacrifice in Echad is above the vav of vaed, for vaed is the lower unity (yichuda tata'ah), whereas echad is the higher unity (yichuda ila'ah), etc.)

(ובזה יובן מ"ש בירושלמי רפ"ט דברכות. עוביו של רקיע מהלך ת"ק שנה. טלפי החיות מהלך חמש מאות שנה וחמש עשרה מנין ישרה.)

(And with this will be understood what is said in the Jerusalem Talmud, at the beginning of chapter 9 of Berachos: "The thickness of the firmament is a journey of five hundred years. The hooves of the Chayos are a journey of five hundred and fifteen years, the number of yesharah ('straight').")

(הובא בתוספות פ"ב [פרק ב'] דחגיגה ד"ג ע"א). דאינו מוכן מהו ענין שהרגל הוא חמש עשרה דוקא יותר מעובי הרקיעים ושביין כל רקיע שהכל מהלך ת"ק שנה.

(It is cited in Tosafos, chapter 2 of Chagigah, folio 13, side a.) For it is not understood why the foot is specifically fifteen more than the thickness of the firmaments and [the distance] between each firmament, which are all a journey of five hundred years.

והענין כי ת"ק שנה נמשך מבחי' ה' מדות שבפסוק לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד.

The explanation is that the five hundred years are drawn from the level of the five attributes in the verse "Yours, Havayah, are the greatness, and the might, and the beauty, and the victory, and the splendor,"

שהן עצמיות המדות משא"כ בחי' מדה הששית בחי' כי כל הוא ההשפעה שהוא כללות דחמשה מדות העצמיים וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שכ"ח ספ"א [סוף פרק א'].

which are the essence of the attributes; whereas the level of the sixth attribute, the level of "for all (ki chol)," is the bestowal, which is the general and collective expression of the five essential attributes, as is written in Pri Etz Chaim, Shaar 28, end of chapter 1.

9 ועמ"ש מזה בד"ה אתה הצבת כל גבולות ארץ. ושמים הם אש ומים היינו שנמשכו מבחי' מדות עליונות

And see what is written on this in the discourse beginning "You set all the borders of the earth." And the heavens (shamayim) are fire and water (esh umayim), that is, they were drawn from the level of the supernal attributes;

לכן הם כל אחד ת"ק שנה כפי המדות העצמיים שמהם חוצבו.

therefore each of them is five hundred years, according to the essential attributes from which they were hewn.

אמנם עבודת המלאכים שהם בחי' עומדים ממעל לו. היינו להמשיך האור מיחוד או"א [אבא ואימא] שלמעלה מבחי' המדות כי בחכמה מלוכש אור א"ס שלמעלה מעלה מבחי' מדות כו' וע"כ נאמר ורגליהם רגל ישרה אשר מנין ישרה הוא בחי' י"ה יותר מבחי' ת"ק

However, the service of the angels who are at the level of "standing above lo" is to draw down the light from the union of Abba and Imma, which is above the level of the attributes, for in Chochmah is en clothed the Infinite Light (Or Ein Sof), which is far above the level of the attributes, etc. Therefore it is said, "And their feet were a straight (yesarah) foot," for the number of yesarah is the level of yud-hei more than the level of five hundred.

והיינו לפי שממשיכים מבחי' י"ה בהמדות שהם בחי' ת"ק שנה שלהיות מקור ההתחדשות מאין ליש הוא מבחי' י"ה וכמ"ש כי ביה ה' צור עולמים כו'

That is because they draw from the level of yud-hei into the attributes, which are the level of five hundred years; for the source of renewal from ayin to yesh is from the level of yud-hei, as it is written, "For with Yah, Havayah formed the worlds," etc.

ועד"ז יובן ענין ט"ו ויין שבאמת ויציב שהם נגד ט"ו שיר המעלות שהוא ג"כ להמשיך מבחי' י"ה בבחי' ו"ה (ועמ"ש בד"ה ראה אנכי נותן בענין יהא שמיה רבא מברך כו'):

In the same way will be understood the matter of the fifteen vavs in Emes VeYatziv, which correspond to the fifteen Songs of Ascents: this too is to draw from the level of yud-hei into the level of vav-hei. (And see what is written in the discourse beginning "See, I set before you," on the matter of "May His great Name be blessed," etc.)

10 ב וענין הקדוש הב' דפי' ברע"מ [ברע"מ מהימנא] ולבתר נהיר ההוא נהירו עילאה על כורסיה דאיהו שמים ואינון שמים תייבין לדוכתייהו ומתישבין ביה בההוא נהירו וכדין אקרי קדוש

2. And the matter of the second Kadosh, which the Raaya Mehemna explains: "And afterwards that supernal light shines upon the throne, which is the heavens, and those heavens return to their places and settle in that light, and then it is called Kadosh":

היינו מה שאח"כ נמשך מחו"ב [מחכמה ובינה] לז"א והוא ענין שתפארת דאימא נעשה כתר לז"א.

this is what is afterwards drawn from Chochmah and Binah to Z'eir Anpin, and it is the matter of Tiferes of Imma becoming Keser for Z'eir Anpin.

פי' שע"י עליות הוי"ו דקדוש בקדש שהוא למטה מבחי' העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"ן [במסירות נפש] שע"י נעשה יחוד או"א [אבא ואימא] כנ"ל ואז נעשה מזה אח"כ להיות ת"ת דאימא כתר לז"א וזהו הקדוש הב' והמשכה זו הוא ע"י עסק התורה.

That is: through the ascents of the vav of Kadosh into Kodesh, which below comes from the level of the elevation of mayin nukvin through self-sacrifice (mesirus nefesh), through which the union of Abba and Imma comes about, as mentioned above, there afterwards comes about from this that Tiferes of Imma becomes Keser for Z'eir Anpin; and this is the second Kadosh. And this flow is through occupation with Torah.

11 ועיין בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב פ"ג [פרק ג'] דנשמת הכתר דז"א הוא מתפארת דאבא. וזהו שע"י יחוד או"א [אבא ואימא] דייקא נמשך הכתר לז"א.

And see Etz Chaim, Shaar 22, chapter 3, that the soul of the Keser of Z'eir Anpin is from Tiferes of Abba. And this is why specifically through the union of Abba and Imma the Keser is drawn to Z'eir Anpin.

וביאר הדבר הוא כי הנה א"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו תחלה ואין לו תכלה וכל העולמות נאצלו ונבראו במחשבה א' לבד

The explanation of the matter is this. The Infinite One (Ein Sof), blessed be He, is as His Name: He has no beginning and no end, and all the worlds were emanated and created with one thought alone.

וזהו ענין צופה ומביט עד סוף כל הדורות והיינו בסקירה אחת ולזאת צמצום עצום הוא להיות מצמצם א"ע [את עצמו] כביכול במחשבה האחת

And this is the matter of "He looks and gazes to the end of all generations," that is, in one glance. Therefore it is an immense tzimtzum (contraction) for Him to contract Himself, as it were, into the one thought.

ובתחלת הבריאה היה זה מעצמו כי חפץ חסד הוא אבל עתה צ"ל אתעדל"ת [אתערוטא דלתתא] להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך לו יתברך רצון. שיהיה רוצה לצמצם א"ע [את עצמו] להחיות העולמות.

At the beginning of creation this came of itself, "for He desires kindness"; but now there must be an arousal from below, to raise mayin nukvin, to draw down for Him, may He be blessed, a will (ratzon): that He will want to contract Himself to give life to the worlds.

12 וזהו ענין שממשיכים להיות הכתר לז"א שהכתר היינו רצון והוא המשכת הרצון להיות בחי ז"א דאצילות.

And this is the matter of drawing down so that there be the Keser for Z'eir Anpin: the Keser is will, and it is the drawing down of the will that there be the level of Z'eir Anpin of Atzilus.

כי באמת גם בחינת אצילות הוא בחי צמצום אצלו ית' כי אצילות היינו מלשון ויאצל מן הרוח. שהוא בחי הארה והתגלות ממנו ית'.

For in truth even the level of Atzilus is a tzimtzum in relation to Him, may He be blessed, for Atzilus is from the expression "And He drew (vayatzel) from the spirit," which is the level of an illumination and revelation from Him, may He be blessed.

13 ואצל המקבלים נקרא בחינת אצילות גילוי מן ההעלם. שהוא יתברך אינו מושג והוא הנעלם טמירא דכל טמירין.

From the perspective of the recipients, the level of Atzilus is called a revelation from concealment, for He, may He be blessed, is not comprehended; He is the Concealed One, "the most hidden of all hidden."

ואצילות הוא מה שנמשך בבחינת גילוי. אבל אצלו ית' הוא להיפך שקמיה יתברך אין נעלם.

And Atzilus is what is drawn down in a revealed way. But in relation to Him, may He be blessed, it is the opposite, for before Him, may He be blessed, there is nothing concealed.

14 ולהיות בחי' אצילות שהוא הגילוי לגבי המקבלים צ"ל ע"י צמצום עצום א"כ אצילות זה נקרא העלם אצלו יתברך

And since for the level of Atzilus, which is the revelation for the recipients, to come about there must be an immense tzimtzum (contraction), then this Atzilus is called concealment in relation to Him, may He be blessed:

דהיינו שעיקר האור הוא בבחינת העלם ולא נגלה כלל בהאצילות כו'.

that is, the essence of the light is in concealment and is not revealed at all in Atzilus, etc.

א"כ מה שאצלנו נקרא גילוי. אצלו יתברך נקרא בחינת העלם וכמאמר הזהר דכתר עליון אע"ג [אף על גב] דאיהו אור צח אולם הוא קדם עילת העילות דהיינו שהאור והגילוי דכתר נקרא חשך והעלם לגבי א"ס ב"ה.

If so, what is called revelation for us is called concealment in relation to Him, may He be blessed; as in the saying of the Zohar that the supernal Keser, "even though it is a clear light, is black before the Cause of causes": that is, the light and revelation of Keser is called darkness and concealment relative to the Infinite One (Ein Sof), blessed be He.

(ועמ"ש מזה ע"פ שחורה אני אש שחורה) ונודע דהכתר נקרא אצילות שבאצי' והיינו שמה שאצל הע"ס [העשר ספירות] נק' אצילות וגילוי זהו באמת בחינת העלם אצלו ית' מטעם הנ"ל שלהיות גילוי זה הוא ע"י העלם עיקר האור כו'.

(And see what is written on this on the verse "I am black," [concerning] "black fire.") And it is known that Keser is called the Atzilus of Atzilus; that is, what is called, relative to the Ten Sefiros, Atzilus and revelation is in truth concealment in relation to Him, may He be blessed, for the reason mentioned above: that this revelation comes about through the concealment of the essence of the light, etc.

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] צמצם שכינתו בין שני בדי הארון.

And in the same way our Sages, of blessed memory, said: "He contracted His Shechinah between the two poles of the Ark."

דלכאורה אינו מובן מהו הפי' צמצם שכינתו בין שני בדי הארון. הלא לית אתר פנוי מיני' ומלא כל הארץ כבודו. את השמים ואת הארץ אני מלא.

For seemingly it is not understood what is meant by "He contracted His Shechinah between the two poles of the Ark": is it not [so that] "there is no place empty of Him," and "the whole earth is full of His glory," [and] "I fill the heavens and the earth"?

15 ופי' המגיד נ"ע [נשמתי עדין] כי הנה בכל העולם עם היותו מלא כל הארץ הוא בבחי' העולם מהעולם שלכן נקרא סתימו דכל סתימין. רק בין בדי הארון היה אור ו יתברך מתגלה בבחינת גילוי.

And the Maggid, whose soul is in Eden, explained: in the whole world, though He fills the whole earth, He is concealed from the world, which is why He is called "the most hidden of all hidden." Only between the poles of the Ark was His light, may He be blessed, revealed openly.

אך זה הגילוי גופא הוא בחינת צמצום אצלו יתברך. שהוא יתברך בעצמו הוא סתימו דכל סתימין.

But this revelation itself is a tzimtzum (contraction) in relation to Him, may He be blessed, for He Himself, may He be blessed, is "the most hidden of all hidden."

16 ואי אפשר להתגלות רק הארה בעלמא. לכך כל בחינת גילוי הוא בחינת צמצום אצלו יתברך.

And it is impossible for anything but a mere glimmer to be revealed; therefore every revelation is a tzimtzum (contraction) in relation to Him, may He be blessed.

וקצת משל ע"ז כמו עד"מ כשהרב מעמיק מאד באיזו שכל עמוק מאד וכל שכלו ומחשבתו בעמקות השכל ההוא.

Something of an analogy for this: as, by way of example, when a teacher delves very deeply into some very deep idea, and all his intellect and thought are in the depth of that idea,

17 ובעת טרדתו בעמקות מחשבתו מדבר אותו בדבור ג"כ הנה אצל הרב הארת השכל שיצא בדבור ממנו הוא כלא חשיב לגבי עיקר עמקות השכל שבמחשבתו שלא נמשך ונתגלה כלל בדבור

and while he is absorbed in the depth of his thought he also speaks it in speech. For the teacher, the glimmer of the idea that has come out from him in speech is as nothing compared with the essential depth of the idea in his thought, which has not been drawn and revealed in speech at all.

אבל לגבי התלמיד השומע אזי הדבור של הרב הוא אצלו הגלוי והמחשבה של הרב הוא ההעלם.

But for the student who listens, the teacher's speech is for him the revealed, and the teacher's thought is the concealed.

18 ואצל הרב הוא להפך שזה הגלוי הוא העלם כו' ומכ"ז [ומכל זה] מובן מה שצריכים להמשיך מתפארת דאימא להיות כתר לז"א.

And for the teacher it is the reverse: this revealed [speech] is concealment, etc. From all this one understands why it is necessary to draw down from Tiferes of Imma to become Keser for Z'eir Anpin.

כי הנה ז"א הוא המדות דאצילות כשמלובשים האורות בכלים ונק' חג"ת [חסד גבורה תפארת] שהם בחי' סדר הנהגת העולמות.

For Z'eir Anpin is the emotive attributes (middos) of Atzilus when the lights are encloded in vessels, and they are called Chesed, Gevurah and Tiferes, which are the order of the conduct of the worlds.

19 וזהו צמצום אצלו ית' דלאו מכל אלין מדות איהו כלל. ועל כן צריכים להמשיך לו רצון שירצה בזה הצמצום שהוא הגילוי שבמדות דאצילות שבהם התנהגות העולמות.

And this is a tzimtzum (contraction) in relation to Him, may He be blessed, for "He is not of any of these attributes at all." Therefore it is necessary to draw down for Him a will (ratzon), that He will want this tzimtzum, which is the revelation in the attributes (middos) of Atzilus, through which the worlds are conducted.

וזהו ענין הכתר דז"א שהוא בחי' רצון שממשיכים מתפארת דאימא. כי אימא נק' א"ס בערך ז"א ע' [עיינ'] בע"ח [בעץ חיים] שכ"ה דרוש ה' וגם שהתגלות עתיק שהוא א"ס הוא בבינה.

And this is the matter of the Keser of Z'eir Anpin, which is the level of will, which is drawn from Tiferes of Imma. For Imma is called "Ein Sof" relative to Z'eir Anpin (see Etz Chaim, Shaar 25, Derush 5), and also, the revelation of Atik, which is Ein Sof, is in Binah.

20 וזהו ענין הקדוש השני והוא נמשך ע"י עסק התורה דמחוי"ב [דמחכמה ובינה] נפקת.

And this is the matter of the second Kadosh, and it is drawn down through occupation with Torah, which "comes forth from Chochmah and Binah."

אך היינו אחר העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דקדוש הא' למס"נ [למסירות נפש] באחד שע"ז ממשיכים יחוד דא"א [דאבא ואימא] שהוא המשכת אור חדש מהמאציל העליון כו' ואזי אח"כ קדוש הב' הוא מה שנמשך מא"א [מאבא ואימא] הכתר לז"א כנ"ל.

But this is after the elevation of mayin nukvin of the first Kadosh, self-sacrifice (mesirus nefesh) in Echad, through which one draws down the union of Abba and Imma, which is the drawing down of new light from the Supernal Emanator, etc.; and then afterwards the second Kadosh is what is drawn from Abba and Imma: the Keser for Z'eir Anpin, as mentioned above.

(ופי' מ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] נהיר ההוא נהירו עילאה על כורסא דאיהו שמים יובן ממ"ש כמ"א בד"ה השמים כסאי שהשמים היא התורה כמו שנתלכשה במדות חו"ג [חסד וגבורה] ולהיות התהוות התורה בבחי' שמים שהתורה קדמה אלפים שנה לעולם

(The meaning of what is said in the Raaya Mehemna, "that supernal light shines upon the throne, which is the heavens," will be understood from what is written elsewhere, in the discourse beginning "The heavens are My throne": that the heavens are the Torah as it is enclothed in the attributes of Chesed and Gevurah. And for the Torah to come into being at the level of heavens, for "the Torah preceded the world by two thousand (alpayim) years,"

דהיינו בחי' אאלפך חכמה אאלפך בינה שלמעלה מבחי' עולם ומבחי' שמים הנה זהו נק' בחי' כסאי שהוא בחי' ישיבה והשפלה והיינו ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] כו' ע"ש וז"ש [וזהו שכתוב] הרע"מ [הרע"א מהימנא] ולבתר נהיר ההוא נהירו עילאה על כורסא דאיהו שמים.

that is, the level of "I will teach you (a'alefcha) wisdom, I will teach you understanding," which is above the level of world and above the level of heavens, this is called the level of "My throne," which is the level of sitting and lowering, and this is through an arousal from below, etc.; see there. And this is what the Raaya Mehemna says: "And afterwards that supernal light shines upon the throne, which is the heavens."

כורסא דייקא כמ"ש השמים כסאי כנ"ל והיינו מה שנמשך מא"א [מאבא ואימא] הכתר לז"א הנק' שמים והיינו ע"י עסק התורה):

"Throne" specifically, as it is written, "The heavens are My throne," as mentioned above; and this is what is drawn from Abba and Imma: the Keser for Z'eir Anpin, which is called heavens, and this is through occupation with Torah.)

21 ג והקדוש הג' הוא כשיורד ונמשך עוד למטה לדרגא דצדיק שהוא סופא דכל דרגין שהוא בחי' יסוד.

3. And the third Kadosh is when it descends and is drawn further down, to the level of Tzaddik, which is "the end of all levels," which is the level of Yesod.

וזה נעשה ע"י קיום המצות מעשיות. כי פי' צדיק זהו ע"ד מ"ש באברהם ושמרו דרך הוי' לעשות צדקה כו'

And this is brought about through the fulfillment of the practical mitzvot. For the meaning of Tzaddik is along the lines of what is written of Avraham, "And they shall keep the way of Havayah, to do tzedakah," etc.;

שהצדקה היא להחיות רוח שפלים וגם כל המצות נק' צדקה וכמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור כו' for tzedakah is "to revive the spirit of the lowly," and all the mitzvot, too, are called tzedakah, as it is written, "And it shall be tzedakah for us, if we take care," etc.

וכך למעלה המשכת האור לדרגא דצדיק שממנו נמשך במל' מקור דבי"ע זהו ע"י המצות מעשיות.

And so Above: the drawing down of the light to the level of Tzaddik, from which it is drawn into Malchus, the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah, is through the practical mitzvot.

22 וביאור הדבר יובן בהקדים להבין ההפרש בין עסק התורה לקיום המצות. דהנה הגם שהתורה אינה רק פירוש על המצות להורות איך תיעשה המצוה. א"כ העיקר הוא המעשה.

The explanation of the matter will be understood by first understanding the difference between occupation with Torah and the fulfillment of the mitzvot. Now, although the Torah is only an explanation of the mitzvot, to teach how the mitzvah is to be done, so that the main thing is the deed,

וכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. וגם מה שנמנו וגמרו תלמוד גדול היינו משום שמביא לידי מעשה.

and so our Sages, of blessed memory, said, "Not study is the main thing, but deed"; and also what they voted and concluded, "Study is greater," is because it leads to deed

(ועמ"ש ע"פ ועתה יגדל נא בפי' שלח שלכך נקראת התורה לבושיה. שנק' לבוש לגבי המצוה ורצון העליון עצמו.

(and see what is written on the verse "And now, may it be great," in Parshas Shelach, that this is why the Torah is called His garments: it is called a garment relative to the mitzvah and the supernal will itself,

וכמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' במדבר דק"ח ע"א דאבא הוא מלבוש הפנימי של אריך כו' ועמ"ש עוד בד"ה אני דפי ציצית גבי שער בימין ושער בשמאל).

and as the Ramaz wrote on Parshas Bamidbar, folio 118, side a, that Abba is the inner garment of Arich, etc.; and see further what is written in the discourse beginning "Ani" ("I") of the passage of tzitzis, regarding "hair on the right and hair on the left"),

אעפ"כ [אף על פי כן] התורה שהיא בחי' חכמה היא נעלה מהמצות שממשכת מבחי' הפנימית שהוא התגלות חכמה עילאה ממש.

even so, the Torah, which is the level of Chochmah, is loftier than the mitzvot, for it draws from the inner dimension (pnimiyus), which is the revelation of the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah) itself,

ומעשה המצות ממשיכים רק מחיצוניות הכתר (ועמ"ש ע"פ וידבר דעשרת הדברות)

whereas the performance of the mitzvot draws only from the outer dimension (chitzoniyus) of Keser (and see what is written on "And He spoke" of the Ten Commandments).

ולכן ע"י עסק התורה ממשיכים הכתר לז"א. דאורייתא מחכמה נפקת ועיקר לימוד התורה הוא להבינה על בוריה נמצא הוא המשכת החכמה בכינה ומתפארת דבינה נעשה כתר לז"א.

Therefore through occupation with Torah one draws the Keser to Z'eir Anpin, for "the Torah comes forth from Chochmah," and the essence of Torah study is to understand it thoroughly; so it is the drawing of Chochmah into Binah, and from Tiferes of Binah the Keser for Z'eir Anpin is made.

וע"י המצות מעשיות ממשיכים שיהיה כתר לנוק' [לנוקבא] שהוא לבחי' מלי מקור דבי"ע וז"ש [וזהו שכתוב] ברע"מ [ברע"א מהימנא] שם לקדשא כולא לתתא.

And through the practical mitzvot one draws down that there be a Keser for Nukva, that is, for the level of Malchus, the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah. And this is what is said in the Raaya Mehemna there: "to sanctify everything below."

נמצא ההמשכה שע"י התורה היא פנימית שהוא המשכת הכתר והרצון בבחי' אצילות וע"י המצות שנמשך הכתר לנוק' [לנוקבא] מקור דבי"ע זהו ההמשכה בחיצוניות.

So the flow through the Torah is inner: it is the drawing of the Keser and the will (ratzon) into the level of Atzilus; while through the mitzvot, by which the Keser is drawn to Nukva, the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah, this is the flow in the outer dimension.

אך הנה מבואר במ"א שכל בחינה ומדרגה שהיא נשפלת למטה יותר שרשה גבוה ונעלה יותר.

However, it is explained elsewhere that every level and rank that is lowered further down has a higher and loftier root.

(ועמ"ש ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות מענין דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] שהם עד"י) וגם שכל בחינה ומדרגה הנעלה יותר יכולה לישפל ולירד למטה יותר. ע"ד ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך כו'.

(And see what is written on the verse "And Moshe spoke to the heads of the tribes," on the matter of the inanimate, vegetative, animal and speaking, which are along these lines.) And also, every loftier level and rank can be lowered and descend further down, along the lines of "And I will pass through the land of Egypt": I and not an angel, etc.

וכמ"כ [וכמו כן] כאן בענין המצות מעשיות כי הנה המצות הם הכל בדברים גשמיים ציצית מצמר גשמי וכן קלף התפילין והיינו לפי ששרשם גבוה מאד נעלה יותר מהחכמה

So too here, regarding the practical mitzvos: the mitzvos are all in physical things, tzitzis of physical wool, and likewise the parchment of the tefillin, and this is because their root is very high, loftier than Chochmah;

ולכן התורה דמחכמה נפקת לא נשפלה כ"כ [כל כך] למטה כמו המצות (וע' באג"ה [באגרת הקודש] איהו וחיוהי שהוא כחותם המתהפך כו').

and therefore the Torah, which "comes forth from Chochmah," has not been lowered so far down as the mitzvos. (And see Iggeres HaKodesh, [the letter beginning] "He and His life-forces," that it is like an inverted seal, etc.)

והיינו כי מעשה המצות הם נשפלו בדברים שתחת ממשלת ק"נ [קליפת נוגה] שהוא משכירת הכלים שנפלו בק"נ [בקליפת נוגה].

That is, the practical mitzvos have been lowered into things that are under the dominion of kelipas nogah, which is from the shattering of the vessels that fell into kelipas nogah,

שהיו קודם השבירה במדרגה גבוה מאד נעלה. דהיינו מעולם התהו שהוא בחי' נקודים שלמעלה מהאצילות שהוא בחי' ברודים כו'.

which before the shattering were at a very high, lofty rank, namely from the World of Tohu, which is the level of Nekudim, which is above Atzilus, which is the level of Berudim, etc.

23 ולכן האדם מקבל חיות וניזון מצו מח וחי. ואין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום טעם דגן.

Therefore man receives life-force (chayus) and is nourished from the vegetative and the animal; and "a child does not know how to call 'father' until he tastes the taste of grain."

וכן אכילת מצה מיכלא דמהימנותא. ואף אותן שנשמותיהם הם מאצילות ממש ואפילו משרע"ה [משה רבינו עליו השלום] היו צריכים ג"כ לאכול מצה.

And likewise the eating of matzah, "the food of faith"; and even those whose souls are from Atzilus itself, and even Moshe our teacher, peace be upon him, also needed to eat matzah.

24 והוא מפני שהאמונה הנמשכת מאכילת המצה שהיא מיכלא דמהימנותא היא מלמעלה מבחי אצילות והיינו לפי ששרשה הוא מעולם התהו כו'

This is because the faith drawn from eating matzah, which is "the food of faith," is from above the level of Atzilus; that is, because its root is from the World of Tohu, etc.

אך עתה לאחר השבירה הם רחוקים מאור א"ס ב"ה שנפלו בשבירה בק"נ [בקליפת נוגה] אבל כשהם מתבררים ע"י שם מ"ה [שם מ"ה] המכררן שהוא בחי ח"ע [חכמה עילאה] כי בחכמה אתברירו.

But now, after the shattering, they are far from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, for they fell in the shattering into kelipas nogah. But when they are refined through the Name Mah, which refines them, which is the level of the higher Chochmah, for "through Chochmah they are refined,"

25 והוא ע"י בחי קדוש הא' שהוא בחי עליית הוי בקדש העליון לצורך יחוד או"א [אבא ואימא]. ועי"ז שמתבררים הם מתעלים למקורם ושרשם שם ס"ג [שם ס"ג] שלמעלה ממ"ה [משם מ"ה] ואז הם נעלים מאצילות שאז מתקרבים לאור א"ס ב"ה

and this is through the level of the first Kadosh, which is the ascent of the vav into the supernal Kodesh for the sake of the union of Abba and Imma. And through their being refined they ascend to their source and root, the Name Sag, which is above Mah; and then they are loftier than Atzilus, for then they come close to the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

ולכן ע"י עליית מ"ן [מ"ן נוקבין] הנ"ל ממשיכים היחוד דאו"א [דאבא ואימא] שמקור ההמשכה מהמאציל העליון למעלה מעלה מהחכמה.

Therefore through the elevation of mayin nukvin mentioned above one draws down the union of Abba and Imma, for the source of the flow is from the Supernal Emanator, far above Chochmah.

26 ועמ"ש בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון כפי ממושבותיכם תביאו כו' שזהו ענין ק"ש [קריאת שמע] יחוד או"א [אבא ואימא] שנמשך דייקא ע"י ביטול היש בירור הרפ"ח ניצוצין כו'.

And see what is written in the explanation of the verse "And I was beside Him as a nursling (amon)," on the meaning of "From your dwellings you shall bring," etc.: that this is the matter of the Shema, the union of Abba and Imma, which is drawn down specifically through the nullification (bittul) of the yesh, the refinement of the 288 sparks, etc.

וזהו מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שהמשכת הכתר לע"ס [לעשר ספירות] דתיקון הוא ג"כ מבירורים דעולם דתהו עתיק דתיקון לקח ה' ראשונות דכתר דב"ן [דשם ב"ן] כו'

And this is what is written in Etz Chaim: that the drawing of the Keser to the Ten Sefiros of Tikkun is also from the refinements of the World of Tohu; Atik of Tikkun took the first five of the Keser of Ban, etc.;

דהיינו שדוקא מהבירורים של הרפ"ח ניצוצים שבשכירה יכולים להמשיך הכתר ל"י [לי ספירות] דתיקון והיינו מטעם הנ"ל שלאחר שמתבררים אז הם מתקרבים לשרשם שמעולם התהו בחי נקודים

that is, specifically from the refinements of the 288 sparks of the shattering one can draw the Keser to the ten Sefiros of Tikkun, and this is for the reason mentioned above: that after they are refined they come close to their root, which is from the World of Tohu, the level of Nekudim,

שהוא למעלה מבחי התיקון שהוא בחי ברודים. לכך בהם ועל ידם נמשך הכתר דתיקון. (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ וידבר דראשי המטות):

which is above the level of Tikkun, which is the level of Berudim. Therefore in them and through them the Keser of Tikkun is drawn down. (And see what is written on this in the explanation of "And he spoke" of "the heads of the tribes.")

27 ד ונחזור לענינינו בענין מעלת המצות מעשיות דהיינו שלפי שהם נעשים בדבר שנפל תחת ממשלת ק"נ [קליפת נוגה] שהם משבה"כ [משבירת הכלים] כמו קלף התפילין וצמר דציצית וכן כולם.

4. Let us return to our subject, the superiority of the practical mitzvot: because they are done with a thing that fell under the dominion of kelipas nogah, which are from the shattering of the vessels, such as the parchment of the tefillin and the wool of the tzitzis, and so all of them;

והם הם בירור והעלאת מהות הדבר עצמו שנפל בשכירה.

and they are themselves the refinement and elevation of the very substance of the thing that fell in the shattering;

לכך הם דוקא ממשיכים הכתר לנוק' [לנוקבא] שהיא מלי דאצילות מקור דבי"ע שזהו ענין המשכת הרצון להחיות רוח שפלים דהיינו להשפעת האור והחיות בבי"ע

therefore they specifically draw the Keser to Nukva, which is Malchus of Atzilus, the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah. This is the matter of drawing down the will (ratzon) "to revive the spirit of the lowly," that is, for the bestowal of light and life-force (chayus) in Beriah, Yetzirah and Asiyah;

וזהו צמצום גדול יותר מהמשכת הכתר לז"א שאינו עדיין מקור דבי"ע ממש. ולכן צריכים להמשיך כתר ורצון זה ממקום גבוה ונעלה יותר.

and this is a greater tzimtzum (contraction) than the drawing of the Keser to Z'eir Anpin, which is not yet actually the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah. Therefore this Keser and will must be drawn from a higher and loftier place,

וכמו שנזכר למעלה דדוקא כל דבר גבוה ונעלה יותר יכול לישפל ולירד למטה יותר (ועמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש ובביאור ע"פ יונתי בענין רעיתי יפתי)

as mentioned above, that specifically whatever is higher and loftier can be lowered and descend further down. (And see what is written in the discourse beginning "And you shall make holy garments," and in the explanation of the verse "My dove," on the matter of "my beloved, my beautiful one.")

ולכן המשכת כתר לנוק' [לנוקבא] זהו דייקא ע"י המצות מעשיות שהם בירור מהות הדבר שנפל בשב"כ [בשבירת הכלים]

Therefore the drawing of the Keser to Nukva is specifically through the practical mitzvos, which are the refinement of the substance of the thing that fell in the shattering of the vessels,

ששרשן גבוה מאד מס"ג [משם ס"ג] שלמעלה מאצילות ע"כ ע"י בירור והעלאה זו מעוררים למעלה מעלה ומשם דייקא נמשך להיות הגלוי למטה במקור דבי"ע כו'

whose root is very high, from Sag, which is above Atzilus; therefore through this refinement and elevation one arouses far, far above, and specifically from there it is drawn down to be the revelation below, in the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah, etc.

ועמ"ש מזה בביאור ע"פ יביאו לכוש מלכות שהיא כמשל האבוקה שמאירה למרחוק כו' ומאחר שמאיר למרחוק מוכרח שבמקומו הוא אור גדול מאד כו'

And see what is written on this in the explanation of the verse "Let them bring the royal garment": that it is like the analogy of a torch that shines far off, etc.; and since it shines far off, it must be that in its own place it is a very great light, etc.;

כך לפי ששרש המצות למעלה מעלה ע"כ נמשך על ידם האור למרחוק והוא להיות המשכת הכתר למל' שהיא מקור דב"ע.

so, because the root of the mitzvos is far, far above, therefore through them the light is drawn far off, and this is the drawing of the Keser to Malchus, which is the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah.

28 וזהו ענין הקדוש השלישי. שמבואר ברע"מ [ברעיא מהימנא] שנתפשט ונמשך יותר למטה לדרגא דצדיק לקדשא כולא לתתא שהוא להיות המשכת הכתר לנוק' [לנוקבא] שמתפארת דז"א נעשה כתר לנוק' [לנוקבא] ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ויקח קרח.

And this is the matter of the third Kadosh, which, as explained in the Raaya Mehemna, spreads and is drawn further down, to the level of Tzaddik, "to sanctify everything below": this is the drawing of the Keser to Nukva, for from Tiferes of Z'eir Anpin the Keser for Nukva is made. And see what is written on this in the explanation of the verse "And Korach took."

29 וזהו ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. פי' כבוד הוא בחי' כתר כמ"ש כבוד חכמים ינחלו שהחכמים הם ינחלו את הכבוד שהוא למעלה מן החכמה שהוא בחי' כתר.

And this is [the meaning of] "For My glory I have created it, I have formed it, I have also made it." That is, kavod (glory) is the level of Keser, as it is written, "The wise shall inherit glory": the wise will inherit the glory, which is above Chochmah, which is the level of Keser.

וכמו ההפרש בין אנכי לאני שאני הוא בבחי' מל'.

And it is like the difference between Anochi and Ani (both "I"): Ani is at the level of Malchus,

30 ואנכי שהוא ג"כ כפי אני אלא שהוא בבחי' כבוד והתנשאות. ולכן הוא בבחי' כתר. וע"ז מורה תוספת הכף שבאנכי שהיא ראש תיבת כתר ותיבת כבוד. ועמ"ש מזה סד"ה זאת חנוכת המזבח.

and Anochi, which also means "I," but at the level of glory and exaltation, and therefore it is at the level of Keser. And this is indicated by the added kaf in Anochi, which is the initial of the word Keser and of the word kavod. And see what is written on this at the end of the discourse beginning "This is the dedication of the altar."

אך פי' ולכבודי בראתיו יצרתיו כו' רומז על המשכת הכתר לנוק' [לנוקבא] שהיא מקור דבריאה יצירה עשייה ונמשך ע"י מצות מעשיות וזהו פזר נתן לאביונים כו' קרנו תרום בכבוד.

But the meaning of "For My glory I have created it, I have formed it," etc., alludes to the drawing of the Keser to Nukva, which is the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah, and it is drawn through the practical mitzvos. And this is [the meaning of] "He has distributed, he has given to the needy," etc., "his horn (keren) shall be exalted with glory."

פי' שהמלי' דאצילות נקראת קרן ע"ש [על שם] שהיא התחברות אצ"י עם הבריאה וזהו עד"מ כמו קרן זויות שהוא התחברות ב' הכתלים וכמ"ש במ"א

That is: Malchus of Atzilus is called keren because it is the joining of Atzilus with Beriah; and this is, by way of analogy, like a keren zavis (a corner), which is the joining of two walls, as is written elsewhere.

ועיין מזה בזהר פ' במדבר דק"ך ע"א ופי' קרנו תרום בכבוד היינו רוממות המלי' כמ"ש ארוממך אלקי המלך

And see on this in the Zohar, Parshas Bamidbar, folio 120, side a. And the meaning of "his horn shall be exalted with glory" is the exaltation of Malchus, as it is written, "I will exalt You, my G-d the King,"

והיינו בכבוד שהוא הכתר וזהו הנמשך ע"י פזר נתן לאביונים שהוא הצדקה שהיא כללות המצות כנודע ועיין בזהר פ' בהעלותך דף קנ"ד ריש ע"א מענין קרנו תרום כו'

and this is "with glory," which is the Keser; and this is what is drawn through "He has distributed, he has given to the needy," which is tzedakah, which is the general and collective expression (klalus) of the mitzvos, as is known. And see the Zohar, Parshas Behaalos'cha, folio 154, beginning of side a, on the matter of "his horn shall be exalted," etc.;

וברע "מ פ' פנחס דרנ"ה ע"ב כתר עליון כו' כבוד עילאה כו' ועמ"ש עוד בפ"י ולכבודי בראתיו כו' אף עשיתיו בביאור ע"פ מי מנה כו' ומספר כו'.

and the Raaya Mehemna, Parshas Pinchas, folio 255, side b: "The supernal Keser," etc., "the supernal glory," etc. And see what is written further on the meaning of "For My glory I have created it," etc., "I have also made it," in the explanation of the verse "Who has counted," etc., "and the number," etc.

אבל התורה שהיא החכמה המברר את מעשה המצות.

But the Torah is the Chochmah that refines the performance of the mitzvos;

אבל אין בה מהות הרפ"ח הניצוצים עצמן המתבררים משבירת הכלים שזהו דייקא ע"י מצות מעשיות כנ"ל אלא דעקימת שפתיו מה שקורא ושונה נמי הוה מעשה.

but it does not contain the substance of the 288 sparks themselves that are refined from the shattering of the vessels, which is specifically through the practical mitzvos, as mentioned above; except that "the moving of his lips," his reading and reviewing, is also a deed,

31 והוא ג"כ בירורי רפ"ח כו' אבל מ"מ עיקר מהות העלאת הרפ"ח ניצוצין הוא ע"י מעשה.

and it is also refinements of the 288, etc.; but nevertheless the essential elevation of the very substance of the 288 sparks is through deed.

לכך ע"י התורה הוא המשכת הכתר לז"א. וזהו קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת

Therefore through the Torah is the drawing of the Keser to Z'eir Anpin. And this is [the meaning of] "Havayah is near to all who call upon Him, to all who call upon Him in truth,"

ואין אמת אלא תורה שע"י עסק התורה קוראים וממשיכים את הכתר לז"א דאצילות. אבל כדי להיות נמשך הכתר למל' זהו דוקא ע"י המצות מעשיות מטעם הנ"ל.

and "there is no truth but Torah": for through occupation with Torah one calls and draws the Keser to Z'eir Anpin of Atzilus. But for the Keser to be drawn to Malchus, this is specifically through the practical mitzvos, for the reason mentioned above.

32 ועוד כי ז"נ [זעיר אנפין ונוקבא] הן בחיי יצירה ועשייה שבאצילות והנה בי"ע הם מודומ"ע [מחשבה דבור

ומעשה] וע"כ ע"י עסק התורה שהיא בחיי דבור ממשיכים הכתר לז"א שהוא יצירה שבאצילות

Furthermore, Z'eir Anpin and Nukva are the level of Yetzirah and Asiyah within Atzilus; and Beriah, Yetzirah and Asiyah are thought, speech and action. Therefore through occupation with Torah, which is the level of speech, one draws the Keser to Z'eir Anpin, which is Yetzirah within Atzilus;

אבל שיהיה המשכת הכתר בבחינת עשייה שבאצ"י שהיא המל' זהו דייקא ע"י המצות מעשיות.

but for the drawing of the Keser to be at the level of Asiyah within Atzilus, which is Malchus, this is specifically through the practical mitzvos.

ועיין מ"ש בפ' שלח ע"פ טובה הארץ מאד מאד. וע"פ ועתה יגדל נא שלכך ע"י התורה נמשך האור

בג"ע [בגן עדן] העליון וע"י המצות נמשך בג"ע [בגן עדן] התחתון כו' ע"ש

And see what is written in Parshas Shelach on the verse "The land is very, very good," and on the verse "And now, may it be great": that this is why through the Torah the light is drawn into the higher Gan Eden, and through the mitzvos it is drawn into the lower Gan Eden, etc.; see there.

אך מ"מ המשכה זו שע"י התורה היא בחיי פנימית ועל זה אמרו כל חפצים לא ישוו בה כו' וכמ"ש במ"א:

Nevertheless, this flow through the Torah is the inner level (pnimiyus), and of this they said, "All desirable things cannot compare to it," etc., as is written elsewhere.

33 ה ובה יוכן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כשם שא"א לעולם בלא רוחות כך א"א כו'. והיינו שצריך

להיות המשכת הרצון בקיום והשתלשלות העולמות.

5. And with this will be understood the saying of our Sages, of blessed memory: "Just as the world cannot be without winds, so it cannot be," etc. That is, there must be a drawing down of the will (ratzon) into the existence and the chain of descent (hishtalshelus) of the worlds.

כי הרצון פשוט שעלה ברצונו לברוא את העולם. זה היה אותו הפעם בתורת נדבה בלתי העלאת מ"ן

[מ"ן נוקבין]. אבל אחר בריאת האדם צ"ל לעבדה ולשמרה להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך הרצון.

For the simple will, that it arose in His will to create the world, was at that time as a free gift, without an elevation of mayin nukvin; but after the creation of man there must be "to work it and to guard it," to raise mayin nukvin to draw down the will.

34 והיינו ע"י התורה והמצות שע"י ממשיכים ב' כתרין לז"א ולנוקבא שהוא בחי' הרצון להיות עולם האצילות ובי"ע כו'.

This is through the Torah and the mitzvos, for through them one draws down two crowns, to Z'eir Anpin and to Nukva, which are the level of the will that there be the World of Atzilus and Beriah, Yetzirah and Asiyah, etc.

וזהו א"ת [אל תקרי] בניך אלא בוניך שעוסקים בבנינו של עולם. וזהו ג"כ ענין העסק בתורה שבכתב ושבע"פ [ושבעל פה] בליל שבועות שממשיכים הכתר לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים].

And this is [the meaning of] "Do not read 'your children' (banayich) but 'your builders' (bonayich)," for they are occupied with the building of the world. And this is also the matter of occupation with the Written and the Oral Torah on the night of Shavuot, by which one draws the Keser to Z'eir Anpin and Nukva, as is written in Pri Etz Chaim.

35 והוא עד"מ העטרה והכתר שעושין למלך ב"ו [בשר ודם] מזהב ואבנים טובות שיש בה שני דברים הא' עצם וגוף הזהב ואבנים טובות. הב' מה שמתקנים אותם להיות נקבעים בציור והידור היותר נאות בהכתר והעטרה.

It is like, by way of analogy, the diadem and crown made for a king of flesh and blood from gold and precious stones, in which there are two things: first, the substance and body of the gold and precious stones; second, that they are fashioned to be set in the most fitting design and splendor in the crown and diadem.

36 וכמו כן יובן על דרך משל זה למעלה אשר בהמשכת הכתר יש ג"כ ב' בחינות דהיינו תורה ומצות.

In the same way will be understood, by way of this analogy, Above: in the drawing down of the Keser there are also two aspects, namely Torah and mitzvos.

כי ע"י המצות נעשה בירורי רפ"ח ניצוצים שנמשלו לעצם האבנים טובות שיקרותן הוא לפי שהוא דבר הפלא שהאבן שהוא דומם יהיה מאיר.

For through the mitzvos come about the refinements of the 288 sparks, which are likened to the substance of the precious stones, whose preciousness is because it is a wondrous thing that a stone, which is inanimate, should shine.

כך הוא ענין בירור הרפ"ח ניצוצים מק"נ [מקליפת נוגה] שנפלו מאד למטה וע"י הבירור מאירים מאד ע"י שרשן הנעלה

So is the matter of the refinement of the 288 sparks from kelipas nogah, which fell very far down, and through the refinement they shine greatly by virtue of their lofty root.

אך עכ"ז [עם כל זה] כדי שיעלו להיות בבחי' כתר זהו דייקא ע"י התורה שהיא בחי' חכמה איך ומה יהיה בירורם ועלייתם כי בחכמה אתברירו.

Yet even so, for them to rise to be at the level of Keser, this is specifically through the Torah, which is the level of Chochmah: how and what their refinement and ascent will be, for "through Chochmah they are refined."

37 וזהו שבכל ימי הספירה הוא בירור רפ"ח ניצוצים כנודע מענין עומר שעורים מאכל בהמה שם ב"ן [שם ב"ן] כו'

And this is why in all the days of the Counting [of the Omer] there is the refinement of the 288 sparks, as is known from the matter of the Omer of barley, animal food, the Name Ban, etc.;

ואח"כ בליל שבועות עוסקים בתשב"כ [בתורה שבכתב] ותשב"ע [ותורה שבעל פה] שבאמרו שכך כשר ואם לא כן פסול וכן בטהור וטמא אסור ומותר חייב וזכאי כו'

and afterwards, on the night of Shavuos, one occupies oneself with the Written Torah and the Oral Torah, in which one says that so it is fit and if not it is unfit, and likewise with pure and impure, forbidden and permitted, liable and exempt, etc.;

דהיינו שבאופן זה דייקא יעלו הניצוצים ולא באופן אחר זהו ענין ציור הכתר והעטרה עדי"מ והיינו ע"י התורה כו'.

that is, that specifically in this way the sparks will ascend and not in another way: this is the matter of the design of the crown and diadem, by way of analogy, and this is through the Torah, etc.

אך היסוד והשרש לכ"ז [לכל זה] הוא הקדוש הא' שהוא בחי' השרפים שהוא בחינת העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע] שע"י"ז הוא עליית ה' דקדוש שהוא ז"א דאצילות בקדש שהוא ח"ע [חכמה עילאה] לייחד מוחין דא"א [דאבא ואימא].

But the foundation and root of all this is the first Kadosh, which is the level of the Seraphim, the elevation of mayin nukvin through self-sacrifice (mesirus nefesh) in the Shema, through which is the ascent of the vav of Kadosh, which is Z'eir Anpin of Atzilus, into Kodesh, which is the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah), to unite the mochin of Abba and Imma.

38 ובחכמה דייקא אתברירו נמצא ע"י"ז דייקא עיקר שלימות ברור הרפ"ח ניצוצים ואז יכולים להמשיך מהם ועל ידם הכתר לע"ס [לעשר ספירות] דתיקון.

And it is specifically "through Chochmah that they are refined"; so it is specifically through this that the essential completion of the refinement of the 288 sparks comes about, and then one can draw from them and through them the Keser to the Ten Sefiros of Tikkun.

וכאשר למטה מעלים מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] כמ"כ [כמו כן] נעשה למעלה שמתעלה הוא"ו דקדוש בקדש להמשיך יחוד העליון דא"א [דאבא ואימא].

And when below one raises mayin nukvin through self-sacrifice (mesirus nefesh), so too it comes about Above that the vav of Kadosh rises into Kodesh, to draw down the supernal union of Abba and Imma.

וכן להפך מלמעלה למטה שכשמתעלה למעלה ה' בקדש כו' כמ"כ [כמו כן] נעשה למטה כו'. וכמ"ש בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון בענין יעקב חבל נחלתו כו'. (ועמ"ש סד"ה שה"ש [שיר השירים]):

And so in reverse, from above to below: when Above the vav rises into Kodesh, etc., so too it comes about below, etc. As is written in the explanation of the verse "And I was beside Him as a nursling," on the matter of "Yaakov is the rope of His inheritance," etc. (And see what is written at the end of the discourse beginning "The Song of Songs.")

39 ו והנה עפ"י [על פי זה] י"ל [יש לומר] פ"י הפסוק צאינה וראינה כו' בעטרה שעטרה לו אמו

6. Now, according to this one may explain the verse "Go forth and see," etc., "the crown with which his mother crowned him."

והוא ע"ד מ"ש במדרש פ' קדושים ס"פ כ"ד בענין ג"פ [ג' פעמים] קדוש. משל לבני מדינה שעשו שלש עטרות למלך. מה עשה המלך הניח בראשו אחת ושתיים בראש בניו כך בכל יום העליונים מכתירים לפני הקב"ה שלש קדושות ואומרים קדוש קדוש קדוש.

It is along the lines of what is said in the Midrash on Parshas Kedoshim, at the end of section 24, on the matter of the three times Kadosh: "A parable of the people of a province who made three crowns for the king. What did the king do? He placed one on his own head and two on the heads of his sons. So every day the supernal beings crown before the Holy One, blessed be He, three sanctifications, saying 'Kadosh, Kadosh, Kadosh.'"

מה הקב"ה עושה. נותן בראשו אחת ושתיים בראשן של ישראל הה"ד [הדא הוא דכתיב] כי קדוש אני והתקדשתם והייתם קדושים עכ"ל [עד כאן לשונן].

What does the Holy One, blessed be He, do? He puts one on His own head and two on the heads of Israel, as it is written, 'For I am holy,' 'and you shall sanctify yourselves, and you shall be holy.'" End of quote.

פ"י העטרה הא' שהקב"ה נותן בראשו הוא בחי' המשכת הכתר עליון דאצילות שלמעלה גם מהחכמה עילאה הנקרא ראשו עד"מ ונק' כתר זה רעוא דכל רעוין

The meaning: the first crown, which the Holy One, blessed be He, puts on His own head, is the level of the drawing down of the supernal Keser of Atzilus, which is above even the higher Chochmah, which is called "His head," by way of analogy; and this Keser is called "the will of all wills,"

והוא נמשך ע"י קדוש א' דהשרפים שהוא בחי' למס"נ [למסירות נפש] באחד שע"י ממשיכים יחוד או"א [אבא ואימא] אשר המשכה זו הוא ממקורא דכולא ממש ומשם נמשך במוחין דאו"א [דאבא ואימא] וזהו ענין נותן בראשו אחת.

and it is drawn down through the first Kadosh of the Seraphim, which is the level of self-sacrifice (mesirus nefesh) in Echad, through which one draws down the union of Abba and Imma; for this flow is from "the source of all" itself, and from there it is drawn into the mochin of Abba and Imma. And this is the matter of "He puts one on His own head."

40 והשתים שנותן בראשן של ישראל היינו המשכת הב' כתרים לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] שנמשכים ע"י התורה והמצות כנ"ל.

And the two that He puts on the heads of Israel are the drawing down of the two crowns to Z'eir Anpin and Nukva, which are drawn through the Torah and the mitzvos, as mentioned above.

ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר ר"פ שלח דקנ"ט ע"א גבי תלת עלמין אית ליה לקב"ה [לקודשא בריך הוא] מה שפ"י שם בענין ג' פעמים קדוש. והוא קרוב למשנ"ת [למה שנתבאר] כאן.

And see the commentary of the Ramaz on the Zohar, at the beginning of Parshas Shelach, folio 159, side a, regarding "The Holy One, blessed be He, has three worlds," what he explains there on the matter of the three times Kadosh; and it is close to what has been explained here.

41 והנה מבואר במ"א דמה שכנס"י [שכנסת ישראל] נק' אמי זהו ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד שמשם מקור התורה ועי"ז הוא ממשיך גילוי התורה.

Now, it is explained elsewhere that the Congregation of Israel (Knesses Yisrael) is called "My mother" through self-sacrifice (mesirus nefesh) in Echad, for there is the source of the Torah; and through this it draws down the revelation of the Torah.

ולכן נק' אמי אם הבנים שהיא היא המוליד הגילוי כו'. ולכן נאמר בעטרה שעטרה לו אמו פ"י שעטרה לו היינו העטרה האחת שנותן בראשו

Therefore it is called "My mother," "the mother of children," for it is what gives birth to the revelation, etc. And therefore it is said, "the crown with which his mother crowned him": that is, "with which she crowned him" is the one crown that He puts on His own head.

ועי"ז אמר הפייט יוקדש באחת משלש קדושות היא האחת המיוחדת שנמשך מבחי' כשנק' כנס"י [כנסת ישראל] אמי כנ"ל.

And of this the liturgical poet said, "He shall be sanctified with one of three sanctifications": this is the one, the unique one, which is drawn from the level at which the Congregation of Israel is called "My mother," as mentioned above.

42 ועי"ש [ועל שם] הבי' עטרות שנותן בראשן של ישראל דהיינו ע"י המצות והתורה נק' בתי ואחותי. וכמ"ש במ"א ע"פ רני ושמחי בת כו'.

And on account of the two crowns that He puts on the heads of Israel, that is, through the mitzvos and the Torah, it is called "My daughter" and "My sister," as is written elsewhere on the verse "Sing and rejoice, O daughter," etc.

ולכן נאמר על עטרה זו שנותן בראשו צאינה וראינה. פי' צאינה מהכלי והגבול בבחינת בכל מאדך בלי גבול וע"ד מה שנת' [שנתבאר] במ"א בביאור ענין שם מ"ב שבפי' ראשונה דק"ש [דקריאת שמע] שע"י משיכים עטרה זו כו' כנ"ל

Therefore it is said of this crown that He puts on His own head, "Go forth and see." The meaning of "Go forth" is: from the vessel and the limit, in the manner of "with all your might," without limit; and along the lines of what is explained elsewhere in the explanation of the matter of the Name of forty-two [letters] in the first section of the Shema, through which one draws down this crown, etc., as mentioned above.

וגם כמ"ש במ"א דפי' צאינה היינו מן הלבושים שהנשמה מלובשת בג"ע [בגן עדן] כי היא למעלה מכח החכמה וההשגה כו' ע"ש:

And also as is written elsewhere, that the meaning of "Go forth" is from the garments in which the soul is clothed in Gan Eden, for it is above the power of wisdom and comprehension, etc.; see there.

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר...

“And You Shall Count for Yourselves from the Morrow of
the Shabbos”

1 וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות כו'. הנה וספרתם הוא לשון בהירות כמו אבן ספיר וכן ע"ס [עשר ספירות] הוא לשון בהירות.

“And you shall count for yourselves from the morrow of the Shabbos, from the day you bring the Omer of the waving, seven weeks,” etc. Now, usefartem (“you shall count”) is an expression of brightness, as in “a sapphire stone” (even sapir); and likewise “the Ten Sefiros” is an expression of brightness.

וזהו וספרתם לכם כו' היינו להמשיך ע"ס [עשר ספירות] שיאירו לכם למטה (עיין בפרדס ש"ח פ"ב [פרק ב'] בשם ספר הבהיר אמאי אקרי ספירות ע"ש [על שם] השמים מספרים כו'. ועיין בזהר תרומה קל"ו ב' מאי מספרים כו' דנהרין כו').

And this is [the meaning of] “And you shall count for yourselves,” etc.: that is, to draw down the Ten Sefiros so that they shine for you below. (See the Pardes, Sha’ar 8, chapter 2, in the name of Sefer HaBahir: “Why are they called Sefiros? On account of ‘The heavens declare (mesaprim),” etc. And see the Zohar, Terumah, 136b: “What is mesaprim?” etc., “that they shine,” etc.)

ולהבין זאת הנה פסח הוא יציאת מצרים וחג השבועות הוא מ"ת [מתן תורה] וקודם קבלת התורה היו צריכים לספור ז' שבועות שלימות ואח"כ היו יכולים לקבל התורה (ועיין בזהר פ' אמור דף צ"ז).

To understand this: Pesach is the Exodus from Egypt, and the festival of Shavuot is the Giving of the Torah; and before receiving the Torah they had to count seven complete weeks, and afterwards they could receive the Torah (and see the Zohar, Parshas Emor, page 97).

כי הנה כתיב והחיות רו"ש [רצוא ושוב] שלמעלה הכל בבחי' רצוא ושוב.

For it is written, “And the living creatures (chayos) ran and returned (ratzo vashov)”: that above, everything is in the aspect of ratzo and shov.

וכמ"כ [וכמו כן] פסח הוא בחי' רצוא ושבועות הוא בחי' שוב כי פסח הוא יצ"מ [יציאת מצרים] שהוא בחפזון כמ"ש ואכלתם אותו בחפזון.

So too, Pesach is the level of ratzo and Shavuot is the level of shov. For Pesach is the Exodus from Egypt, which was in haste, as it is written, "And you shall eat it in haste."

וכתיב בחפזון יצאת כו', כי אז היה התגלות אלקות מלמעלה כמאמר עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם בבחי' חפזון ולעתיד כתיב כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו כו' שלא יהיה בבחי' חפזון אבל יצ"מ [יציאת מצרים] היה בחפזון כו',

And it is written, "In haste you went out," etc. For then there was a revelation of G-dliness from above, as it is said, "until the King of the kings of kings, the Holy One, blessed be He, revealed Himself to them and redeemed them": in the aspect of haste. But of the Future it is written, "For not in haste shall you go out, nor shall you go in flight," etc.: that it will not be in the aspect of haste; whereas the Exodus from Egypt was in haste, etc.

(ועמ"ש מזה ברבות ס"פ בא ובמכילתא פ' בא פרשה ז' וע"ש והובא ג"כ בילקוט פ' בא. וע' בסש"ב [בספר של בינונים] פל"א

(See what is written about this in [Midrash] Rabbah at the end of Parshas Bo, and in the Mechilta, Parshas Bo, section 7, and see there; it is also brought in the Yalkut, Parshas Bo. And see Sefer Shel Beinonim (Tanya), chapter 31.

ועמ"ש ס"פ וישב סד"ה כה אמר כו' ונתתי לך מהלכים אבל לע"ל [לעתיד לבוא] כשיתגלה בחי' סוכ"ע כו' שיהיה גם השוב בבחי' הליכה כמו הרצוא כו', ומ"ש סד"ה והיה מספר בני ישראל בענין שלעתיד תהיה מעלת אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] גדולה וגבוה לאין קץ כו'. ומכ"ז [ומכל זה] יובן ענין כי לא בחפזון)

And see what is written at the end of Parshas Vayeshev, at the end of the discourse beginning "Thus says," etc., [on] "And I will give you places to walk"; but in the Time to Come, when the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) is revealed, etc., even the shov will be in the aspect of walking, like the ratzo, etc. And [see] what is written at the end of the discourse beginning "And the number of the children of Israel shall be," on the matter that in the Future the superiority of the arousal from below (isarusa dilesata) will be great and high without end, etc. From all this the matter of "For not in haste" will be understood.)

והיינו בחיי רצוא ממטה למעלה משא"כ שבועות הוא בחיי שוב שהוא בחיי מ"ת [מתן תורה] גילוי רצונו למטה. כמ"ש וירד ה' על הר סיני המשכה מלמעלה למטה.

And this is the level of ratzo, from below upward; whereas Shavuot is the level of shov, which is the level of the Giving of the Torah, the revelation of His will below, as it is written, "And Havayah descended upon Mount Sinai": a drawing down from above to below.

והנה כתיב למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בכל דור ודור כו'. שצ"ל בכל יום בחיי יצ"מ [יציאת מצרים].

Now, it is written, "So that you remember the day of your going out of the land of Egypt all the days of your life"; and as our Sages, of blessed memory, said, "In every generation," etc.: that each day there must be the level of the Exodus from Egypt.

2 והיינו בקי"ש [בקריאת שמע] ואהבת כו'. וחיותם אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי כו'. ובפרט מן ב"ש [ברוך שאמר] עד קי"ש [קריאת שמע] הוא הכנה שיבוא לבחי' יצ"מ [יציאת מצרים] ואהבת כו'.

That is, in the Shema, "And you shall love," etc.; and one concludes, "I am Havayah your G-d, Who brought [you] out," etc. In particular, [the prayers] from Baruch She'amar until the Shema are a preparation for one to come to the level of the Exodus from Egypt, "And you shall love," etc.

והיינו כשיתבונן איך שכל צבא השמים לך משתחיים והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול כו' והחיות זעות מחיל כסא נושאות ומנושאות עם כסא אלה אלפים ורבוא רבבן ישמשוניה וכולם הם בבחי' ביטול תמיד.

That is, when one contemplates how "all the host of heaven bow down to You," and "the ofanim and the holy chayos, with a great noise," etc., and "the chayos tremble with dread of the Throne; they carry and are carried with the Throne"; "a thousand thousands and ten thousand times ten thousand serve Him"; and all of them are constantly at the level of self-nullification (bittul).

3 וזהו להודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו שהוא בחיי הדר מלכותו שכולם בטלים לגבי ממש ונמשך להם הביטול ע"י שמשיגים כי מלכותך מלכות כל עולמים.

And this is [the meaning of] "To make known to the sons of man His mighty deeds and the glory of the splendor of His kingship": this is the level of "the splendor of His kingship," that all of them are truly nullified before Him. And the self-nullification is drawn to them through their comprehending that "Your kingship is the kingship of all worlds."

פ"י מלכותך שחיות כל העולמות אינו אלא מבחי' מלכותך הארת שמו בלבד לא כמו שהנשמה מחיה את הגוף שעצמיות חיות הנשמה מלוכש בתוך הגוף ממש. אבל מהותו ועצמותו רם ומתנשא כו'.

The meaning of "Your kingship": that the life-force (chayus) of all the worlds is only from the level of "Your kingship" (Malchus), merely the radiance of His Name; not as the soul gives life to the body, where the very essence of the soul's life-force is enclothed within the body itself. Rather, His being and essence is exalted and uplifted, etc.

4 ואין שום דבר מלבישו כלל היה הוה ויהיה בלי שינוי כלל כמ"ש אני ה' לא שניתי אתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר שנברא כו' בלי שום שינוי כלל

And nothing whatsoever enclothes Him; [He] was, is and will be without any change at all, as it is written, "I, Havayah, have not changed"; "You are He before the world was created, and You are He after it was created," etc., without any change whatsoever.

ואין שום דבר מכסה ומסתיר נגדו אלא רק הארת שם כבוד מלכותו בלבד זהו חיות והתהוות כל העולמות.

And nothing at all covers over or conceals before Him; rather, only the mere radiance of "the Name of the glory of His kingship": this is the life-force and the coming-into-being of all the worlds.

5 וזהו מלכותך מלכות כל עולמים היינו שכל עולמים אף שהן אלף אלפים ורכוא רבבן כמ"ש היש מספר לגדודיו ומן הארץ לרקיע מהלך ת"ק שנה כו'.

And this is [the meaning of] "Your kingship is the kingship of all worlds": that all worlds, even though they are a thousand thousands and ten thousand times ten thousand, as it is written, "Is there any number to His legions?", and "from the earth to the firmament is a journey of five hundred years," etc.,

עכ"ז [עם כל זה] הם אין ערוך כלל לגבי אורו כו' שהוא בחי' א"ס ממש

nevertheless they bear no relation at all to His light, etc., which is truly the level of the Infinite One (Ein Sof).

וכנודע שאפילו אחד לגבי רבוא רבבן יש לו ערך שהוא חלק קטן ממנו. אבל רבוא רבבן לגבי בלי גבול בבחינת א"ס ממש אין ערך כלל.

As is known, even one, relative to ten thousand times ten thousand, has a relation [to it], for it is a small part of it; but ten thousand times ten thousand, relative to [what is] without limit, at the level of the Infinite One itself, has no relation at all.

6 וע"י שמשגיגים את כל הנ"ל ע"י"ז הם בבחי' ביטול תמיד

And through their comprehending all the above, through this they are constantly at the level of self-nullification.

וע"י התבוננות כל הנ"ל בעומק הדעת אזי ממילא יבא לבחי' רצוא בק"ש [בקריאת שמע] להיות ואהבת את הוי' אלקיך בכל לבבך

And through contemplating all the above in the depth of Daas (knowledge), then, of itself, one will come to the level of ratzo in the Shema, so that there will be "And you shall love Havayah your G-d with all your heart":

לצאת מן המצרים וגבולים שכולם הם בבחי' גבול, כמו מהלך ת"ק שנה הן בגשמיות הן ברוחניות הוא בבחי' מצר וגבול המכסים ומסתירים להיות נראה ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] רק לדבקה בו כו' שהוא בלי גבול בחי' א"ס ממש.

to go out of the straits (meitzarim) and limits, all of which are in the aspect of limitation: like a journey of five hundred years, whether in physicality or in spirituality, it is in the aspect of a strait and a limit, which cover over and conceal, so that [the world] appears as an entity, a thing unto itself; but only to cleave to Him, etc., Who is without limit, truly the level of the Infinite One.

7 וזהו נקי יצ"מ [יציאת מצרים] לצאת מן המצרים וגבולים כנ"ל,

And this is what is called the Exodus from Egypt (Mitzrayim): going out of the straits (meitzarim) and limits, as mentioned above.

וזהו שבגלות מצרים נאמר בפרעה לא ידעתי את ה' ששם הוי"ה שהוא היה הוה ויהיה בלי שינוי לא ידעתי רק שם אלקים המכסה ומסתיר להיות יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] דוקא.

And this is why, in the exile of Egypt, it is said of Pharaoh, "I do not know Havayah": that the Name Havayah, which [means that] He was, is and will be without change, "I do not know"; [I know] only the Name Elokim, which covers over and conceals so that there be, specifically, an entity, a thing unto itself.

וזהו לא ידעתי את הוי' שהדעת הי' [היה] בבחינת גלות. וזהו שחותם בק"ש [בקריאת שמע] אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי כו' אני הוי' דוקא:

And this is [the meaning of] "I do not know Havayah": that Daas (knowledge) was in the aspect of exile. And this is why one concludes the Shema with "I am Havayah your G-d, Who brought [you] out," etc.: "I am Havayah," specifically.

8 ב וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] תפלות אבות תקנום. פי' אבות הם חג"ת [חסד גבורה תפארת] שנמשך מהם אהוי"ר [אהבה ויראה] ורחמנות שהם אברהם יצחק ויעקב.

2. And this is [the meaning of] the saying of our Sages, of blessed memory, "The prayers were instituted by the Patriarchs." The meaning: the Patriarchs are Chesed (kindness), Gevurah (restraint) and Tiferes (beauty), from which are drawn love and awe and compassion; these are Avraham, Yitzchak and Yaakov.

והיינו שכל התפלה היא בג' מיני פסוקים,

That is, the whole of prayer consists of three kinds of verses:

היינו פסוקים של חסד שנעשה מהם בק"ש [בקריאת שמע] ואהבת כו' ע"י ההתבוננות כנ"ל שהוא בחי' אברהם אוהבי להיות גילוי האהבה בנפש בחי' רצוא ועי"ז אח"כ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך ודברת בם כו'.

namely, verses of Chesed, from which there comes about, in the Shema, "And you shall love," etc., through the contemplation mentioned above, which is the level of "Avraham, who loves Me": that there be a revelation of love in the soul, the level of ratzo. And through this, afterwards, [comes] "And these words which I command you shall be," "and you shall speak of them," etc.

9 ואף שבפ' שניה כתיב ואספת דגנך עכ"ז [עם כל זה] נעשה תורתן קבע ומלאכתן עראי.

And although in the second section [of the Shema] it is written, "And you shall gather in your grain," nevertheless it comes to be "their Torah fixed and their work occasional."

וזהו כי האדם עץ השדה שהוא כמו אילן הצומח בארץ שהעיקר הוא הפרי שעליו עכ"ז [עם כל זה] יש גם קוצין ועלין וגוף האילן והעיקר הוא רק הפירות כו'.

And this is [the meaning of] "For man is the tree of the field": that he is like a tree that grows in the ground, whose main thing is the fruit upon it. Even so, it also has thorns and leaves and the body of the tree; and the main thing is only the fruit, etc.

כמ"כ [כמו כן] האדם העיקר הוא הפרי היינו תורה ומצות כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מאי פרי מצות וזהו ענין תורתן קבע ושאר כל צרכי גופו הם כמו העלים לגבי הפרי.

So too with a person: the main thing is the fruit, that is, Torah and mitzvos, as our Sages, of blessed memory, said, "What is 'fruit'? Mitzvos." And this is the matter of "their Torah fixed"; and all the other needs of his body are like the leaves relative to the fruit.

10 וזה נעשה הכל מבחי' ואהבת כו' שהוא בחי' אברהם, וכן יצחק בחי' גבורה שנעשה מזה בחי' יראה בנפש פחד יצחק.

And all this comes about from the level of "And you shall love," etc., which is the level of Avraham. And likewise Yitzchak, the level of Gevurah (restraint), from which there comes about the level of awe in the soul: "the Fear of Yitzchak."

ובחי' יעקב הוא בחי' רחמנות דהיינו מי שלבו כלב האבן שאף שמתבונן בכל הנ"ל לא יבא לבחי' ואהבת שבק"ש [שבקריאת שמע] מחמת שקשור מאד בהבלי העולם להיות יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו]

And the level of Yaakov is the level of compassion: that is, [for] one whose heart is like a heart of stone, so that even though he contemplates all the above, he will not come to the level of "And you shall love" of the Shema, because he is very bound up in the vanities of the world, so as to be an entity, a thing unto himself;

ומחמת זה לבו כלב האבן. אזי העצה לזה הוא לעורר רחמים רבים על נפשו.

and because of this his heart is like a heart of stone. Then the counsel for this is to arouse great compassion upon his soul.

11 וכמ"ש ליעקב אשר פדה את אברהם וזהו ע"י פסוקי רחמנות שבתפלה והוא המלך המרומם כו' ברחמין הרבים רחם עלינו.

As it is written, "To Yaakov, who redeemed Avraham." And this is through the verses of compassion in the prayer, namely, "The King Who is exalted," etc., "In Your abundant compassion, have compassion on us."

אבינו אב הרחמן רחם עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל ולא נבוש לע"י [לעולם ועד].

"Our Father, compassionate Father, have compassion on us, and put understanding (binah) in our heart, to understand and to comprehend, and let us not be ashamed forever and ever."

פ"י כי הנה כתיב כי לא יראני האדם וחי וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בחייהם אינם רואים אבל במיתתם רואים כי בחייהם שהנפש מלוכש בגוף ומכסה ומסתיר עליו להיות נראה לו זה העולם ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו].

The explanation: for it is written, "For man shall not see Me and live," and our Sages, of blessed memory, said, "In their lifetime they do not see, but in their death they see." For in their lifetime, when the soul is enclothed in the body, [the body] covers over him and conceals, so that this world appears to him as an entity, a thing unto itself.

אבל בצאת הנפש מהגוף אזי רואים שבאמת מהותו ועצמותו כ"י היה הוה ויהיה בלי שום שינוי ואין שום דבר יכול להלבישו כלל ולהסתירו והיה מקח טעות לגמרי מה שהיה נראה לו העולם ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו].

But when the soul leaves the body, then they see that in truth His being and essence, etc., was, is and will be without any change, and that nothing at all can enclothe Him or conceal Him; and it was an utterly mistaken transaction, that the world appeared to him as an entity, a thing unto itself.

12 ואזי הבושה גדולה עד למאד על שכל מחשבותיו ומגמותיו היו בהבלי העולם ובעסקיו כאלו הוא דבר בפ"ע [בפני עצמו] ממש והוא חוצפא והעזה גדולה כ"י.

Then the shame is exceedingly great, that all his thoughts and aims were in the vanities of the world and in his affairs, as if it were truly a thing unto itself; and this is great impudence and brazenness, etc.

ולכן בקשתנו ברחמיך הרבים רחם עלינו ותן בלבנו בינה היינו להבין דבר מתוך דבר

Therefore our request is, "In Your abundant compassion, have compassion on us, and put understanding (binah) in our heart": that is, to understand one thing from another.

היינו אף בעוד שהנשמה מלוכש בגוף יבין וישכיל שבאמת הכל בטל בתכלית כמו קודם שנברא העולם בלי שום שינוי ממש כנ"ל ולא נכוש לע"ו [לעולם ועד]. בכדי שלא יהיה אח"כ הבושה לעולם ועד.

That is, even while the soul is enclothed in the body, one will understand and comprehend that in truth everything is utterly nullified, just as before the world was created, truly without any change, as mentioned above; "and let us not be ashamed forever and ever": so that afterwards there will not be the shame forever and ever.

וזהו ליעקב אשר פדה את אברהם [עיינן בד"ה מה יפו פעמיך]:

And this is [the meaning of] "To Yaakov, who redeemed Avraham." [See the discourse beginning "How beautiful are your steps."]

13 ג והנה כל הנ"ל שהוא בחי' רצוא יצ"מ [יציאת מצרים] אינו אלא לנפש האלקית בלבד שהיא בבחי' גלות בתוך מצרים וגבולים המכסים כו'.

3. Now, all the above, which is the level of ratzo, the Exodus from Egypt, is only for the G-dly soul alone, which is in the aspect of exile within straits and limits that cover over, etc.

וכמו שאמר פרעה לא ידעתי את הוי' כו'. וכמ"ש אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך כו' שזהו שנאמר ליעקב שהוא הנפש האלקית בלבד.

As Pharaoh said, "I do not know Havayah," etc. And as it is written, "I will go down with you to Egypt, and I will bring you up," etc.: for this was said to Yaakov, who is the G-dly soul alone.

יו"ד עקב יעקב חבל נחלתו כי חלק הוי' עמו.

Yud akev (yud and heel): "Yaakov is the cord of His inheritance," "for Havayah's portion is His people."

כמ"ש וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' שישראל בלבד שהוא הנפש האלקית כי ישראל עלה במחשבה ישראל לי ראש כו' וישראל בלבד ראו אשר עשה הוי' כו'.

As it is written, "And Israel saw the great hand that Havayah had wrought": that Israel alone, which is the G-dly soul—for "Israel arose in [G-d's] thought," [and] Yisrael is li rosh, "a head for Me," etc.—Israel alone saw what Havayah had wrought, etc.

14 וכמ"כ [וכמו כן] בק"ש [בקריאת שמע] בחי' רצוא יצ"מ [יציאת מצרים] הנ"ל ואהבת כו' אינו אלא לנפש האלהית בלבד אבל נפש הבהמית מ"מ הוא רוצה לאכול כמעשה בהמה כו'.

So too in the Shema, the level of ratzo, the Exodus from Egypt mentioned above, "And you shall love," etc., is only for the G-dly soul alone; but the animal soul, nevertheless, wants to eat as an animal does, etc.

וכדי לקבל את התורה שהוא גילוי רצונו ית' כביכול למטה הוצרך להיות מקודם בחי' ביטול נפש הבהמית ג"כ. [ועמ"ש ע"פ אדם כי יקריב כו' תקריבו כו' ע"ש].

And in order to receive the Torah, which is the revelation of His will, may He be blessed, as it were, below, there first had to be the level of the nullification of the animal soul as well. [And see what is written on "When a man brings," etc., "you shall bring," etc.; see there.]

15 והיינו ע"י הנפת העומר וספה"ע [וספירת העומר]. כמ"ש והניף את העומר לפני הוי' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן,

This is through the waving of the Omer and the Counting of the Omer. As it is written, "And he shall wave the Omer before Havayah, for your favor (lirtzonchem); on the morrow of the Shabbos the kohen shall wave it."

כי הנה העומר הוא מן השעורים שהוא מאכל בהמה וכמ"כ [וכמו כן] למעלה יש ג"כ בחי' בהמה והוא המרכבה העליונה פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל כי חיה בכלל בהמה

For the Omer is from barley, which is animal food. And likewise above there is also the level of an animal (behemah): this is the supernal Chariot (Merkavah), "the face of a lion on the right, and the face of an ox on the left," for a wild animal (chayah) is included in [the term] behemah.

כמ"ש על הים שעשה שלמה עומד על שנים עשר בקר שלשה פונים צפונה כו' שהיא המרכבה העליונה
As it is written of the Sea that Shlomo made, "It stood upon twelve oxen, three facing north," etc., which is the supernal Chariot;

והים עליהם מלמעלה שהיא בחי' ים העליון בחי' בהמה רבה שם ב"ן [שם ב"ן] גימטריא בהמה שהוא שרש המרכבה דפני אריה כו',

"and the Sea was upon them, above," which is the level of the supernal Sea, the level of the great animal (behemah rabbah), the Name Ban (52), numerically [equal to] behemah, which is the root of the Chariot of "the face of a lion," etc.

והמרכבה הנ"ל הוא שרש ומקור לכל הבהמות ונפש הבהמית שלמטה שנמשכים ממנה.

And this Chariot is the root and source of all the animals and of the animal soul below, which are drawn from it.

16 ושעורה שעור ה' והיינו מברורים שלמטה שנבררים ונכללים בבחי' בהמה רבה הנ"ל

And barley (se'orah) is shi'ur hei, "the measure of hei": that is, [it is] from the refinements (birurim) below, which are refined and included in the level of the great animal mentioned above.

כמאמר יוצר משרתים שיש מלאכים שהם בטלים בכל יום ונבלעים ונכללים בבחי' בהמה רבה הנ"ל. כמו המאכל שעורים שנבלע בבהמה שלמטה וחוזרים ומתחדשים בכל יום כו'.

As in the saying, "Who forms ministering [angels]": for there are angels that are nullified every day, and are swallowed and included in the level of the great animal mentioned above, like the food of barley that is swallowed into an animal below; and they are renewed again every day, etc.

17 וזהו יניפנו הכהן שהוא בחי' חסד העליון העלה את בחי' בהמה רבה הנ"ל [עיין בזהר פ' בלק דקפ"ח ע"ב] ע"י עומר שעורה שעור ה' הנ"ל.

And this is [the meaning of] "the kohen shall wave it": [the kohen,] who is the level of supernal Chesed (kindness), raised up the level of the great animal mentioned above [see the Zohar, Parshas Balak, page 188b] through the Omer of barley, shi'ur hei, mentioned above.

לפני הוי' למעלה מהוי' כנודע. וזהו ממחרת השבת ולא ממחרת יו"ט [יום טוב] שהוא למעלה מבחי' שבת וד"ל [ודי למבין].

"Before Havayah": above Havayah, as is known. And this is [why it says] "from the morrow of the Shabbos" and not "from the morrow of the Yom Tov": for it is above the level of Shabbos. This suffices for one who understands.

18 ועי"ז אח"כ ע"י ספה"ע [ספירת העומר] היו המשכות מקיפים מלמעלה למטה לעומר כו'. וזהו היום יום א' לעומר יום הוא בחי' חסד כמ"ש יומם יצוה ה' חסדו

And through this, afterwards, through the Counting of the Omer, there were drawings down of encompassing lights (makifim) from above to below, to the Omer, etc. And this is [the meaning of] "Today is one day to the Omer": "day" is the level of Chesed (kindness), as it is written, "By day Havayah commands His kindness";

והיינו בחי' חסד עליון להמשיך מלמעלה מעלה לבחי' עומר כדי שיהיה ביטול הרצון מנפש הבהמית ג"כ דוקא.

that is, the level of supernal Chesed, to draw down from the very highest [levels] to the level of the Omer, so that there be the nullification of the will of the animal soul too, specifically.

19 וזהו לרצונכם כדי שיהיה ביטול הרצון שלכם ע"י המשכת המקיפים הנ"ל ע"י ספה"ע [ספירת העומר] כו'.

And this is [the meaning of] "for your favor (lirtzonchem)": so that there be the nullification of your will (ratzon), through the drawing down of the encompassing lights mentioned above, through the Counting of the Omer, etc.

וזהו וספרתם לכם היינו להמשיך הארת המקיפים הנ"ל שהוא ממחרת השבת דוקא כנ"ל לכם למטה להפוך את נפש הבהמית ג"כ שיהיה ביטול רצונכם.

And this is [the meaning of] "And you shall count for yourselves": that is, to draw down the radiance of the encompassing lights mentioned above, which is specifically from "the morrow of the Shabbos," as mentioned above, "for yourselves," below, to transform the animal soul too, so that there be the nullification of your will.

20 וזהו מיום הביאכם את עומר פי' מאות ו יום שהניפו את העומר שהוא לפני הוי' אזי וספרתם לכם תמשיכו לכם ע"י ספה"ע [ספירת העומר] שבע שבתות שהם מ"ט מדות.

And this is [the meaning of] "From the day you bring the Omer": the meaning is, from that day on which they waved the Omer, which is "before Havayah," then "you shall count for yourselves": you shall draw down for yourselves, through the Counting of the Omer, "seven weeks," which are the forty-nine attributes (middos).

ואז היה יכול להיות אח"כ מתן תורה בשבועות שהוא גילוי רצונו ממש מלמעלה למטה שהוא למעלה מתפלה שהוא בחי' יצ"מ [יציאת מצרים] שהוא הרצוא כנ"ל.

And then, afterwards, there could be the Giving of the Torah on Shavuos, which is the revelation of His very will from above to below, which is higher than prayer, which is the level of the Exodus from Egypt, which is the ratzo, as mentioned above.

21 ואהבת ככל לבבך שעדיין אינו בבחי' ביטול בתכלית כי יש מי שאוהב כו'. משא"כ בלימוד התורה שהוא דבר ה' ממש בפיו.

"And you shall love with all your heart" is still not at the level of utter self-nullification (bittul), for there is one who loves, etc. Torah study, by contrast, is the very word of G-d in his mouth.

כמ"ש ואשים דברי בפ"ך דברי ממש. אני המשנה המדברת בפ"ך. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אלו ואלו דברי אלקים חיים כו' שהם דברי אלקים ממש גילוי רצונו ממש למטה.

As it is written, "And I have put My words in your mouth": My words, truly. "I am the Mishnah that speaks in your mouth." And as our Sages, of blessed memory, said, "These and these are the words of the living G-d," etc.: that they are truly the words of G-d, the very revelation of His will below.

וזוהו ודברת בם בם ממש והוא בחי' ובכל נפשך היינו לקשר מחשבה במחשבה כו'. (ועמ"ש סד"ה וארא אל אברהם).

And this is [the meaning of] "And you shall speak in them (bam)": in them, truly. And this is the level of "and with all your soul," that is, to bind thought with thought, etc. (And see what is written at the end of the discourse beginning "And I appeared to Avraham.")

אך הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו
But our Sages, of blessed memory, said, "Whoever says, 'I have nothing but Torah,' even Torah he does not have."

שמאחר שהוא יש ודבר בפ"ע [כפני עצמו]. אזי אף כשמדבר ד"ת [דברי תורה] אין זה דבר ה' כלל. ואין זה גילוי רצונו כלל, רק צריך להיות מקודם בחי' הרצוא יצ"מ [יציאת מצרים] ממטה למעלה כנ"ל.

For since he is an entity, a thing unto himself, then even when he speaks words of Torah, this is not the word of G-d at all, and this is not the revelation of His will at all. Rather, there must first be the level of the ratzo, the Exodus from Egypt, from below upward, as mentioned above.

22 וע"י זה רוח אייתי רוח ואמשיך רוח כי באתערותא דלתתא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ומעורר למעלה המשכת רצונו כביכול למטה.

And through this, "spirit brings spirit and draws down spirit"; for through an arousal from below (isarusa dilesata) [there comes] an arousal from above (isarusa dile'eila), and it arouses above the drawing down of His will, as it were, below.

אך שיתלבש בדברים גשמיים כמו תרומות ומעשרות וקרבנות כו' ולא אורחא דמלכא לאשתעי במלין דהדיוטא כו'.

But that it should be enclothed in physical things, such as terumos and tithes and offerings, etc.: "and it is not the way of the King to speak of the matters of a commoner," etc.

23 ועיז היה צריך מקודם שיניף הכהן את העומר שהוא שעורה שעור ה' מיכלא דבהמה רבה הנ"ל לפני הוי' למעלה מהוי' כנ"ל.

And for this, the kohen first had to wave the Omer, which is barley, shi'ur hei, the food of the great animal mentioned above, "before Havayah": above Havayah, as mentioned above.

ועיז אח"כ ע"י ספה"ע [ספירת העומר] היה המשכת המקיפים למטה לעומר וספרתם לכם כו' שבע שבתות כו'.

And through this, afterwards, through the Counting of the Omer, there was the drawing down of the encompassing lights below, to the Omer: "And you shall count for yourselves," etc., "seven weeks," etc.

והיה יכול להיות אח"כ מתן תורה בשבועות שהוא גילוי רצונו כביכול למטה באותיות התורה [ועיין בזהר פ' תצוה דף קפ"ב סע"ב [סוף עמוד ב] וכיון כו' ודף קפ"ג ע"א עד אפיק אורייתא כו' וע' לקמן]:

And afterwards there could be the Giving of the Torah on Shavuos, which is the revelation of His will, as it were, below, in the letters of the Torah. [And see the Zohar, Parshas Tetzaveh, page 182, end of side b, "And since," etc., and page 183a, until "brings forth the Torah," etc.; and see below.]

והניף את העומר

“And he shall wave the Omer”

1 והניף את העומר. הנה העומר הוא מאכל שעורים שהוא מיכלא דבעירא. הענין הוא עפ"י [על פי] מ"ש יוצר משרתים ואשר משרתיו כו' שיש ב' מיני מלאכים.

“And he shall wave the Omer.” Now, the Omer is a food of barley, which is animal fodder. The matter is according to what is said, “Who forms ministering [angels], and whose ministers,” etc.: that there are two kinds of angels.

הא' הם אשר עומדים ברום עולם מששת ימי בראשית והם נצחיים וקימים עד שיחזור העולם לתוהו כו'.

The first are those who stand in the heights of the universe since the six days of Creation; they are eternal and endure until the world returns to tohu (chaos), etc.

2 והן הם החיות שבמרכבה. ויש מלאכים שנבראים בכל יום ואומרים שירה וכלים והיינו בחי' ניצוצי הקדושה שנפלו בשבירה דנוגה דבי"ע

And these are the chayos (holy beasts) of the Chariot. And there are angels that are created every day, and sing a song, and expire; that is, the level of the sparks of holiness that fell in the shattering [into] the nogah of Beriah, Yetzirah and Asiyah.

וכשהם מתבררים ועולים בבחי' מ"ן [מ"ן נוקבין] בכל יום ויום מחדש היינו ענין השירה וכלות הנפש שלהם שהם כלים ונכללים בבחי' המל'.

And when they are refined and rise as mayin nukvin (feminine waters), each and every day anew, this is the matter of their song and the expiry of their soul (kelos hanefesh): that they expire and are included in the level of Malchus.

3 וכענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפן,

And it is like the saying of our Sages, of blessed memory: “The Holy One, blessed be He, stretched out His little finger among them and burned them.”

והפיי ידוע דהיינו שמחמת הארת גילוי אלקות עליהם יותר מכדי המדה וגבול שהיו יכולים להכיל ולהגביל בתוכן נשרפו ונכללו בה' אחד ויוצאים מן הכלי אמנם זה היה מצד עונש מחמת שקטרגו מה אנוש כו'.

And the explanation is known: that because the radiance of the revelation of G-dliness upon them was more than the measure and limit that they could contain and confine within themselves, they were burned and included in the One G-d, and they go out of the vessel. However, this was by way of punishment, because they had accused [man, saying], "What is man," etc.

אך יובן כמ"כ [כמו כן] מדוגמא זו ג"כ בענין הבירורים שהם מתבררים וכלים בבחי' מל' שהוא מחמת ריבוי גילוי אור א"ס עליהם.

But likewise, from this example, it will also be understood concerning the birurim (refined sparks), that they are refined and expire into the level of Malchus: this is because of the abundant revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof) upon them.

4 וזהו עיקר עבודתם התמידי כו'. וזהו ענין אלף טורין דאכלה בהמה רבה. עיין בזהר פ' פנחס דרי"ז א', שהוא בחי' מלכות הנק' בהמה בגימ' [בגימטריא] ב"ן [שם ב"ן] שבה נכללים הבירורים דנוגה כו',

And this is the essence of their constant service, etc. And this is the matter of "the thousand mountains that the great beast (behemah rabbah) eats" (see the Zohar, Parshas Pinchas, 217a), which is the level of Malchus, called behemah (beast), whose numerical value is [that of] the Name Ban (52), in which the birurim of nogah are included, etc..

ונק' בהמה רבה כי הוא בחי' כללי נגד מרכבה י"ב בקר שהם בחי' פרטיים ומל' כולל הכל. לכן נק' רבה.

And it is called behemah rabbah because it is a general level, as against the Chariot of the twelve oxen, which are particular levels; and Malchus includes everything. Therefore it is called rabbah (great).

5 והוא ע"ד שפ"י בזהר פ' ויחי דרמ"ז ע"א מאי רבות אלא כמה דכתיב זעקת סדום ועמורה כי רבה כמו גדלה.

And this is along the lines of what the Zohar explains in Parshas Vayechi, 247a: "What is rabbos? Rather, as it is written, 'The outcry of Sedom and Amorah, for it is rabbah,' like gadlah (great)."

וכן רבות גדולות עילאין ורברבין על כולא ושם קאי אפילו על י"ב בקר הנ"ל דבריאה שהם ג"כ נקי רבות לגבי הפרטיים הנמשכים מהן.

“And so rabbos [means] great ones, supernal and greater than all.” And there it refers even to the twelve oxen of Beriah mentioned above, which are also called rabbos relative to the particulars that are drawn from them.

כמו הי"ב שבטים הם נשמות כוללות כמו שבט ראובן יש במחנה שלו כמה רבואות ואלפים ונשמת ראובן עצמו היא כוללת כל הנשמות שבשבטו שהם ענפים ממנו וכן כל שבט כו'.

Just as the twelve tribes are inclusive souls: the tribe of Reuven, for instance, has in its camp many myriads and thousands, and the soul of Reuven himself includes all the souls of his tribe, which are branches of him; and so with every tribe, etc.

6 וזהו ענין רבות בנות כו' ע"ש ואמנם לגבי בחי' מל' נקי י"ב בקר הנ"ל בחי' פרטיים

And this is the matter of “Great daughters (rabbos banos),” etc.; see there. However, relative to the level of Malchus, the twelve oxen mentioned above are called particular levels.

והמל' שהיא כולל כולם נקי בהמה רבה. וכמ"כ [וכמו כן] מל' דא"ק [דאדם קדמון] נקי בהמה רבה [ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"א ושער ז"א פ"א].

And Malchus, which includes them all, is called behemah rabbah. And likewise the Malchus of Adam Kadmon is called behemah rabbah [and see Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapter 1, and Sha'ar Z'eir Anpin, chapter 1].

7 והנה במל' דבריאה נכללים הבירורים שמנוגה דבריאה ובמל' דיצי' [דיצירה] נכללים הברורים דנוגה דיצי' [דיצירה] כו'.

Now, in the Malchus of Beriah are included the birurim from the nogah of Beriah, and in the Malchus of Yetzirah are included the birurim of the nogah of Yetzirah, etc.

וכמ"כ [וכמו כן] ענין העומר שהוא מיכלא דבעירא שהוא מאכל שעורים היינו בחי' הבירורים שמתכללים בבחי' מלי' שנמשל לאכילה שהמאכל מתעכל באצטומכא והפסולת נדחה לחוץ והמובחר עולה עד למוח ונעשה חיות לנפשו.

And likewise the matter of the Omer, which is animal fodder, being a food of barley, is the level of the birurim that become included in the level of Malchus. This is likened to eating: the food is digested in the stomach, and the waste is pushed outside, and the choicest part rises up to the brain and becomes life-force (chayus) for his soul.

8 וכך בירורים הללו שמתכללים בבחי' מלי' ונעשים בה חיות כו', אך ענין שעורה הוא שעור ה' כמוזכר בזהר,

So too these birurim, which become included in the level of Malchus, become life-force in it, etc. However, the matter of se'orah (barley) is shi'ur hei (the measure of five), as is mentioned in the Zohar.

והענין הוא כי שעור ה' היינו התחלקות ה' גבורות לחלקים רבים להחיות הנבראים רבים שונים זמ"ז [זה מזה] מחנה מיכאל כו'

And the explanation is that shi'ur hei is the division of the five Gevuros into many parts, to give life to the many creations, which differ from one another: the camp of Michael, etc.

שבהתחלקות זו הוא מה' גבורות המפרידות ומחלקות להקול פשוט שיתחלק לחלקים רבים באותיות הדבור ודרך כלל מתחלק לה' מוצאות הפה אחה"ע מהגרין בומ"ף משפתים כו'.

For this division comes from the five Gevuros, which separate and divide the simple voice, so that it is divided into many parts in the letters of speech; and in general it is divided into the five places of articulation of the mouth: alef-ches-hei-ayin from the throat, beis-vav-mem-pei from the lips, etc.

9 ואח"כ נתחלק לרבוא רבבות צירופי אותיות ממוצא זה עם מוצא זולתו שמזה הוא סיבת התהוות המלאכים והנשמות בלי מספר. כמ"ש אלף אלפין ישמשוניה דהיינו ע"י התחלקות צירופי אותיות שבעשרה מאמרות יהי אור כו'.

And afterwards it is divided into myriads upon myriads of combinations of letters, of one place of articulation with another; and this is the cause of the coming into being of the angels and the souls without number, as it is written, "A thousand thousands minister to Him": that is, through the division of the combinations of letters in the Ten Utterances, "Let there be light," etc.

10 ושרש הה"ג [החמש גבורות] הוא מה"ג [מחמש גבורות] דאימא דהיינו בחי' התחלקות האותיות במחשבה שהם בחי' אותיות דאימא שנק' פתוחי חותם דהיינו כיסוד דאימא

And the root of the five Gevuros is from the five Gevuros of Imma: that is, the level of the division of the letters in thought, which are the level of the letters of Imma, which are called "engravings of a signet" (pituchei chosam), that is, in the Yesod of Imma.

שכפי התחלקות צירופי האותיות במחשבה כך נמשך הדבור לדבר צירופי [צירופיה] הללו דוקא

For as the combinations of the letters are divided in thought, so speech is drawn to speak these very combinations.

והיינו כפי הרצון שיש לו באיזה צירופי אותיות כך הוא מחשב וממילא אח"כ נמשך כן בדבור [ועמ"ש מזה בפי' חקת ע"פ ויקחו אליך פרה כו' ע"ש].

That is, according to the will one has for certain combinations of letters, so does he think, and as a matter of course it is afterwards drawn so into speech [and see what is written on this in Parshas Chukas, on the verse "And they shall take to you a heifer," etc.; see there].

11 והנה הבירורים שהמלי' מבררת הרפ"ח ניצוצים הוא ג"כ ע"י ה"ג [חמש גבורות] שהוא בחי' גבורות וצמצומים לירד למטה ולטרוף הניצוצים מידי החיצונים,

Now, the birurim by which Malchus refines the 288 sparks are also through the five Gevuros, which are the level of gevuros (powers of restraint) and contractions (tzimtzumim), to descend below and to seize the sparks from the hands of the external forces (chitzonim).

ולכן נאמר ע"ז ותתן טרף לביתה שהוא ענין בירור הרפ"ח שנק' טרף כמו ארי טורף שהוא ע"י גבורה. ולמטה בעבודה הוא ענין לעולם ירגזו אדם יצ"ט [יצר טוב] על יצה"ר [יצר הרע].

Therefore it is said of this, "And she gives teref (food) to her household": this is the matter of the refinement of the 288 [sparks], which is called teref (prey), like a lion that tears (tores), which is through Gevurah. And below, in divine service, this is the matter of "A person should always incite his good inclination against his evil inclination."

ולכן נק' הבירורים שעורה שעור ה' והוא מיכלא דההיא בהמה [וע' בזהר ר"פ יתרו דס"ז סע"ב] סוף עמוד
 [ב] ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם ומשם יובן מה שאומרים מזמור אלקים יחנונו בימי הספירה בעת ספירת
 העומר]:

Therefore the birurim are called se'orah, shi'ur hei, and it is the fodder of that behemah [and see the Zohar at the beginning of Parshas Yisro, at the end of 67b, and the Ramaz there; and from there will be understood our saying the psalm "May G-d be gracious to us" in the days of the Counting, at the time of the counting of the Omer].

12 ב אך ענין הנפת העומר תנופה לפני הוי". ומבואר בזהר פ' בלק קפ"ח ב' תנופה תנ"ו פ"ה תנו כבוד
 כו'.

2. However, the matter of the waving of the Omer [is] "a waving (tenufah) before Havayah." And it is explained in the Zohar, Parshas Balak, 188b: tenufah is tenu peh ("give the mouth"); "Give glory," etc.

והענין הוא עפ"י [על פי] המבואר בענין ההפרש שבין פסח לשבועות, שבפסח היה בחי' העלאת ז"א
 מבחי' קטנות הנק' מצרים בחי' מצרים וגבולים להתעלות לקבל בחי' מוחין דגדלות

And the matter is according to what is explained concerning the difference between Pesach and Shavuos: that on Pesach there was the level of the elevation of Z'eir Anpin from the level of smallness (katnus), called Mitzrayim (Egypt), the level of meitzarim (straits) and limits, rising to receive the level of the intellect (mochin) of greatness (gadlus).

והיינו בחי' עליות הנפש האלקית שבאדם ששרשה מז"א כי אתם קרוים אדם בגימטריא מ"ה [שם מ"ה]
 כו' [ועמ"ש במ"א בביאור ע"פ אדם כי יקריב מכם וע' בזהר פ' ויחי דרמ"ה ע"ב].

And this is the level of the ascents of the G-dly soul in man, whose root is from Z'eir Anpin, for "you are called adam (man)," whose numerical value is [that of] the Name Mah (45), etc. [and see what is written elsewhere in the explanation on the verse "When a man (adam) of you brings an offering"; and see the Zohar, Parshas Vayechi, 245b].

13 ואח"כ ביום שני של פסח מניף הכהן ששרשו מאבא את העומר שהוא בחי' העלאת הנפש הבהמית
 שבאדם שתתברר לאתהפכא כו'.

And afterwards, on the second day of Pesach, the kohen, whose root is from Abba, waves the Omer, which is the level of the elevation of the animal soul in man, that it be refined so as to be transformed (lis'hapcha), etc.

ושרשה הוא מבחי' מלי' שנקי' בהמה בגימ' [בגימטריא] ב"ן [שם ב"ן] כו', היינו ששרש הנה"ב [הנפש הבהמית] הוא מן המרכבה י"ב בקר ששרשם מבחי' מל'. שגם היא צריכה להתעלות אח"כ בשבועות בכדי לקבל התורה שהוא מבחי' כתר רצה"ע [רצון העליון].

And its root is from the level of Malchus, which is called behemah, whose numerical value is Ban, etc.; that is, the root of the animal soul is from the Chariot of the twelve oxen, whose root is from the level of Malchus. For it too needs to be elevated afterwards, on Shavuot, in order to receive the Torah, which is from the level of Keser, the Supernal Will.

כי יש ב' מיני רצון רצון העליון ורצון תחתון רצ"ע [רצון העליון] שלמעלה מהשכל ורצון תחתון שלמטה מן השכל שהוא מסתעף מחמת שהשכיל בדעתו בטובת אותו דבר ע"כ רוצה וחפץ בו.

For there are two kinds of will, the Supernal Will and the lower will: the Supernal Will, which is above intellect, and the lower will, which is below intellect, which branches out because he has grasped with his mind the goodness of that thing; therefore he wants it and desires it.

14 ובשבועות במ"ת [במתן תורה] היה בחי' גילוי רצון העליון ולא היה אפשר להיות זה כ"א ע"י ההכנה תחלה להוליד הרצון לה' ע"י ההתבוננות ועי"ז ישרה עליו הרצון העליון

And on Shavuot, at the Giving of the Torah, there was the level of the revelation of the Supernal Will. And this could not be except through preparation first, to beget the will for G-d through contemplation; and through this the Supernal Will will rest upon him.

וזהו ענין עשה רצונו כרצונו כדי שיעשה רצונו כרצונו וכמ"ש במ"א ע"פ צאינה וראינה כו', וזהו ענין ספירת העומר

And this is the matter of "Make His will as your will, so that He will make your will as His will," and as is explained elsewhere on the verse "Go forth and gaze," etc. And this is the matter of the counting of the Omer.

והיינו אחר שהניף את העומר לפני הוי' למעלה משם הוי' דז"א דהיינו בבחי' בינה והוא מלמטה למעלה אזי אח"כ ממשיכים מלמעלה למטה

That is, after he has waved the Omer "before Havayah," above the Name Havayah of Z'eir Anpin, that is, in the level of Binah, and this is from below upward, then afterwards one draws down from above to below.

וזהו ענין וספרתם לכם ממחרת השבת כו', דהיינו המשכת המקיפים דאימא שנק' ממחרת השבת כי מעלי שבתא הוא בחי' מלי.

And this is the matter of “And you shall count for yourselves from the morrow of the Shabbos,” etc.: that is, the drawing down of the encompassing [lights] (makifim) of Imma, which is called “the morrow of the Shabbos.” For the eve of Shabbos (ma’alei shabbata) is the level of Malchus.

15 ויומא דשבתא הוא בחי' ז"א. וממחרת השבת היינו בחי' בינה שלמעלה מן השבת.

And the day of Shabbos (yoma deshabbata) is the level of Z'eir Anpin. And “the morrow of the Shabbos” is the level of Binah, which is above Shabbos.

כמו ע"ד דוגמא פי' הידוע במ"ש בעבר הנהר שהוא בחי' חכמה שנק' עבר הנהר שלמעלה מן הנהר דבינה ונהר יוצא מעדן

[This is] by way of comparison like the known explanation of what is written, “beyond the river (be’ever hanahar),” which is the level of Chochmah, called “beyond the river,” that is above the river of Binah, [as in] “And a river goes forth from Eden.”

וכך הוא פי' וענין ממחרת השבת דהיינו בחי' בינה שהיא למעלה מבחי' זו"ג [זעיר אנפין ונוקבא] שהם בחי' שבתא דלילא ושבתא דיומא

And so is the meaning and matter of “the morrow of the Shabbos”: that is, the level of Binah, which is above the level of Z'eir Anpin and Nukva, which are the levels of the Shabbos of the night and the Shabbos of the day.

והגם כי בינה נק' ג"כ שבת אבל נק' שבת שבתון [כמ"ש הפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך שבת וע' בזהר ח"ב [חלק ב'] ס"ג ב' פ"ח א'], ומבחי' בינה נמשכים המקיפים למלי.

And although Binah too is called Shabbos, yet it is called Shabbos Shabbason (a Shabbos of complete rest) [as the Pardes writes in Erchei HaKinuyim, under the entry “Shabbos”; and see the Zohar, Part II, 63b and 88a]. And from the level of Binah the encompassing [lights] are drawn to Malchus.

16 וזהו פ"י היום בגימ' [בגימטריא] א"ל [אמר ליה] הוי' שהוא המשכת המקיפים לעומר לבחי' המלי' הנקי עומר. וענין המקיפים יובן ע"ד מ"ש למעלה בענין המלאכים שהם כלים מחמת גילוי אור א"ס עליהם יותר מכדי מדתן.

And this is the meaning of "the day" (hayom), whose numerical value is [that of the Names] Kel Havayah: it is the drawing down of the encompassing [lights] to the Omer, to the level of Malchus, which is called omer. And the matter of the encompassing [lights] will be understood along the lines of what was written above concerning the angels, who expire because of the revelation of the Infinite Light upon them beyond their measure.

דהיינו מחמת שהכלי שלהם קטנה מהכיל אור הגדול הזה והוא הנעשה בחי' מקיף סובב עליהם והמלאכים שכלי שלהם גדול יותר הם יכולים להכיל אור זה בבחי' פנימית

That is, because their vessel is too small to contain this great light, and it is this that becomes the level of an encompassing [light] surrounding them. And the angels whose vessel is larger can contain this light in the manner of an inner [light].

א"כ לפי ערך זה גם אם עליהם יהיה הארת אור גדול ונעלה מאד עד שגם הכלי שלהם לא תוכל להכילו יהיה ג"כ בבחי' מקיף עליהם.

If so, by this proportion, even upon them, if there were the radiance of a very great and exalted light, such that even their vessel could not contain it, it too would be in the manner of an encompassing [light] upon them.

17 וכמ"כ [וכמו כן] בעבודת ה' יש ב' בחי' אהבה הא' האהבה שהיא מוגבלת בנפש בבחי' פנימי / פנימיות] ואהבה זו יש לה קץ ותכלה בזמן כמו שעה א' וכדומה.

So too in the service of G-d there are two levels of love. The first is the love that is limited within the soul, in an inner manner; and this love has an end and conclusion in time, such as one hour and the like.

אכן יש אהבה הב' שהוא מחמת ההתבוננות בגדולת ה' בעצמו ובכבודו כי אני הוי' לא שניתי כו' שמחמת זה יתעורר בנפשו אהבה שלמעלה מן הכלי שלו.

But there is the second love, which comes from contemplating the greatness of G-d Himself and His glory, "For I, Havayah, have not changed," etc.; and because of this a love that is above his vessel will be aroused in his soul.

18 והוא הנקי בחי מקיף שהוא בחי שומר

And it is this that is called the level of an encompassing [light] (makif), which is the level of a guard (shomer).

כי מאהבה ראשונה מאחר שיש לה הפסק א"כ אח"כ יוכל להתאוות לדברים גשמיים מאחר שאין חבוש מתיר עצמו כו' כי גם בזלעו"ז [בזה לעומת זה] יש לעומת בחי פנימי זה מנגד וסותר לזה.

For with the first love, since it has an interruption, he can then afterwards come to desire physical things, since "a prisoner cannot free himself," etc. For on the opposing side too ("one opposite the other") there is, corresponding to this inner level, [something] that opposes and contradicts it.

אכן אהבה זו שלמעלה מהגבלה בכלי הוא בחי שומר והוא ענין לבוש החשמל שמלביש לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] משני צדדיהם בשביל שלא יינקו החיצונים.

But this love, which is above being limited in a vessel, is the level of a guard. And this is the matter of the garment of the Chashmal, which clothes Z'eir Anpin and Nukva on both their sides, so that the external forces should not draw nourishment.

19 וביאור הענין בעבודה הוא כי הנה ענין המוחין שנכנסו בבחי או"פ [אור פנימי] הוא השכל וההתבוננות שנמשך מזה אהבה ותשוקה במדות שבלב.

And the explanation of the matter in divine service is this: the intellect (mochin) that entered in the manner of an inner light (or pnimi) is the reasoning and contemplation from which love and longing are drawn into the emotive attributes (middos) of the heart.

וזה יוכל להיות נפסק שנפסק המדה ויוכל להיות התהוות והולדת מדות ורצונות זרים

And this can be interrupted, the attribute being interrupted, and there can be the coming into being and birth of foreign attributes and desires.

רק השמירה ע"ז שלא יפול ממדריגתו הוא ע"י מוחין עליונים יותר שלא נכנסו כלל במדות רק מקיף על המדות ושומרם שלא יהיה לו חפץ ורצון אחר בלתי לה' לבדו

Only, the safeguard against this, so that he not fall from his level, is through higher mochin, which did not enter the middos at all, but only encompass the middos and guard them, so that he should have no desire or will other than for G-d alone.

והיינו ע"י ההתבוננות בגדולת א"ס ב"ה בהשגת מוחו ובינתו מה שהלב קטן מהכיל התבוננות זו ולא נכנס בגילוי הלב כו'.

And that is through contemplating the greatness of the Infinite One, blessed be He, in the grasp of his mind and his understanding, [a contemplation] which the heart is too small to contain, and which did not enter into the revelation of the heart, etc.

[ותוכן ענין זה מבואר במ"א ע"פ טוב לחסות בה' מבטוח באדם יעו"ש [יעו"ן שם] ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה עיני כל אליך ישברו].

[The substance of this matter is explained elsewhere, on the verse "It is better to take refuge in Havayah than to trust in man"; see there. And see what is written on this also in the discourse beginning "The eyes of all look hopefully to You."]

20 והיינו מ"ש שבע שבתות תמיינות דהיינו שלהיות תספרו חמשים יום בז' מדות דאימא חג"ת

[חסד גבורה תפארת] נה"מ [נצח הוד יסוד מלכות]

And this is what is written, "Seven complete weeks (shabbasos) shall there be": that is, that "you shall count fifty days" is to be in the seven emotive attributes (middos) of Imma: Chesed, Gevurah, Tiferes, Netzach, Hod, Yesod and Malchus.

ששם למעלה מבחי' כו' שאין שם מקום ליניקת החיצונים כלל ונק' עלמא דחירות וכמ"ש בזהר פ' תצוה קפ"ג א' ע"פ וקראתם דרור כו'

For there [it is] above the level of, etc., where there is no place at all for the external forces to draw nourishment; and it is called "the world of freedom" (alma decheirusa), as is written in the Zohar, Parshas Tetzaveh, 183a, on the verse "And you shall proclaim liberty," etc.

משא"כ בז"א אברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' שיש יניקה להחיצונים מפסולת המדות וע"כ בבינה נק' שבע שבתות תמיינות שהם בבחי' שלימות שאין מהם יניקה החיצונים.

Whereas in Z'eir Anpin, [as with] Avraham, from whom Yishmael came out, etc., the external forces draw nourishment from the waste of the middos. And therefore in Binah they are called "seven complete weeks (shabbasos)," for they are in a state of completeness, from which the external forces do not draw nourishment.

21 והנה ע"י המשכת המקיפים יוכל להיות אח"כ בשבועות גילוי הארת רצון העליון במתן תורה מבחי כ"ע [כתר עליון] אנכי הו"י כו'.

Now, through the drawing down of the encompassing [lights], there can afterwards be, on Shavuos, the revelation of the radiance of the Supernal Will at the Giving of the Torah, from the level of Keser Elyon (the Supernal Crown): "I am Havayah," etc.

והיינו מפני שבפסח היה בחי עליות ז"א שנק' איש כו'. ואח"כ ע"י העומר הוא עליית המלי ואז יהיה בשבועות יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כתר א' לשתייהן וז"ש [וזהו שכתוב] לרצונכם פי' לעשות בחי רצון וכתר כו'.

And this is because on Pesach there was the level of the ascent of Z'eir Anpin, which is called ish (man), etc.; and afterwards, through the Omer, there is the ascent of Malchus; and then on Shavuos there will be the union of Z'eir Anpin and Nukva, one crown for both of them. And this is what is written, lirtzonchem ("for your acceptance"): that is, to make the level of will (ratzon) and crown, etc.

[וזהו ענין המבואר בזהר פ' תצוה דקפ"ב סע"ב [סוף עמוד ב] ת"ח [תא חזי] כתיב וכפר בעדו ובעד ביתו כו']

[And this is the matter explained in the Zohar, Parshas Tetzaveh, at the end of 182b: "Come and see: it is written, 'And he shall atone for himself and for his household (beiso),' etc.

כגוונא דא האי דרגא שארי לאתקדשא פי' ביום א' דפסח נתקדש ז"א ע"י שנמשכו בו המוחין דאז"א [דאבא ואימא] שזהו ענין קול דודי כו' מדלג על ההרים כו'

In the same way, this level begins to be sanctified." The meaning is: on the first day of Pesach Z'eir Anpin was sanctified, through the mochin of Abba and Imma being drawn into it; and this is the matter of "The voice of my beloved," etc., "leaping upon the mountains," etc.

וכיון דאיהו אתקדש בעי לכפרה על בית ו היינו להיות תיקון ועליית המלי ג"כ וזהו ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] דישראל בספירת העומר מאכל בהמה כו'

"And since he has been sanctified, he needs to atone for the house of the vav (beis vav)": that is, that there be the rectification and ascent of Malchus too; and this is through the arousal from below (isarusa dilesata) of Israel in the counting of the Omer, animal fodder, etc.

ועי"ז נמשך ומתגלה אח"כ בחג השבועות בחי' הגבוה משניהם והוא התגלות הכתר לשניהם וזהו מקפץ על הגבעות קיפוץ בשתיים

And through this, afterwards, on the festival of Shavuot, there is drawn down and revealed a level higher than both of them, which is the revelation of the Keser to both of them. And this is "skipping upon the hills": skipping (kipotz) is with both [feet].

והיינו ע"ד שנת' [שנתבאר] במ"א ע"פ זכר ונקבה בראם ויברך אותם שע"י יחוד מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] נמשך ומתגלה בחי' הגבוה משניהם ע' [עיינן] מזה בביאור ע"פ הכלילי עינים מיינן. ובפ' תצוה סד"ה ועשית בגדי קדש ועד"ז יובן כאן]:

And this is along the lines of what was explained elsewhere on the verse "Male and female He created them, and He blessed them": that through the union of [the Names] Mah and Ban there is drawn down and revealed a level higher than both of them (see on this in the explanation on the verse "His eyes are red with wine," and in Parshas Tetzaveh, at the end of the discourse beginning "And you shall make holy garments"); and in the same way it will be understood here.]

22 ג והנה להבין מ"ש בזהר בלק קפ"ח ב' דבחי' חטה הוא ג"כ רק בבחי' מלי' כמש"ש [כמה שכתוב שם] חטה ברתא דמתחטא לקמי אבוא כו' אבל חמינן בשבטים כולהו דלית בהו ח"ט. ובה אית ח"ט וקרינן חט"ה כו' ע"ש.

3. Now, to understand what is written in the Zohar, Balak, 188b, that the level of chitah (wheat) too is only in the level of Malchus, as is written there: "Chitah: the daughter who pleads endearingly (mischata) before her father," etc.; "but we see that in all the tribes there is no ches and tes, and in her there is ches and tes, and we call [her] chitah," etc.; see there.

23 וזה לכאורה נגד מ"ש לעיל דבחי' שעורה שעור ה' זהו מיכלא דההוא בהמה רבה שהוא בחי' מלי' שם ב"ן [שם ב"ן].

And this seemingly contradicts what was said above, that the level of se'orah, shi'ur hei, is the fodder of that behemah rabbah, which is the level of Malchus, the Name Ban.

אבל חטה הוא מאכל אדם והרי ממ"ש הזהר מבואר דחטה הוא ג"כ בבחי' מלי' שנק' בהמה. משא"כ בשבטים כולהו אין בהן אותיות ח"ט כו'.

But chitah is human food; and yet from what the Zohar writes it is clear that chitah too is in the level of Malchus, which is called behemah, whereas none of the tribes has the letters ches and tes, etc.

24 ועוד צ"ל מ"ש למעלה דשורש נה"א [נפש האלקית] הוא מבחי' ז"א ושרש נה"ב [נפש הבהמית] הוא מבחי' מל'.
והרי מבואר בדוכתי טובא דמל' נק' אימא תתאה וכנס"י [וכנסת ישראל] שהיא שרש ומקור הנשמות נה"א
[נפש האלקית].

And further, we must understand what was said above, that the root of the G-dly soul is from the level of Z'eir Anpin and the root of the animal soul is from the level of Malchus. Yet it is explained in very many places that Malchus is called Imma Tata'ah (the lower mother) and Knesses Yisrael (the Congregation of Israel), which is the root and source of the souls, [that is,] of the G-dly soul.

אך הענין הוא כי המלי מקבלת ה"ח [ה' חסדים] וה"ג [וחמש גבורות]. ה"ח [ה' חסדים] נמשכין לה מאבא וה"ג
[וחמש גבורות] נמשכין לה מאימא.

But the matter is that Malchus receives the five Chasadim and the five Gevuros: the five Chasadim are drawn to her from Abba, and the five Gevuros are drawn to her from Imma.

25 ובי' בחי' אלו הם ג"כ בחי' פנימיות המלי וחיצוניות המלי. ושרש נש"י [נשמות ישראל] הוא מבחי' פנימי'
[פנימיות / פנימית] דמלי המקבלת ה"ח [ה' חסדים] הנ"ל אשר שרשן מאבא וזהו בחי' חטה כמבואר בפע"ח
[בפרי עץ חיים] בדרוש השבועות.

And these two levels are also the levels of the inner dimension (pnimiyus) of Malchus and the outer dimension (chitzoniyus) of Malchus. And the root of the souls of Israel is from the level of the inner dimension of Malchus, which receives the five Chasadim mentioned above, whose root is from Abba; and this is the level of chitah, as is explained in Pri Etz Chaim, in the discourse on Shavuos.

והענין ע"פ חסידות הוא מבואר במ"א ע"פ וספרתם לכם גבי חג השבועות שהוא כענין אין התינוק
יודע לקרות אבא עד שיטעום כו' שהדעת ההוא שנתחדש בתינוק הוא ענין גילוי הדעת הנעלם
שלמעלה מן הדעת המושג כו' רק שנתלבש בקטנות דעת התינוק,

And the matter, according to Chassidus, is explained elsewhere, on the verse "And you shall count for yourselves," with regard to the festival of Shavuos: that it is like the matter of "A child does not know how to call 'Abba' (father) until he tastes," etc.; that the daas (knowledge) newly born in the child is the matter of the revelation of the hidden daas, which is above the daas that is grasped, etc., only that it is clothed in the smallness of the child's daas.

וכך הוא המשכת ה"ח [ה' חסדים] דאבא שבחי' ח"ע [חכמה עילאה] הוא למעלה מההשגה ונמשך ומתלבש בנש"י [בנשמות ישראל] להיות ביטול הנפש כו' וזהו ענין אבא יסד ברתא.

And so it is with the drawing down of the five Chasadim of Abba: the level of the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah) is above comprehension, and it is drawn down and clothed in the souls of Israel, to be the self-nullification (bittul) of the soul, etc. And this is the matter of "Abba founded the daughter" (Abba yasad barta).

[וע' בזהר ח"א [חלק א'] קי"ב א' ובפ' אמור ק' ע"ב מענין בת אבי שמבואר מזה דהמשכת הנשמות מבחי' מלי' הוא כשמקבלת מבחי' אבא דוקא].

[And see the Zohar, Part I, 112a, and Parshas Emor, 100b, on the matter of "the daughter of my father," from which it is explained that the drawing down of the souls from the level of Malchus is when she receives from the level of Abba specifically.]

26 ושעורה שהיא בחיצוניות המלי' נתי' [נתבאר] לעיל וית' עוד לקמן.

And se'orah, which is in the outer dimension (chitzoniyus) of Malchus, was explained above and will be explained further below.

ומה שכתוב בזהר אשר בשבטים לא היו ב' אותיות ח"ט הנ"ל היינו כי באמת ב' אותיות ח"ט הם מגבורות והשבטים היו גבוהים מהם

And what is written in the Zohar, that in the tribes there were not the two letters ches and tes mentioned above, that is because in truth the two letters ches and tes are from the Gevuros, and the tribes were higher than them.

רק אחר שנצטרף ה' לשני אותיות הנ"ל היינו ה"ח [ה' חסדים] דאבא אז נמתקים ב' אותיות ח"ט הנ"ל ונקי' חטה. [ועמ"ש במ"א דהחילוק בין חמץ למצה זהו בין ח' לה"א].

Only after the hei has been joined to the two letters mentioned above, that is, the five Chasadim of Abba, then the two letters ches and tes mentioned above are sweetened, and it is called chitah. [And see what is written elsewhere, that the difference between chametz and matzah lies between ches and hei.]

27 וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר כברתא דמתחטא לקמי אבוא ועביד לה רעותא ר"ל [רוצה לומר] שעושה לה אביה חסד דהיינו המשכת ה"ח [ה' חסדים] דאבא להמתיק אותיות ח"ט הנ"ל

And this is what is written in the Zohar, "like a daughter who pleads endearingly before her father, and he does her will": that is to say, her father does kindness (chesed) for her, that is, the drawing down of the five Chasadim of Abba to sweeten the letters ches and tes mentioned above.

וזהו דמתחטא כו' [ע"ד והייתי אני ובני שלמה חטאים וזהו וחטאך בצדקה פרוק כי הצדקה ממשיך ה"ח [ה' חסדים] במל'].

And this is "who pleads endearingly (mischata)," etc. [along the lines of "And I and my son Shlomo will be chata'im (offenders)"; and this is "Redeem your sin (chata'ach) with charity (tzedakah)," for charity draws down the five Chasadim into Malchus].

28 והנה חטה הנ"ל הוא בבחי' מל' רק שהוא בפנימ' [בפנימיות / בפנימית] דמל' גבורות ממותקות מה"ח [מה' חסדים]. ולכן אדם הראשון אשר נשמתו היה מאילנא דחיי היה גבוה מזה דהיינו שהוא מז"א שנק' אילנא דחיי.

Now, the chitah mentioned above is in the level of Malchus, only it is in the inner dimension (pnimiyus) of Malchus: Gevuros sweetened by the five Chasadim. And therefore Adam, the first man, whose soul was from the Tree of Life (ilana dechayei), was higher than this; that is, he was from Z'eir Anpin, which is called the Tree of Life.

ולכן חטא דאדה"ר [דאדם הראשון] עץ הדעת חטה היתה כי חטה היה מדרגה שלמטה ממנו בחי' מלכות דאצי' שנק' עץ הדעת לגבי ז"א כו'.

And therefore [concerning] the sin of Adam, "The Tree of Knowledge was wheat (chitah)": for chitah was a level below him, the level of Malchus of Atzilus, which is called the Tree of Knowledge relative to Z'eir Anpin, etc.

[והפ"י כי חטה היינו מה שהדעת נשפל ונמשך למטה בקטנות וכענין מ"ש במ"א ע"פ בשברי לכם מטה לחם כו']

[And the explanation is that chitah is daas being lowered and drawn downward into smallness, like the matter of what is written elsewhere on the verse "When I break for you the staff of bread," etc..

וזה שייך בבחי' מלי' ששם כירור בחי' חט ע"י הי"ח [ה' חסדים] משא"כ בז"א שהוא למעלה מבחי' זו.

And this pertains to the level of Malchus, where there is the refinement of the level of chet (sin) through the five Chasadim, whereas Z'eir Anpin is above this level.

אך לכאורה צ"ל הרי הנשמות נולדים ע"י זיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצי' וא"כ יש בכל נשמה מחלק האם שהיא בחי' מלי' והיינו בחי' חטה.

But seemingly we must understand: the souls are born through the union of Z'eir Anpin and Nukva of Atzilus; and if so, in every soul there is [something] of the mother's share, which is the level of Malchus, and that is the level of chitah.

29 וא"כ מדוע נק' זה חטא על אדה"ר [אדם הראשון] שאכל חטה. אך התירוץ ע"פ מ"ש בזהר תרומה דקס"ז ע"ב אדם קדמא אתצייר ואתגליף בלא נוקבא כו' ע"ש,

If so, why is this called a sin for Adam, that he ate chitah? But the answer is according to what is written in the Zohar, Terumah, 167b: "The first Adam was formed and engraved without a female," etc.; see there.

דלכאורה הפי' דכמו שבגשמיות לא היה ילוד אשה כ"א יציר כפיו של הקב"ה כך ג"כ נשמתו שרשה למעלה מבחי' יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות.

For seemingly the meaning is that just as physically he was not born of a woman but was the handiwork of the Holy One, blessed be He, so too his soul was rooted above the level of the union of Z'eir Anpin and Nukva of Atzilus.

30 וא"כ לא היה בו מבחי' עה"ד [עץ הדעת] ומבחי' חטה כ"א למעלה מבחי' זו היינו ח"ע [חכמה עילאה] כמו שהיא בעצמותה,

And if so, he had in him nothing of the level of the Tree of Knowledge and of the level of chitah, but only [what is] above this level, that is, the higher Chochmah as it is in its essence.

ולכן היה חטא מה שאכל מבחי' חטה כו' משא"כ כל הנשמות שאחריו כמו שנולדו למטה ע"י דכר ונוק' [ונוקבא]. כך שרש נשמתם מזיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא].

And therefore it was a sin that he ate of the level of chitah, etc. Whereas all the souls after him: just as they are born below through male and female, so the root of their soul is from the union of Z'eir Anpin and Nukva.

לכן שייך בהם בחי' חטה מאכל אדם כו' מצד שרשם מבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] דמל'.

Therefore the level of chitah, human food, etc., pertains to them, by virtue of their root in the level of the inner dimension (pnimiyus) of Malchus.

31 ומצד שרשם מז"א לא היה בשבטים אותיות ח"ט כו'.

And by virtue of their root from Z'eir Anpin, the tribes did not have the letters ches and tes, etc.

אמנם בזהר ס"פ אמור דף ק"ד סע"א [סוף עמוד א] כ' [כתב] ואדם מדכר ונוק' [ונוקבא] נפיק ופ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שנשמת אדה"ר [אדם הראשון] יציר כפיו של הקב"ה נמשכה ג"כ מזיווג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות רק שהוא בהיכלות דאוי"א [דאבא ואימא] כו' ע"ש.

However, in the Zohar at the end of Parshas Emor, folio 104, at the end of side a, it writes: "And Adam came forth from male and female." And the Ramaz explains that the soul of Adam, the handiwork of the Holy One, blessed be He, was also drawn from the union of Z'eir Anpin and Nukva of Atzilus, only that it was in the chambers (heichalos) of Abba and Imma, etc.; see there.

32 וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' קדושים דפ"ג סע"א [סוף עמוד א] ומ"ש עליו בספר הגלגולים פרק י"ח ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ בראשית.

And see the Raaya Mehemna, Parshas Kedoshim, 83, at the end of side a, and what is written on it in Sefer HaGilgulim, chapter 18, and in the Likkutei Torah [of the Arizal], at the end of Parshas Bereishis.

ולפ"ז [ולפי זה] הפ"י בזהר תרומה הנ"ל הוא באופן אחר וע' מק"מ [מקדש מלך] שם. וא"כ לכאורה הדרא קושיא לדוכתה.

And according to this, the explanation of the Zohar, Terumah, mentioned above is in another way; and see the Mikdash Melech there. And if so, seemingly the question returns to its place.

אך באמת לק"מ [לא קשה מידי] דהנה מבואר בזהר בראשית דל"ז סע"א [סוף עמוד א] ע"פ לא ידון רוחי באדם לעולם.

But in truth there is no difficulty at all. For it is explained in the Zohar, Bereishis, 37, at the end of side a, on the verse "My spirit shall not abide in man forever":

ר' אחא אמר בההוא זמנא הוה ההוא נהרא דנגיד ונפיק אפיק רוחא מאילנא דחיי ואריק באילנא דשריא ביה מותא ואתמשכן רוחין בגווייהו דבני נשא יומין סגיאין. עד דסלקו בישין כו'

“Rabbi Acha said: At that time, that river which flows and goes forth would bring forth spirit from the Tree of Life and pour it into the tree in which death dwells, and spirits were drawn into human beings for many days, until the wicked arose,” etc.

כדין אסתלק רוחא עילאה מההוא אילנא בשעתא דפרחו נשמתין בבני נשא כו' וע"ש במק"מ [במקדש מלך] שמתחלה היה עיקר הנשמה מז"א וקצת מהמל'.

“Then the supernal spirit departed from that tree, at the time that the souls in human beings flew off,” etc. And see there in the Mikdash Melech, that at first the essence of the soul was from Z'eir Anpin, and a little from Malchus.

33 וגם מז"א היינו מה שנמשך לו מא"א [מאריך אנפין] ע"י אימא עילאה ולכך היו חיים הרבה כי אריכו דיומין אינון מאריך.

And also from Z'eir Anpin, that is, what is drawn to it from Arich Anpin through Imma Ila'ah (the higher Imma); and therefore they lived long, for “length of days is from Arich.”

ואחר שחטאו היה בהפך טיפת הנוק' [הנוקבא] מרובה על הדכורא והיא נק' אילנא דמותא לכך לא היו מאריכים ימים עכ"ד [עד כאן דבריו] ועיין בזהר ר"פ בשלח דמ"ד סע"ב [סוף עמוד ב].

And after they sinned it was the reverse: the drop of the female was greater than [that of] the male, and it is called the tree of death; therefore they did not live long. Thus far his words. And see the Zohar at the beginning of Parshas Beshalach, 44, at the end of side b.

34 וכיון שכן שאפילו בבני אדם ואחר חטא עה"ד [עץ הדעת] עכ"ז [עם כל זה] היה אז עיקר הנשמה מז"א ומלמעלה מעלה כו'.

And since it is so, that even in human beings, and after the sin of the Tree of Knowledge, nevertheless the essence of the soul was then from Z'eir Anpin and from higher and higher, etc..

כ"ש [כל שכן] וק"ו [וקל וחומר] באדה"ר [באדם הראשון] עצמו שהיה יציר כפיו וקודם חטא עה"ד [עץ הדעת] שהיה עיקר הנשמה שמלמעלה מעלה מרובה על טיפת הנוק' [הנוקבא]

How much more so, by a fortiori reasoning, in Adam himself, who was His handiwork, and before the sin of the Tree of Knowledge: the essence of the soul, which is from higher and higher, was greater than the drop of the female.

וכמ"ש בספר הגלגולים פייט שהיה לו נר"נ [נפש רוח נשמה] דאצי וגם נשמה לנשמה דאצי ולכן נק' זה חטא על אדה"ר [אדם הראשון] מה שירד בבחי' חטה.

And as is written in Sefer HaGilgulim, chapter 19, that he had nefesh, ruach and neshamah of Atzilus, and also a neshamah of the neshamah of Atzilus. And therefore this is called a sin for Adam: that he descended into the level of chitah.

35 ועמ"ש מזה עוד בביאור ענין קי"ס [קריעת ים סוף] ד"ה הנה ים סוף]. ושעורה הוא בחי' חיצוניות שבמלי שהוא להחיות כל פרטי התחלקות נבראים מלאכים שהוא ע"י ה"ג [חמש גבורות].

And see what is written on this further in the explanation of the matter of the Splitting of the Sea of Reeds, the discourse beginning "Behold, the Sea of Reeds." And se'orah is the level of the outer dimension (chitzoniyus) in Malchus, which is to give life to all the particulars of the division of creations, angels, which is through the five Gevuros.

ושרשן מה"ג [מחמש גבורות] דאימא [כי בינה מקנא בכורסיא עולם הבריא וכן בחי' חיצוניות שבמלי שמתלבש בבי"ע מקור קבלתה מה"ג [מחמש גבורות] דאימא] והוא כמו עד"מ הדבור באדם נמשך ע"י ה' מוצאות אחה"ע מהגרון כו'

And their root is from the five Gevuros of Imma [for Binah nests in the Throne, the World of Beriah; and likewise the level of the outer dimension in Malchus, which is clothed in Beriah, Yetzirah and Asiyah, the source of its receiving is from the five Gevuros of Imma]. And this is, by way of analogy, like speech in man, which is drawn through the five places of articulation, alef-ches-hei-ayin from the throat, etc.

כי הקול הוא פשוט ונתצמצם ומתחלק בכ"ב אותיות ע"י ה"ג [חמש גבורות] ומקור המחלקן הוא המחשבה כמ"כ [כמו כן] כל פרטי התחלקות צירופי אותיות דבר ה' בחי' מלי הוא ע"י ה"ג [חמש גבורות] ושרשן מה"ג [מחמש גבורות] דאימא בחי' מחשבה

For the voice is simple, and it was contracted and is divided into twenty-two letters through the five Gevuros, and the source that divides them is thought. Likewise, all the particulars of the division of the combinations of letters of the word of G-d, the level of Malchus, are through the five Gevuros, and their root is from the five Gevuros of Imma, the level of thought.

וזהו ענין שעורה וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] ומשם ג"כ שרש נה"ב [נפש הבהמית] ששרשה מ"יב בקר אבל הנה"א [הנפש האלקית] שרשה מפנימי' [מפנימיות / מפנימיות] המלי' ומז"א עצמו וכמ"ש בזהר ויחי דף רמ"ה,

And this is the matter of se'orah, as was written above. And from there too is the root of the animal soul, whose root is from the twelve oxen; but the G-dly soul, its root is from the inner dimension (pnimiyus) of Malchus and from Z'eir Anpin itself, as is written in the Zohar, Vayechi, folio 245.

וזהו שבחי' מלי' נקי' לפעמים בהמה כנ"ל ולפעמים נקי' אדם שכשהיא באצי' נקי' אדם וכשירדת בבריא' נקי' בהמה וכמ"ש ורוח הבהמה היורדת היא למטה כו' והיינו ב' בחי' הנ"ל חיצונית המלי' ופנימי' [ופנימיות / ופנימיות] המלי'.

And this is why the level of Malchus is sometimes called behemah, as mentioned above, and sometimes called adam: when she is in Atzilus she is called adam, and when she descends into Beriah she is called behemah, as it is written, "and the spirit of the beast that goes down below," etc. And these are the two levels mentioned above, the outer [dimension] of Malchus and the inner dimension of Malchus.

36 וענין ספי' [ספירה / ספירות] העומר שהוא כירור נפש הבהמית זהו תיקון ועליית בחי' שבמלי' הנקי' בהמה ועי"ז אח"כ בחג השבועות נעשי' [נעשית / נעשים] בבחי' אדם שמתעלה באצילות בפנימי' [בפנימיות / בפנימיות] המלי'.

And the matter of the counting of the Omer, which is the refinement of the animal soul: this is the rectification and elevation of the level within Malchus that is called behemah; and through this, afterwards, on the festival of Shavuot, it becomes the level of adam, which rises into Atzilus, into the inner dimension (pnimiyus) of Malchus.

וזהו ענין והקרכתם מנחה חדשה כו' והמ"ד [והמ"ן דוכרין] שנמשך עי"ז זהו ענין מתן תורה כו' שהיא המשכת כתר וחכמה באותיות דבחי' חטה

And this is the matter of "And you shall offer a new meal-offering," etc. And the mayin duchrin (masculine waters) that are drawn down through this are the matter of the Giving of the Torah, etc., which is the drawing down of Keser and Chochmah into the letters of the level of chitah.

והוא כענין יחוד וחיבור הטוב דעה"ד [דעץ הדעת] והתכללותו בעץ החיים למהוי אחד באחד (ועיין בזהר פ' אמור דף צ"ו ע"א ועיין מ"ש בביאור ע"פ קול דודי כו'):

And it is like the matter of the union and joining of the good of the Tree of Knowledge and its inclusion in the Tree of Life, to be one in one (lemehevei echad be'echad) (and see the Zohar, Parshas Emor, folio 96a; and see what is written in the explanation on the verse "The voice of my beloved," etc.).

והניף הכהן אותם על לחם הבכורים תנופה לפני...

“And the kohen shall wave them upon the bread of the first fruits”

1 והניף הכהן אותם על לחם הבכורים תנופה לפני הוי' על שני כבשים כו'.

“And the kohen shall wave them upon the bread of the first fruits, a wave-offering before Havayah, upon the two lambs,” etc.

ואיתא בגמרא שהלחם מלמעלה כו' שמניף הכבשים עם הלחם ביחד. ולהבין ענין זה והתחברות זו להיות הכבשים עם הלחם בתנופה.

And it is stated in the Gemara that the bread is on top, etc., that he waves the lambs together with the bread. And [we must] understand this matter, and this joining: that the lambs are with the bread in the waving.

הנה נודע כי תכלית כל הבריאה להיות היש בטל לאין. ובכל עולם נמשך ביטול היש לפי מדרגתו.

Now, it is known that the purpose of all creation is that the “something” (yesh) be nullified to the “nothing” (ayin). And in every world the nullification of the yesh is drawn down according to its level.

2 והנה עיקר הביטול הוא להיות בטל ונכלל ממש באור א"ס ב"ה ומיוחד בו ביחוד גמור ואמיתי בתכלית היחוד כהתאחדות אברי הגוף בנפש החיונית השורה ומתלבש בתוכם שאין להם חיות אחר מבלעדי חיות הנפש

Now, the essence of self-nullification (bittul) is to be nullified and actually included in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and united with it in a complete and true union, the ultimate union, like the union of the limbs of the body with the vital soul that rests and is encloded within them, for they have no other life-force apart from the life-force of the soul.

ולכן האברים נשמעים לרצון הנפש בביטול והתאחדות גמור וכך תהיינה כחות נפש החיונית בטלות ונכללות ממש באור א"ס ב"ה השורה ומקיף על נפשו.

Therefore the limbs obey the will of the soul in complete nullification and union. And so should the powers of the vital soul be nullified and actually included in the Infinite Light, blessed be He, which rests upon and encompasses his soul.

3 ועמ"ש ע"פ והקרבתם עולה אשה. אך הנה בטבע האדם בתולדתו אין כמו ביטול זה

And see what is written on the verse "And you shall offer a burnt-offering, a fire-offering." But in the nature of man, as he is born, there is nothing like this nullification.

ודוגמתו אינו נמצא בגשמיות כלל לבטל רצונו מפני רצון אחרים בבחי' ביטול זה כאלו אין לו רצון אחר כלל

And its like is not found in physicality at all: to nullify his will before the will of others at the level of this nullification, as though he had no other will at all.

אלא טבע זה היא בבהמה שהן בטלות ברצון המנהיגם ולכל אשר יחפוץ יטה אותם ואינם משנות את תפקידם

Rather, this nature is in domestic animals, which are nullified to the will of the one who leads them: wherever he wishes he turns them, and they do not change their appointed task.

והיינו מפני כי שרשן ויסודתן בהררי קדש. היא מדרגות עליונות באור א"ס ב"ה ושם הן בבחי' ביטול באור א"ס ממש (ועמ"ש ע"פ ויאכילך את המן בענין בהמה רבה שלמעלה מאדם) אלא שנפלו למטה מטה ממדרגת האדם ונמשך בחי' ביטול למטה תח"י [תחת יד] האדם.

This is because their root and foundation is "in the holy mountains," which are lofty levels in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and there they are at the level of nullification in the Infinite Light itself (see what is written on the verse "And He fed you the manna," on the matter of the "great beast" (behemah rabbah) that is above man). Only, they fell far down, below the level of man, and the level of nullification was drawn down below, under the hand of man.

וזהו ענין הקרבנות שהיו מקריבין הבהמה ע"ג [על גבין] המזבח ועולה חיותה במקורה ושרשה שהוא בחי' ביטול ממש באור א"ס ב"ה

This is the meaning of the sacrifices: they would offer the animal upon the altar, and its life-force rises into its source and root, which is the level of nullification in the very Infinite Light, blessed be He.

והקרבנות היו מן הבקר ומן הצאן מכל הבהמה ולא מן החיות שבבהמה יש בה ביטול יותר מן החיה.

And the sacrifices were from the cattle and from the flock, from among all the domestic animals, and not from the wild beasts; for a domestic animal has more nullification than a wild beast.

4 וכן מכל הבהמה נבחרו כבשים עפ"י [על פי] הרוב שנמשך בהם בחי' הביטול יותר. כי הבקר פני שור מהשמאל בחי' גבורות.

Likewise, from among all the domestic animals, lambs were chosen for the most part, because the level of nullification is drawn into them more. For cattle are "the face of an ox on the left," the level of Gevuros (restraints).

וגם שור מנגח בקרנו ועוים הם ג"כ בחי' גבורות. אבל הכבשים הם בבחי' רחמים והכשבים הפריד יעקב שכבשים הם בבחי' מדותיו של יעקב בחי' רחמים.

Also, an ox gores with its horn; and goats, too, are the level of Gevuros. But lambs are at the level of compassion, and "Yaakov separated the lambs (kesavim)," for lambs (kevasim) are at the level of Yaakov's attributes (middos), the level of compassion.

כי הכבשים יש להם קול רחמנות שמעורר רחמים והיינו לפי שמקורם ושרשם הוא ממדרגה עליונה יותר שהוא מקור הרחמים.

For lambs have a voice of pity that arouses compassion. This is because their source and root is from a higher level, which is the source of compassion.

5 ולכן בנפילת החיות למטה נמשך להם הקול שמעורר רחמים וגם הם חלשים בטבעם כתולדותם והרי ניכר ומורגש בהם טבע הביטול [וגם הכבשים יש בהם צמר ששרשו גבוה מאד]

Therefore, when the life-force fell below, the voice that arouses compassion was drawn to them. They are also weak by nature, from birth, and so the nature of nullification is recognizable and felt in them. [Lambs also have wool, whose root is very high,

וכמ"ש בזהר גדול ח"א [חלק א'] דמ"ב ע"ג [עמוד ג'] ע"פ והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו מחשבתיא הוה
בהווא אתר דאתמר ב"י [ביה] ועתיק יומין יתיב כ"י ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא וקב"ה [וקודשא בריך הוא]
מחשבתא טבא צרפה למעשה ובג"ד [ובגין דא] קביל ליה וכ"י.

as is written in the Zohar Gadol, Part I, folio 42, column c, on the verse "And Hevel, he too brought of the firstborn of his flock": "His [Hevel's] thought was on that place of which it is said, 'And the Ancient of Days (Atik Yomin) sat,' etc., 'and the hair of His head was like clean wool'; and the Holy One, blessed be He, joins a good thought to the deed, and because of this He accepted it," etc.

ועמ"ש לקמן בפ' פנחס ע"פ צו את בני' [בני ישראל] כ"י וע' במשנה ספ"ו דכריתות. וע' בזהר משפטים
קכ"ה א' ועמ"ש במ"א ע"פ שערך כעדר העזים שגלשו כ"י]:

See what is written below in Parshas Pinchas on the verse "Command the children of Israel," etc.; and see the Mishnah at the end of chapter 6 of Kerisos. And see the Zohar, Mishpatim, 125a; and see what is written elsewhere on the verse "Your hair is like a flock of goats that streamed down," etc.]

6 ב והנה בנפילת החיות למטה בגשמיות נק' בשם כבשים הכ' קודם לשי"ן. כי הכ' רומז לבחינת חכמה
בחכמה יבנה בית. והשי"ן רומז לג' קוין המסתעפים ונמשכים למטה משא"כ כשהם למעלה במקורם הם
אחדות אחד.

2. Now, when the life-force has fallen below into physicality, they are called by the name kevasim (כבשים), with the beis before the shin. For the beis alludes to the level of Chochmah (wisdom), [as it is written,] "With wisdom a house (bayis) is built." And the shin alludes to the three lines that branch out and are drawn downward; whereas when they are above, in their source, they are a single unity.

7 ושם נק' כש"ב [כשל בינונים] השי"ן קודם לבי"ת שהשי"ן הוא מדות עליונות שלמעלה מהחכמה ושכל
ונק' בזהר טורי חשוכא.

And there they are called kesev (כשב), with the shin before the beis, for the shin is the supernal attributes (middos) that are above Chochmah and intellect, which are called in the Zohar "the mountains of darkness."

[ועיין במ"ש פ' תולדות בביאור ע"פ מים רבים שבשה"ש [שבשיר השירים] בענין דעת עליון ובד"ה שניך כעדר]

[See what is written in Parshas Toldos, in the explanation (biur) on the verse "Many waters" in the Song of Songs, on the matter of the supernal Daas (knowledge), and in the discourse beginning "Your teeth are like a flock."]

אך והכשבים הפריד יעקב שיעקב הוא הממשיך בחי' הכשבים מבחינתם ומדרגתם שבמקורם לבחי' הפירוד שיהי' [שיהיה] נק' בשם כבשים.

But "And Yaakov separated the lambs (kesavim)" [means] that Yaakov is the one who draws the level of the kesavim from their level and rank in their source to the level of separation, so that they will be called by the name kevasim.

כדי שיהי' [שיהיה] נמשך בחי' הביטול גם בעלמא דפרודא את הכבש א' תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כו'.

[This is] so that the level of nullification will be drawn also into the world of separation (alma deperuda): "The one lamb you shall offer in the morning, and the second lamb you shall offer toward evening," etc.

והענין כי בקר הוא בקר דאברהם בחי' חסד עליון שמתפשט אור א"ס ב"ה למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית.

The explanation is: morning is "the morning of Avraham," the level of supernal Chesed (kindness), in which the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, spreads forth above without end and below without limit.

8 והנה בהתפשטותו למטה מדרגה אחר מדרגה בירידות המדרגות בדרך השתלשלות והתלבשות יש יניקה ואחיזה לקליפות וסט"א [וסטרא אחרא] לינק מהקדושה בחי' אהלי קדר וכמו שאמר אברהם לו ישמעאל יחיה לפניך.

Now, as it spreads downward, level after level, in the descent of the levels by way of the chain of descending worlds (hishtalshelus) and enclothement, there is nurture and a hold for the kelipos (husks) and the sitra achra (the other side), to draw nurture from holiness: the level of "the tents of Kedar," and as Avraham said, "O that Yishmael might live before You."

וצריך להקדים כבש שהוא בחי' ביטול בבחי' רחמנות שלא יומשך אור א"ס ב"ה רק בבחי' ביטול להיות אור א"ס שורה ומתגלה במי שבטל אליו דוקא

And it is necessary to bring a lamb first, which is the level of nullification, with the quality of pity, so that the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, will be drawn only at the level of nullification: that the Infinite Light should rest and be revealed specifically in one who is nullified to it.

[ועמ"ש בפי' וירא ע"פ אנכי מגן לך וע' בזהר בלק דף ר"ד ע"ב וס"פ מקץ דף ר"ג].

[See what is written in Parshas Vayeira on the verse "I am a shield to you"; and see the Zohar, Balak, folio 204b, and the end of Parshas Mikeitz, folio 203.]

9 ואת הכבש השני תעשה בין הערבים זמן שליטת מדתו של יצחק בחי' גבורות להמתיקן כו' והמשכות בחי' ביטול זה ב' כבשים בבחי' בקר ובבחי' בין הערבים נעשה ע"י יעקב שהוא בריח התיכון המבריק מן הקצה אל הקצה

"And the second lamb you shall offer toward evening": the time when the attribute of Yitzchak, the level of Gevuros (restraints), holds sway, in order to sweeten them, etc. And the drawings-down of this level of nullification, the two lambs, at the level of morning and at the level of "toward evening," are accomplished through Yaakov, who is "the middle bar that runs through from end to end."

לכך הפריד יעקב הכבשים מבחי' כשבים שהיו במקורן ושרשן לבחי' כבשים לעלמא דפרודא להתחלק בב' בחי' ומדרגות שונות.

Therefore Yaakov separated the lambs from the level of kesavim, as they were in their source and root, to the level of kevasim, into the world of separation, to be divided into two different aspects and levels.

אך בשבועות והניף הכהן אותם על לחם כו' על שני כבשים שמניף את הכבשים למעלה לשרשן ומקורן בחי' כשבים להיות בטלים ומיוחדים באור א"ס ב"ה ממש והיינו עם הלחם

But on Shavuot, "And the kohen shall wave them upon the bread," etc., "upon the two lambs": he waves the lambs upward, to their root and source, the level of kesavim, so that they are nullified and united in the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He. And this is [done] with the bread.

כי הנה ענין תנופות שתי הלחם הוא. כי הנה ב' הלחם רומזות לתשב"כ [לתורה שבכתב] ותשב"ע [ותורה שבעל פה] כמ"ש לכו לחמו בלחמי כו'

For the meaning of the wavings of the two loaves is [as follows]. Now, the two loaves allude to the Written Torah and the Oral Torah, as it is written, "Come, eat of my bread," etc.

כי הן בחי גבוהות שיש בתשב"כ [בתורה שבכתב] מה שאין בתשב"ע [בתורה שבעל פה] והוא ענין הטעמים שבתורה זרקא מקף שופר הולך סגולתא כו' שהם בחי ניגון בבחי מתיקות ותענוג.

For they are lofty levels: in the Written Torah there is what is not in the Oral Torah, and this is the matter of the cantillation marks (te'amim) of the Torah, zarka, makaf, shofar holech, segolta, etc., which are the level of melody, with the quality of sweetness and delight.

10 וע"ז נאמר ויהי שירו חמשה ואלף ובלילה שירה עמי שהטעמים הן בבחי שיר וניגון לנגן בשירה וזמרה מרוב שמחה ותענוג שהטעמים אלו הם בתשב"כ [בתורה שבכתב] ולא בתשב"ע [בתורה שבעל פה]

Of this it is said, "And his songs were a thousand and five," and "At night His song is with me": for the cantillation marks are at the level of song and melody, to sing in song and hymn out of great joy and delight. These cantillation marks are in the Written Torah and not in the Oral Torah.

ואין בתשב"ע [בתורה שבעל פה] שום פי' וביאור על הטעמים לבאר ולפרש לנו שירה זו מאי היא [ועמ"ש בפ' הברכה ע"פ תורה צוה וע"פ ויהי מקץ וע"פ שיר השירים וע"פ ואהיה אצלו אמן ואהיה שעשועים כו'].

And in the Oral Torah there is no interpretation or explanation of the cantillation marks, to explain and interpret for us what this song is. [See what is written in Parshas HaBerachah on the verse "The Torah [Moshe] commanded," and on "And it came to pass at the end," and on "The Song of Songs," and on "And I was with Him as a nursling (amon), and I was a delight," etc.]

רק תשב"ע [תורה שבעל פה] היא פי' וביאור יסוד המצות ושורשן שפי' וביאור זה הוא בתשב"ע [בתורה שבעל פה] דוקא ולא בתשב"כ [בתורה שבכתב] כי אין שום מצוה בתשב"כ [בתורה שבכתב] שלא תהיה צריכה לפי' וביאור תשב"ע [תורה שבעל פה] כיצד תהיה דרך עשיית המצוה ובאיזה אופן

The Oral Torah, however, is the interpretation and explanation of the basis of the mitzvos and their root; this interpretation and explanation is in the Oral Torah specifically and not in the Written Torah. For there is no mitzvah in the Written Torah that does not need the interpretation and explanation of the Oral Torah: how the mitzvah is to be performed and in what manner.

ובשכועות מניפין ב' בחי' הלחם למעלה במקורן ושרשן להיות כלולות ומתאחדות באור א"ס ב"ה

And on Shavuot the two levels of the bread are waved upward, into their source and root, to be included and united in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

כי שם הן מיוחדות בתכלית היחוד איהו וחיותו חד כו' הוא היודע והוא המדע כו'.

For there they are united in the ultimate union: "He and His life-forces are one," etc.; "He is the Knower and He is the Knowledge," etc.

11 ובהן וע"י מתייחדים גם חיות הכבשים להיותן בטלים בשרשן ומקורן העליון להיות הכל בבחי' ביטול.

And in them and through them the life-force of the lambs, too, is united, so that they are nullified in their supernal root and source, so that everything is at the level of nullification.

ולכן בשתי הלחם דשכועות כתיב חמץ תאפינה שמאחר שמתעלה למקור החיות ומקור החיות המהוה עולמות הנפרדים יש מאין הוא בבחי' המתנשא מימות עולם שזהו חיותם והתהוותם

Therefore of the two loaves of Shavuot it is written, "They shall be baked leavened." For since it is raised up to the source of the life-force, and the source of the life-force, which brings the separate worlds into being as something from nothing, is at the level of "Who is exalted above the days of the world," and this is their life-force and their coming-into-being,

שמחמת שמתנשא ומסתלק מהם אור א"ס ב"ה למעלה ואינו מתלבש בתוכם ממש לכך נתהווה חיותם וקיומם בבחי' נפרדים להיות דבר ויש בפ"ע [בפני עצמו]

for because the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, is exalted and withdrawn from them, above, and is not actually enclothed within them, therefore their life-force and existence came into being as separate, to be a thing and an entity in its own right.

ובהעלותם למקורן ושרשן הוא המתנשא מימות עולם נעשו גם הם בבחי' התנשאות שלמעלה מאחר שנכללו ונתאחדו במקורם ממש [ועמ"ש מזה גבי חג השכועות ע"פ וידבר אלקים כו' ע"ש].

And when they are raised to their source and root, which is "Who is exalted above the days of the world," they too become of the level of the exaltation that is above, since they have been included and united in their very source. [See what is written on this regarding the festival of Shavuot, on the verse "And Elokim spoke," etc.; see there.]

12 ובזה יובן ההפרש שבין כבשי עזרת לבין שני הכבשים התמידים ליום כי שני כבשי עזרת הם שלמים הנאכלים לבעלים משא"כ שני כבשי התמידים ליום הם עולות.

With this the difference will be understood between the lambs of Atzeres and the two daily tamid lambs: the two lambs of Atzeres are peace-offerings (shelamim), which are eaten by the owners, whereas the two lambs of the daily tamid are burnt-offerings (olos).

והענין כי התמידים הם הכבשים הנמשכים למטה לעולם הפירוד כנ"ל וא"א להאכיל לבעלים שלא יומשך למטה מטה יותר ויהיה אחיזה ויניקה לסט"א [לסטרא אחרא]. וצ"ל כולו כליל.

The explanation is: the tamid offerings are the lambs that are drawn down below, into the world of separation, as mentioned above. And so it is impossible to give them to the owners to eat, lest it be drawn down still further and there be a hold and nurture for the sitra achra (the other side). And it must be wholly consumed (kalil).

אבל כבשי עזרת שהם על לחם הביכורים תנופה לפני הוי' למעלה במקורם לבחי' כשבים וגם נכללים ומיוחדים בבחי' שתי הלחם כנ"ל שם אין שליטה ויניקה כלל

But [as for] the lambs of Atzeres, which are "upon the bread of the first fruits, a wave-offering before Havayah," [raised] upward into their source, to the level of kesavim, and are also included and united in the level of the two loaves, as mentioned above, there is no dominion or nurture [for the other side] there at all.

ולכן הם שלמים הנאכלים אפי' [אפילו] לבעלים:

Therefore they are peace-offerings, which are eaten even by the owners.

ביאור ע"פ והניף הכהן אותם

An explanation of the verse "And the kohen shall wave them"

1 ביאור ע"פ והניף הכהן אותם

An explanation of the verse "And the kohen shall wave them."

2 הנה מתחלה נבאר ענין תהו ותיקון. והנה שרש נפש האדם הוא מעולם התיקון נעשה אדם בצלמנו,

אכן שרש דצ"ח [דומם צומח חי] הוא מבחי' עולם התהו שקדם לעולם התיקון

Now, first we will explain the matter of Tohu (chaos) and Tikkun (rectification). The root of the soul of man is from the World of Tikkun: "Let Us make man in Our image." But the root of the inanimate, the vegetative and the animal is from the level of the World of Tohu, which preceded the World of Tikkun.

וכמ"ש באדרא (דקל"ה סע"א [סוף עמוד א] וע"ב) בענין עולם התהו ובגין דתיקונא דא דאדם לא אשתכח לא יכילו למיקם כו' ע"ש ודף קמ"א ע"ב שבחי' עולם התיקון הוא בחי' אדם.

As is written in the Idra (folio 135, end of side a, and side b) concerning the World of Tohu: "And because this tikkun (configuration) of Adam was not found, they could not endure," etc.; see there; and on folio 141b, that the level of the World of Tikkun is the level of Adam (Man).

והענין יובן ממה שאנו רואים למטה באדם בחי' מציאות נבדל מכל הברואים שהוא מושל בכל הברואים וכמ"ש וירדו בדגת הים כו'.

The matter will be understood from what we see below in man: a quality of existence set apart from all the creatures, in that he rules over all the creatures, as it is written, "And let them have dominion over the fish of the sea," etc.

3 והענין הוא לפי שאדם הוא בחי' פרצוף כלול מעשר ספירות וכל המדרגות של כל הברואים ואינו בבחי' מדרגה ומדה אחת מיוחדת לבד

The explanation is that man is the level of a partzuf (configuration), comprising the ten Sefiros and all the levels of all the creatures, and he is not in the mode of one single, particular level and attribute alone,

כמו שארי הברואים שיש לכל א' מדה מיוחדת בלתי הרכבה מזולתו כלל כמ"ש ואת כל עוף כנף למינהו כו' נפש חיה למינה כו',

like the other creatures, each of which has a particular attribute, with no admixture at all of anything other than it, as it is written, "and every winged bird after its kind," etc., "living creature after its kind," etc.

כמו ד"מ [דרך משל] בעופות הנשר טבעו רחמני על בניו והעורב טבעו אכזרי,

As, for example, among birds: the eagle is by nature compassionate toward its young, and the raven is by nature cruel.

הנה לא יש בנשר הרכבה מאכזריות כלל שמטבע העורב, וכמ"כ [וכמו כן] להיפוך בעורב אין כלל מטבע הנשר שלא יש בו נטי' [נטייה] ממדת האכזריות אפילו כמלא נימא שיתגלה בעורב אחד פעם א' רחמים

Now, in the eagle there is no admixture at all of the cruelty that is the raven's nature; and likewise, conversely, in the raven there is nothing at all of the eagle's nature: it has no leaning away from the attribute of cruelty even by a hair's breadth, such that compassion would show itself in a single raven even once

(וכמ"ש בגמרא עירובין דכ"ב א' כתובות מ"ט ב' וע"ש בתוס' [בתוספות]) והיינו מחמת כי נבראו טבעם במדה א' בלתי התכללות ממדות אחרות.

(as is written in the Gemara, Eruvin 22a [and] Kesubos 49b; and see there in Tosafos). This is because their nature was created in a single attribute, without inter-inclusion of other attributes.

והיינו לפי ששרשם מעולם התהו שהיו הספירות זה תחת זה ולא היו בסוד פרצופים וקוין שהוא בחינת ההתכללות וכדלקמן.

And this is because their root is from the World of Tohu, where the Sefiros were one beneath the other and were not in the mystery of partzufim and lines (kavin), which is the level of inter-inclusion, as [will be explained] below.

וכמ"כ [וכמו כן] גם המלאכים שנק' ג"כ ע"ש עופות ועוף יעופף ועוף זה מיכאל יעופף זה גבריאל.

So too the angels, who are also called by the name "birds": "and let birds fly" — "and birds" (ve'of), this is Michael; "fly" (ye'ofef), this is Gavriel.

הנה מיכאל הוא שר של מים חסד אהבה וגבריאל שר של אש בחי' גבורה יראה כו' כל א' במדה מיוחדת ולכן אין מלאך אחד עושה שתי שליחות.

Michael is the prince of water, Chesed (kindness), love; and Gavriel is the prince of fire, the level of Gevurah (restraint), awe, etc.: each one in a particular attribute. And therefore one angel does not carry out two missions.

אבל לא כן האדם הוא בטבעו מורכב מכמה מדות שונות דבר והיפוכו

But man is not so: by his nature he is composed of many different attributes, a thing and its opposite.

(ולשון הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] (בהקדמה לפירוש המשניות) כל מיני בעלי חיים והאילנות יש להם פעל אחד בלבד או ב' פעלים כו' אבל האדם יעשה מעשים רבים משתנים זה מזה כו'.

(In the words of the Rambam) (in the Introduction to the Commentary on the Mishnah): "All species of animals and trees have only one action, or two actions, etc.; but man performs many actions that differ from one another," etc.

והנה מלבד שיש לו מכל הע"ס [העשר ספירות] ג' שכליים וז' מדות אף גם זאת בכל מדה מהמדות והשכליים הוא כלול ג"כ משאר המדות ד"מ [דרך משל] באכזריות שלו כלול רחמנות

Now, besides having [something] of all the Ten Sefiros, three intellectual [faculties] and seven emotive attributes, more than this: in each one of the emotive attributes and the intellectual faculties he is also comprised of the other attributes. For example, in his cruelty compassion is included,

כמו אב המכה את בנו שהכאה זו אכזריות היא והרי כלול בה רחמנות ואהבה שאינו מכה אותו רק מפני אהבתו וחמלתו עליו וכמ"ש חושך שבטו שונא בנו ואוהבו שחרו מוסר.

like a father who strikes his son: this striking is cruelty, yet included in it are compassion and love, for he strikes him only because of his love and pity for him, as it is written, "He who spares his rod hates his son, but he who loves him disciplines him early."

וכן עד"ז בשאר המדות גם כלול בו מבחי' דומם צומח חי (הן בגופו שהשערות הן בחי' צומח כו' והן בנפשו כלול דצ"ח [דומם צומח חי] רוחניים האותיות הן בחי' דומם והמדות בחי' צומח כו')

And so too, in the same way, with the other attributes. He also includes [something] of the levels of the inanimate, the vegetative and the animal (both in his body, for the hair is the level of the vegetative, etc.; and in his soul, which includes a spiritual inanimate, vegetative and animal: the letters are the level of the inanimate, and the emotive attributes the level of the vegetative, etc.

ועמ"ש בפי' בראשית ע"פ וייצר בענין שגוף האדם היה מתחלה דומם משא"כ גוף הבע"ח [הבעלי חיים] כו' והיינו לפי שהאדם כולל ממדבר עד דומם) ולכן נקרא האדם עולם קטן.

And see what is written in Parshas Bereishis on the verse "And He formed," on the matter that the body of man was at first inanimate, which is not so of the body of animals, etc.; and this is because man includes [everything] from the speaking down to the inanimate). And therefore man is called a small world.

וכ"ז [וכל זה] הוא מחמת שנברא בצלם ודמות שלמעלה אדם דלעילא אשר הוא בחי' פרצוף ופרצוף הוא קשר ע"ס [עשר ספירות] וכל ספירה כלולה מע"ס [מעשר ספירות] וכידוע ההפרש בין נקודה ספירה לפרצוף

All this is because he was created in the image and likeness of Above, the Supernal Adam (Adam dele'eila), which is the level of a partzuf; and a partzuf is a binding together of the Ten Sefiros, with each Sefirah comprised of ten Sefiros, as is known [regarding] the difference between a point (nekudah), a Sefirah and a partzuf

[בע"ח [בעץ חיים] שער כ"ט שער הפרצופים פ"ז [פרק ז'] כ' [כתב] כי נקודה הוא עשייה שבספירה. וספירה הוא בחי' הספירה שלימה מאבי"ע [מאצילות בריאה יצירה עשיה] שבה. ופרצוף הוא קשר י"ס [י' ספירות] וכל ספירה מהם שלימה מאבי"ע [מאצילות בריאה יצירה עשיה] עכ"ל [עד כאן לשונו]

(in Etz Chaim, Sha'ar 29, Sha'ar HaPartzufim, chapter 7, he wrote: "For a point is the Asiyah within the Sefirah; a Sefirah is the level of the Sefirah complete with the Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah within it; and a partzuf is a binding of ten Sefiros, each Sefirah of them complete with Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah." End of quote.)

גם יש בפרצוף בחי' מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] אשר באו בשינויים לפעמים בחינת גדלות ופעם קטנות There is also in a partzuf the level of the intellect (mochin), Chochmah, Binah and Daas, which come with changes: sometimes the state of gadlus (maturity), and at times katnus (immaturity).

ומחמת כי בצלם אלקים נעשה האדם שלמטה ג"כ לכן יש בו כל בחי' הנ"ל גם בחינת פנימית וחיצונית.

And because man below, too, was made "in the image of G-d," therefore all the aspects mentioned above are in him, as well as the aspects of the inner dimension (pnimiyus) and the outer dimension (chitzoniyus).

4 וכל אלה אין בשאר הברואים לבד מאדם שנברא בצלם אלקים שהוא בחי' אדם העליון שכולל הכל

And none of these are in the other creatures, except for man, who was created in the image of G-d, which is the level of the Supernal Adam, who includes everything.

וגם במרכבה כתיב ופני אדם לארבעתן אנפי זוטרי ואנפי רכבא וע"כ נאמר באדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים כו'

And of the Chariot, too, it is written, "and the face of a man for the four of them," small faces and large faces. And therefore it is said of man, "And let them have dominion over the fish of the sea and over the birds of the heavens," etc.:

שכמו שאדם דלעילא על דמות הכסא דמות אדם עליו מלמעלה מושל על כל הארבע חיות המרכבה הכוללים כל החיות פרטיים כו' כך האדם לפי שנעשה בצלם אלקים וכולל ג"כ הבחי' דצ"ח [דומם צומח חי] לכן הוא מושל ורודה בכולם

for just as the Supernal Adam — "upon the likeness of the throne, a likeness like the appearance of a man upon it from above" — rules over all four Chayos (living beings) of the Chariot, which include all the particular living creatures, etc., so man, since he was made in the image of G-d and also includes the levels of the inanimate, vegetative and animal, therefore rules and has dominion over them all.

(ועיי' בפרדס של"א פ"ח [פרק ח']. ובשל"ה [ובשני לוחות הברית] בהקדמה בבית ישראל):

(And see the Pardes, Sha'ar 31, chapter 8; and the Shelah, in the Introduction, in [the section] Beis Yisrael.)

5 ב והטעם לכ"ז [לכל זה] למה אדם דוקא הוא בא בהתכללות ופרצוף ולא שאר בעלי חיים היינו מפני דשרש אדם הוא מעולם התיקון ושרש דצ"ח [דומם צומח חי] הוא מעולם התהו שקדם לבחי' תיקון וכנ"ל,

2. The reason for all this — why man specifically comes with inter-inclusion and as a partzuf, and not the other living creatures — is that the root of man is from the World of Tikkun, while the root of the inanimate, the vegetative and the animal is from the World of Tohu, which preceded the level of Tikkun, as mentioned above.

דהנה שבירת הכלים דתהו היה מחמת שהיה ריבוי האור והכלי הי' [היה] קטן מהכיל

For the shattering of the vessels of Tohu came about because there was an abundance of light, and the vessel was too small to contain [it].

ולכן נשברו הכלים ונפלו למטה בבי"ע והאור נסתלק למעלה. ולכן נעשה אח"כ עולם התיקון מיעוט האור וריבוי הכלים.

And therefore the vessels shattered and fell down into Beriah, Yetzirah and Asiyah, and the light withdrew upward. And therefore afterwards the World of Tikkun was made: a lessening of the light and an increase of the vessels.

והנה מהו ענין ריבוי האור היינו התגלות האור בתוקף ובתגבורת בתכלית (וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מים רבים כו' מי נח).

Now, what is the meaning of an abundance of light? It is the revelation of the light in strength and in utmost intensity (as is explained elsewhere, in the explanation on the verse "Many waters," etc., "the waters of Noach").

ולכן היו ז' מדות דתהו זה תחת זה בלי התכללות זה מזה כלל, מחמת כי האור והמדה הי' [היה] בא בהתגלות ובתגבורת לכן לא היה מתחבר עם המדה שכנגדו והיו ענפין מתפרדין.

Therefore the seven attributes of Tohu were one beneath the other, without any inter-inclusion of one with another at all. Since the light and the attribute came in revelation and in intensity, it did not join with the attribute opposite it, and they were branches that part from one another.

עד"מ למטה מה שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] לעולם יהא רך כקנה וזהו דוגמת עולם התיקון ואל יהא קשה כארז שזהו בחי' עולם התהו.

By way of analogy below, our Sages, of blessed memory, said, "A person should always be soft as a reed" — this is an example of the World of Tikkun — "and not be hard as a cedar," which is the level of the World of Tohu.

ד"מ [דרך משל] איש הקשה במדותיו בלי נטות מהם כלל. כך היה אותו האור והמדה בא בחוזק והתגלות המדה ההיא

By way of analogy, a man who is hard in his attributes, without bending from them at all. So too, that light and attribute came with force and with the revelation of that attribute;

לכן לא היה נכלל ממדה אחרת כלל מחמת ריבוי התגלות המדה ההיא וזה נקרא ריבוי האור אשר כל אחד על מעמדו דמדה ההיא דייקא בלי התכללות היפוכו

therefore it was not included with any other attribute at all, because of the abundant revelation of that attribute. And this is called an abundance of light: that each one [stands] on its own ground, of precisely that attribute, without inter-inclusion with its opposite.

ולכן לא היו יכולים הכלים לסבול האור הרב והחזק ונשברו ונפלו בבי"ע והאורות נסתלקו למעלה שנשארו למעלה בבחי' העלם.

And therefore the vessels could not bear the great and strong light, and they shattered and fell into Beriah, Yetzirah and Asiyah, and the lights withdrew upward, remaining above in a state of concealment.

אמנם עולם התיקון הוא מיעוט האור היינו שאין המדה באה בתגבורת כ"א דוגמת ענין רך כקנה שיכול לנטות ממדתו.

The World of Tikkun, however, is a lessening of the light; that is, the attribute does not come with intensity, but rather like "soft as a reed," which can bend from its attribute.

6 וע"כ הוא בבחי' קוין והתכללות המדות זה מזה חסד כלול מגבורה וגבורה מחסד. וזהו כי התיקון הוא בחי' אדם משא"כ בתהו כנ"ל בשם הזהר

Therefore it is in the mode of lines (kavin) and of the inter-inclusion of the attributes one with another: Chesed comprised of Gevurah, and Gevurah of Chesed. And this is [why] Tikkun is the level of Adam, which is not so in Tohu, as mentioned above in the name of the Zohar.

והיינו כי האדם הוא בחי' פרצוף שהוא התכללות מע"ס [מעשר ספירות] יחד וגם כל הע"ס [העשר ספירות] כלולים מכולם ולהיות בחי' התכללות זו זהו דייקא בעולם התיקון מטעם הנ"ל.

That is, Adam is the level of a partzuf, which is the inter-inclusion of the Ten Sefiros together, with all the Ten Sefiros also comprised of all of them; and this inter-inclusion comes to be specifically in the World of Tikkun, for the reason mentioned above.

7 ולכן גם האדם שלמטה לפי ששרשו מהתיקון לכן הוא כלול מכל המדות וגם כל מדה יש בה התכללות מכולם

And therefore man below, too, since his root is from Tikkun, comprises all the attributes, and each attribute also has in it an inter-inclusion of all of them.

אבל בחי דצ"ח [דומם צומח חי] ששרשן נמשך מהספירות דתהו שלא היה בהם בחי התכללות לכן כמ"כ [כמו כן] בטבע דצ"ח [דומם צומח חי] שיש לכל בעל חי מדה מיוחדת ואין בה מדה אחרת כלל וכנ"ל.

But the inanimate, vegetative and animal, whose root is drawn from the Sefiros of Tohu, in which there was no inter-inclusion — therefore, likewise, in the nature of the inanimate, vegetative and animal, each animal has a particular attribute, with no other attribute in it at all, as mentioned above.

והנה מ"מ בחי תהו קודמת והגבה למעלה בשרשה מבחי תיקון (וכמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] קרוב לסופו כי הן מס"ג [משם ס"ג] שבפנימית א"ק [אדם קדמון] והתיקון ע"י מ"ה [שם מ"ה] הוא יוצא מהמצח הארה בעלמא כו', ועיין מזה בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ וישב ד"ה חכמת המסכן וס"פ קרח).

Now, nevertheless, the level of Tohu comes first and is higher above in its root than the level of Tikkun (as is written in Iggeres HaKodesh, near its end, that they are from [the Name] Sag in the inner dimension of Adam Kadmon, whereas Tikkun, through [the Name] Mah, issues from the forehead, a mere glimmer, etc.; and see on this the Ramaz, at the beginning of Parshas Vayeshev, in the passage beginning "The wisdom of the poor man," and at the end of Parshas Korach).

אך אעפ"כ [אף על פי כן] מצד ההתכללות הנ"ל יש בתיקון מעלה גבוה שאינה בבחי תהו. כי יש בתיקון גילוי אור א"ס שאין בתהו

Yet even so, by virtue of the inter-inclusion mentioned above, Tikkun has a lofty superiority that is not in the level of Tohu. For in Tikkun there is a revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof) that is not in Tohu.

והוא כמ"ש בזהר קוב"ה [קודשא בריך הוא] לא שריא אלא באתר שלים פי' קוב"ה [קודשא בריך הוא] הוא עצמות המאציל אנת הוא שלימותא דכולא ואינו שורה אלא באתר שלים

And this is as is written in the Zohar: "The Holy One, blessed be He, does not dwell except in a complete place." The meaning: the Holy One, blessed be He, is the essence of the Emanator, "You are the perfection of all," and He dwells only in a complete place.

היינו כשיש התכללות למטה וקשר וחיבור הע"ס [העשר ספירות] יחד אזי ישכון בהם אור א"ס שלימותא דכולא מה שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] ולא מכל אלין מדות איהו כלל.

That is, when there is inter-inclusion below and a binding and joining of the Ten Sefiros together, then the Infinite Light, "the perfection of all," which is above the Ten Sefiros, "and He is not of any of these attributes at all," will dwell in them.

משא"כ כשכל מדה היא בפ"ע [בפני עצמו] אין זה כלל אתר שלים שיהיה השראה משלימותא דכולא כו'.

Whereas when each attribute is by itself, this is not a complete place at all, such that there would be an indwelling of "the perfection of all," etc.

ולכן בתיקון ע"י ההתכללות בבחי' פרצוף אדם העליון נמשך השראת אור א"ס משלימותא דכולא משא"כ בעולם התהו וזהו מעלה יתירה ועצומה דבחי' אדם שבתיקון על עולם התהו

And therefore in Tikkun, through the inter-inclusion in the level of the partzuf of the Supernal Adam, the indwelling of the Infinite Light is drawn down from "the perfection of all," which is not so in the World of Tohu. And this is the additional and immense superiority of the level of Adam in Tikkun over the World of Tohu

(וז"ש [וזהו שכתוב] ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך כו' וכמו שמצינו במ"ת [במתן תורה] ויחן ישראל באחדות אז ניתנה תורה. ועמ"ש סד"ה שניך כעדר הרחלים,

(and this is [the meaning of] what is written, "Bless us, our Father, all of us as one, with the light of Your countenance," etc.; and as we find at the Giving of the Torah: "And Israel encamped" in unity, and then the Torah was given. And see what is written at the end of the discourse beginning "Your teeth are like a flock of ewes";

ועמ"ש במ"א בד"ה ויאמר ה' הן עם אחד כו' שבמקום ההתכללות שבקדושה ממשיכים האור מבחי' עקודים בכלי א' וזהו בחי' שלימותא דכולא שלמעלה מהתהו כי עולם התהו הוא מבחי' נקודים ועולם העקודים בחי' טעמים ובענין טנת"א [טעמים נקודות תגין אותיות] הטעמים בכתר ונקודות בחכמה כו' וכמ"ש במ"א):

and see what is written elsewhere, in the discourse beginning "And Havayah said, 'Behold, they are one people,'" etc., that in the place of the inter-inclusion in holiness one draws down the light from the level of Akudim, [bound] in one vessel, and this is the level of "the perfection of all" that is above Tohu. For the World of Tohu is from the level of Nekudim, and the World of Akudim is the level of ta'amim; and in the matter of ta'amim, nekudos, tagin, osiyos (cantillation notes, vowels, crowns and letters), the ta'amim are in Keser and the nekudos in Chochmah, etc., as is explained elsewhere):

8 ג והנה אחר ששוכן בבחי' תיקון הארת אור א"ס שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] עי"ז יכולים אח"כ ליכלל המדות והספירות בבחי' ביטול במציאות ממש יותר מקודם שהיה ההתכללות רק מחמת חלישת התגלות האור כענין רך כקנה כו' אבל לא בחי' עצמיות הביטול ממש.

3. Now, once the illumination of the Infinite Light that is above the Ten Sefiros dwells in the level of Tikkun, through this the attributes and the Sefiros can afterwards be included [in one another] in a state of actual nullification (bittul) of [their] existence, more than before, when the inter-inclusion was only because of the weakening of the revelation of the light, as in "soft as a reed," etc., but not the level of the essence of self-nullification itself.

אכן בהגלות נגלות עליהם גילוי אור א"ס שלימותא דכולא אשר כל המדות כאין נגדו.

However, when there is openly revealed upon them the revelation of the Infinite Light, "the perfection of all," before which all the attributes are as nothing —

כי כשמו כן הוא שאינו בבחי' מדה ח"ו [חס ושלום] אלא למעלה מעלה עד אין קץ אפילו מבחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] מקור המדות.

for as His name, so is He: He is not in the category of an attribute, G-d forbid, but higher and higher without end, even above the level of Chochmah, Binah and Daas, the source of the attributes —

9 ואזי המדות היו לאחדים ובטלים ממש כנר בפני אבוקה באורו ית' המאיר להם ואין תופסים מקום כלל.

then the attributes become one and are actually nullified, like a candle before a torch, in His light, may He be blessed, that shines upon them, and they occupy no place at all.

וזהו ענין עושה שלום במרומיו בין שר של מים ושר של אש וכמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] ע"פ והיה מעשה הצדקה שלום כו' ע"ש

And this is the meaning of "He makes peace in His heights": between the prince of water and the prince of fire; as is written in Iggeres HaKodesh on the verse "And the work of righteousness shall be peace," etc.; see there.

(והתכללות זו הוא בחי' ביטול אמיתי ממש שלמעלה מבחי' הביטול דרך כקנה כו' עד שאפילו כשהמדות היו בריבוי האור היו בטלים ומתכללים

(And this inter-inclusion is the level of actual, true self-nullification, which is above the level of the nullification in the manner of "like a reed," etc.; so much so that even when the attributes were in an abundance of light, they were nullified and included [in one another],

וכמו בעולם העקודים שודאי היה שם ריבוי האור יותר מבנקודים ואעפ"כ [ואף על פי כן] לא היה שם שבה"כ [שבירת הכלים] ח"ו [חס ושלום] והיינו מחמת קרבתן לאור א"ס שעיי"ז הם בבחי' ביטול אמיתי כו' והתכללות אמיתי עד שעקודים בכלי א'.

as in the World of Akudim, where there was certainly an abundance of light, more than in Nekudim, and yet there was no shattering of the vessels there, G-d forbid. That is because of their nearness to the Infinite Light, through which they are in a state of true self-nullification, etc., and true inter-inclusion, to the point that they are bound (akudim) in one vessel.

ומבחי' ביטול זה נמשך אח"כ בעולם התיקון ג"כ ע"י השראת אור א"ס הנמשך בעולם התיקון שעיי"ז נמשך בהם הביטול האמיתי כו'.

And from this level of self-nullification [something] is drawn afterward into the World of Tikkun as well, through the indwelling of the Infinite Light that is drawn into the World of Tikkun, through which the true self-nullification is drawn into them, etc.

ועמ"ש בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו בענין שבת תתאה שהוא עליי [עלייה] בי"ע באצ"י ביטול היש ושבת עילאה הוא עד"ז באצ"י ג"כ בחי' ביטול אמיתי בבחי' אין מקור החכמה כו' והיינו ג"כ כמש"כ [כמה שכתוב] שע"י התגלות אור א"ס בעולם התיקון נמשך ביטול עליון יותר כו').

And see what is written in the explanation on the verse "You shall keep My Shabbosos," on the matter of the lower Shabbos, which is the ascent of Beriah, Yetzirah and Asiyah into Atzilus, the nullification of the yesh (something); and the upper Shabbos is, in the same way, in Atzilus too: the level of true self-nullification in the level of ayin (nothing), the source of Chochmah, etc. And this, too, is as was written [above]: that through the revelation of the Infinite Light in the World of Tikkun a higher self-nullification is drawn down, etc.).

והיינו ענין מלגאו איהו שם מ"ה [שם מ"ה] דאיהו ארח אצילות ושקיו כו' היינו השראת אור א"ס ששורה בשם מ"ה [שם מ"ה] דחכמה מבחי' שלימותא דכולא אשר כל אורות ומדות בטלים במציאות נגד התגלות אור א"ס

And this is the meaning of "Within is the Name Mah, which is the path of Atzilus, and the watering," etc.: that is, the indwelling of the Infinite Light that dwells in the Name Mah of Chochmah, from the level of "the perfection of all," whereby all the lights and attributes are nullified in their existence before the revelation of the Infinite Light.

ולכן איהו ארח אצילות שמקשר ומחבר לכל אורות וספירות דאצילות שיהיו מתחברין בהתכללות גמור ואמיתי

And therefore it is "the path of Atzilus," which binds and joins all the lights and Sefiros of Atzilus, so that they are joined in complete and true inter-inclusion

(ואפשר שזהו ענין מ"ש בליקוטי הש"ס [הששה סדרים] מהאריז"ל [מהאר"י זכרוננו לברכה] כפי' הבאת שלום בין אדם לחבירו דהיינו אסתכלותא אנפין באנפין בין האדם לחבירו שהוא האריך בזעיר.

(and perhaps this is the meaning of what is written in Likkutei HaShas from the Arizal, of blessed memory, on the explanation of "bringing peace between a man and his fellow": that is, the gazing face into face between "a man" and "his fellow," which is [the gazing of] Arich into Z'eir.

והענין כי לגבי א"א נקי המדות דאצילות זעיר אנפין כי קטן יעקב אבל ארך אפים וגדל חסד היינו שהמדות הן בלי גבול וכמ"ש בד"ה ויהי בשלח פרעה וסד"ה בכ"ה בכסלו.

The point is that relative to Arich Anpin, the attributes of Atzilus are called Z'eir Anpin, for "Yaakov is small"; but "long-suffering (erech apayim) and great in kindness" means that the attributes are without limit, as is explained in the discourse beginning "And it was when Pharaoh sent" and at the end of the discourse beginning "On the twenty-fifth of Kislev."

וזהו ג"כ ענין ההפרש בין גדולה לחסד וכמ"ש במ"א. ונמצא בכתר עליון המדות הן בבחי' גדולה ותוקף ואעפ"כ [ואף על פי כן] הן בהתכללות בתכלית והיינו מעוצם הביטול לגבי א"ס ב"ה וכנ"ל בענין עקודים

And this is also the matter of the difference between Gedulah (greatness) and Chesed, as is explained elsewhere. It follows that in Keser Elyon (the Supreme Crown) the attributes are in a state of greatness and strength, and even so they are in utmost inter-inclusion; and that is from the intensity of the self-nullification before the Infinite One, blessed be He, as mentioned above regarding Akudim.

וזהו כתר עליון כו' מלגאו איהו שם מ"ה [שם מ"ה] כו' וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב וע"פ הראיני את מראיך ולכן נקי הכתר אדם, ובפרדס ערך אדם שהכתר נקרא אדם קדמון

And this is [the meaning of] "Keser Elyon," etc., "within is the Name Mah," etc., as is explained elsewhere, in the explanation on the verse "Who has counted the dust of Yaakov" and on the verse "Show me your appearance." And therefore Keser is called Adam; and in the Pardes, under the entry Adam, [it is written] that Keser is called Adam Kadmon.

והיינו כי א"ק [אדם קדמון] הוא כתר דכללות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כו' וכאשר נמשך מבחי' זו ג"כ בז"א דאצילות כנוצר לעיל שע"י ההתכללות נמשך ושורה בו מבחי' שלימותא דכולא זהו ענין הבאת שלום בין אדם לחבירו.

That is, because Adam Kadmon is the Keser of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah as a whole, etc. And when [something] of this level is drawn also into Z'eir Anpin of Atzilus, as mentioned above, that through the inter-inclusion [something] of the level of "the perfection of all" is drawn and dwells in it — this is the meaning of "bringing peace between a man and his fellow."

ואפשר שזהו ג"כ פ"י וענין מה שמו ומה שם בנו היינו ב' בחי' מ"ה [שם מ"ה] שהן ב' בחי' אדם הנ"ל.

And perhaps this is also the meaning and the matter of "What (mah) is His name, and what (mah) is His son's name": that is, two levels of Mah, which are the two levels of Adam mentioned above.

והיינו ב' בחי' ההתכללות הנייל האי ע"י בחי' רך כקנה הבי ע"י גילוי אור א"ס משלימותא דכולא מ"ה
[שם מ"ה] שמו מלגאו איהו שם מ"ה [שם מ"ה].

And these are the two levels of inter-inclusion mentioned above: the first through the level of “soft as a reed”; the second through the revelation of the Infinite Light from “the perfection of all”: “Mah is His name,” “within is the Name Mah.”

ועיין בזהר בלק דקצ"א ע"ב ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ובפרדס ערך מה דפ"י מה שמו היינו חכמה עילאה
כ"ו וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] ג"כ בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה.

And see the Zohar, Balak, folio 191b, and the Mikdash Melech there, and the Pardes, under the entry Mah, which explains “What (mah) is His name” as supernal Chochmah, etc.; and as is explained also in the discourse beginning “To understand the explanation of the matter of ‘The Patriarchs are themselves the Chariot.’”

י"ל [יש לומר] דמ"מ מקור ההמשכה הוא מבחי' כתר אלא שהוא ע"י החכמה וכנודע מענין יחוד או"א [אבא ואימא] שבק"ש [שבקריאת שמע] ששרש ההמשכה מלמעלה מעלה כ"ו והנה מבואר בליקוטי הש"ס [הששה סדרים] שם בשם האד"ר [האדרא רבא] כי בעידנא דמסתכל אריך בוז"א אזי גורם זיווג בין ז"א ונוק' [ונוקבא].

It can be said that nevertheless the source of the drawing down is from the level of Keser, except that it is through Chochmah, as is known from the matter of the union of Abba and Imma in the recital of the Shema, where the root of the drawing down is from higher and higher, etc. Now, it is explained in Likkutei HaShas there, in the name of the Idra Rabba, that at the time when Arich gazes into Z'eir Anpin, it brings about a union between Z'eir Anpin and Nukva.

וזהו שמהבאת שלום בין אדם לחבירו נמשך אכילת פירות בעוה"ז עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בזהר בפ' בהעלותך דקנ"ו א' בגין דהאי קרן כ"ו וע"ד איבא דיליה וע"ש במק"מ [במקדש מלך]

And this is [why] from “bringing peace between a man and his fellow” comes the eating of fruits in this world, according to what is written in the Zohar, in Parshas Beha'aloscha, folio 156a: “Because this principal,” etc., “and therefore its fruit,” etc.; and see there in the Mikdash Melech.

וזהו ענין אדם דדברי הימים באלף רבתי שאתוון רברבין שרשן מבחי' כתר וע"י הארת הכתר נמשך זיווג ז"נ [זעיר אנפין ונוקבא] וזהו מ"ש בפ' מצורע דנ"ג ע"ב אדם דא שלימו דכולא.

And this is the meaning of “Adam” in Chronicles, with a large alef: for large letters have their root in the level of Keser, and through the illumination of Keser the union of Z'eir Anpin and Nukva is drawn down. And this is what is written in Parshas Metzora, folio 53b: “Adam — this is the perfection of all.”

וזהו שנמנו במשנה אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז כו' כבוד אב ואם וגמ"ח [וגמילות חסדים]
והבאת שלום כו' ותלמוד תורה כנגד כולם והיינו לפי שע"י כ"ז [כל זה] ממשיכים אור א"א בז"א ע"י
אוי"א [אבא ואימא] כנ"ל בענין מ"ה [שם מ"ה] שמו כו'.

And this is [why] the Mishnah lists, "These are the things whose fruits a person eats in this world, etc.: honoring father and mother, acts of kindness, and bringing peace, etc.; and the study of Torah is equal to them all." That is because through all these one draws the light of Arich Anpin into Z'eir Anpin by way of Abba and Imma, as mentioned above regarding "Mah is His name," etc.

ובענין גמילות חסדים יובן ממ"ש במ"א בפ"י אל עליון גומל חסדים טובים. ועמ"ש ג"כ ע"פ וארשתיה
לי לעולם בשם הזהר בפ"י לעולם ועמ"ש בד"ה הוי' יחתו מריביו איך ע"י המשכה זו מא"א [מאריך אנפין]
מתמתקים כל הדינים

And the matter of acts of kindness will be understood from what is explained elsewhere on the meaning of "G-d Most High, who bestows good kindnesses." And see also what is written on the verse "And I will betroth you to Me forever," in the name of the Zohar, on the meaning of "forever"; and see what is written in the discourse beginning "Havayah — His adversaries shall be shattered," how through this drawing down from Arich Anpin all the judgments are sweetened.

ועיין בר"ח [בראשית חכמה] פ"ב משער האהבה בענין כי המלך בוטח בה' ובחסד עליון בל ימוט כו' ועמ"ש
בד"ה הנה להבין שרש ענין מתן תורה בפ' יתרו גבי דוד בשתים ולא עלתה לו. וע' עוד מענין אכילת
פירותיהן בעוה"ז באג"ה [באגרת הקודש] בד"ה וילבש צדקה כשריון).

And see the Reishis Chochmah, chapter 12 of Sha'ar HaAhavah, on the matter of "For the king trusts in Havayah, and through the kindness of the Most High he shall not falter," etc. And see what is written in the discourse beginning "Now, to understand the root of the matter of the Giving of the Torah," in Parshas Yisro, concerning David, "with two, and it did not count against him." And see further on the matter of "eating their fruits in this world" in Iggeres HaKodesh, in the discourse beginning "And He put on righteousness as a coat of mail.")

ומעתה יובן ענין נעשה אדם כו' וירדו בדגת כו' כי האדם הוא מבחי' תיקון אשר יש בו השראת אור א"ס
וגם התכללות כולם כנ"ל

And from this the meaning of "Let Us make man," etc., "and let them have dominion over the fish," etc., will be understood: for man is from the level of Tikkun, in which there is the indwelling of the Infinite Light and also the inter-inclusion of them all, as mentioned above.

ולכן יכול האדם דייקא לרדות ולמשול בכולם (ועיין בזהר ח"ב [חלק ב'] דצ"ד סע"ב [סוף עמוד ב.]. ח"ג [חלק ג'] דמ"ח א').

And therefore specifically man can have dominion and rule over them all (and see the Zohar, vol. 2, folio 94, end of side b; vol. 3, folio 48a).

(והנה לכן יש ג"כ באדם הבחירה. וכמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] פ"ה מהל' [מהלכות / מהלכה] תשובה שע"ז נאמר הן האדם היה כאחד ממנו.

(Now, therefore man also has free choice, as the Rambam writes in chapter 5 of the Laws of Teshuvah, that of this it is said, "Behold, man has become like one of us."

כלומר הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ וכי' ע"ש.

"That is to say: behold, this species of man is unique in the world, and there is no second species like it in this respect, that he of himself knows good and evil and does whatever he desires," etc.; see there.

והיינו כמ"ש במ"א שבחירה זו נלקחה מבח"י גבוה מאד שהוא בח"י הממשלה שהמלוכה והממשלה לחי עולמים ע"ד כשעלה ברצונו הפשוט כו' ואין מעכב על ידו ועד"ז הוא בח"י הבחירה שניתן לאדם עד שאין מי שמעכב על ידו

And this is as is explained elsewhere, that this choice was taken from a very high level, which is the level of dominion; for "sovereignty and dominion belong to the One who lives forever," in the manner of "when it arose in His simple will," etc., and none can hold back His hand. And in the same way is the power of choice given to man, so that there is none who can hold back his hand.

אך לפי שבחינה ומעלה הרמה זו ירדה ונתלבשה למטה בגוף הגשמי ובנה"ב [ובנפש הבהמית] שכלולים מטוב ורע ע"כ יכולה להיות ממשלה זו גם לבחור הרע ח"ו [חס ושלום] ה' ישמרנו וזהו וייצר כו' ויפח באפיו כו' צמצומים רבים עד שירד כח בחירה וממשלה זו למטה.

However, because this lofty level and quality descended and was clothed below in the physical body and in the animal soul, which are composed of good and evil, therefore this dominion can also choose evil, G-d forbid, may G-d protect us. And this is [the meaning of] "And He formed," etc., "and He breathed into his nostrils," etc.: many contractions, until this power of choice and dominion descended below.

אבל שרש בחינה זו נלקחה ממקום גבוה מאד ועיין בפרדס שע"ד פ"ט ומה שניתן בחירה וממשלה זו לאדם היינו לפי ששרש בחי' אדם הוא נעלה מאד כנ"ל.

But the root of this level was taken from a very high place; and see the Pardes, Sha'ar 4, chapter 9. And the reason this choice and dominion were given to man is that the root of the level of Adam is very exalted, as mentioned above.

ולכן ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה כו' וכמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] שם הואיל והרשות בידינו כו')
(להאריז"ל)

And therefore: "And now, Israel, what does Havayah your G-d ask of you, but to fear," etc.; and as the Rambam writes there, "since the choice is in our hands," etc.)

ולכן איתא בספרים שהדפק שבאדם מורה על הארת אור א"ס שבתוכו וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה] (להאריז"ל) בטעמי מצות פ' וירא כי הדפק אחוריים דאבא והחיות שבתוכו הוא אור הא"ס

And therefore it is stated in the books that the pulse in man indicates the illumination of the Infinite Light within him; as is written in the Likkutei Torah of the Arizal, in Ta'amei HaMitzvos, Parshas Vayeira, that the pulse is the back (achorayim) of Abba, and the life-force within it is the Infinite Light.

כי התלבשות אור א"ס הוא בחכמה והדפיקו בחי' רצוא ושוב והיינו בחי' מטי ולא מטי דחכמה לפי שאור א"ס שורה בחכמה:

For the Infinite Light is clothed in Chochmah, and the beating is the mode of "running and returning" (ratzo vashov), that is, the level of "reaching and not reaching" of Chochmah, because the Infinite Light dwells in Chochmah:

10 ד ומעתה יובן ג"כ ענין שהאדם ניזון ומקבל חיות מהמאכלים שהם דצ"ח [דומם צומח חי]. וגם הוא מתקן ומעלה אותם עי"ז.

4. And from this the matter will also be understood of man's being nourished and receiving life-force from foods, which are the inanimate, vegetative and animal; and also that through this he rectifies and elevates them.

דהיינו מפני שהאדם הוא מבחי' תיקון אשר ע"י ההתכללות שורה שם אור הא"ס שלימותא דכולא וכנ"ל דאור א"ס שורה בחכמה.

That is, because man is from the level of Tikkun, where, through the inter-inclusion, the Infinite Light, "the perfection of all," dwells, as mentioned above, for the Infinite Light dwells in Chochmah.

11 ולכן יכול האדם בברכתו שמברך ברוך אתה הוי' להמשיך גילוי אור א"ס בחכמה ובחכמה אתברירו לברר הדצ"ח [הדומם צומח חי]

And therefore man, through his blessing in which he blesses, "Blessed are You, Havayah," can draw down a revelation of the Infinite Light in Chochmah — and "through Chochmah they are refined" — to refine the inanimate, vegetative and animal,

אשר המוצא פי ה' שבמאכל שרשו מעולם התהו רק שמחמת שבה"כ [שבירת הכלים] נפלו הכלים למטה כבי"ע והאורות נסתלקו למעלה במאציל העליון

of which "that which comes forth from the mouth of Havayah" in the food has its root in the World of Tohu; only, because of the shattering of the vessels, the vessels fell down into Beriah, Yetzirah and Asiyah, and the lights withdrew upward into the Supernal Emanator.

אמנם אחר הבירור וההעלאה של המאכל לבחי' התיקון ע"י הברכה הנה עי"ז מתקרבים לאורות שלהן דתהו שנסתלקו למעלה ומתגלים ומתאחדים בהן האורות דתהו.

However, after the refinement and elevation of the food to the level of Tikkun through the blessing, through this they draw near to their own lights of Tohu that withdrew upward, and the lights of Tohu are revealed in them and become united with them.

כמו עד"מ נפש האדם שמסתלקת מהגוף מחמת מיתה ה"י [השם ישמרנו] וצרורה בצרור החיים בגי"ע [בגן עדן], וכשיהיה תח"מ [תחיית המתים] שיתעלה הגוף תתגלה ותתלבש בו הנשמה שהיתה בגי"ע [בגן עדן] כו'

As, by way of analogy, the soul of man, which departs from the body because of death, may G-d protect us, and is bound up in the bond of life in Gan Eden; and when the Resurrection of the Dead comes and the body is elevated, the soul that was in Gan Eden will be revealed and clothed in it, etc.

כמ"כ [כמו כן] הכלים דתהו שמתו ונפלו בבי"ע אחר שנתקנו ונכללו בבחי' התיקון נתגלה ונמשך בהן נשמתן היינו האורות דתהו.

So too the vessels of Tohu, which died and fell into Beriah, Yetzirah and Asiyah: after they are rectified and included in the level of Tikkun, their soul, that is, the lights of Tohu, is revealed and drawn into them.

12 ונמצא שעיי"ז ניתוסף ריבוי אור גדול לבחי' תיקון שהוא האדם כי האורות דתהו שנסתלקו ונכללו בעצמות המאציל הם גבוהים הרבה מאורות דתיקון כנ"ל רק שמחמת תגבורת ותוקף האור לא יכלה הכלי להכיל כו'

It follows that through this a great abundance of light is added to the level of Tikkun, which is man. For the lights of Tohu that withdrew and were included in the essence of the Emanator are much higher than the lights of Tikkun, as mentioned above; only, because of the intensity and strength of the light, the vessel could not contain [it], etc.

אכן אחרי שנתבררו הכלים ונכללו בתיקון שהוא בבחי' ההתכללות אז יחיה עיי"ז האדם דתיקון שנתגלה בו אור שגדול יותר מהאדם דתיקון כו' כנ"ל

But after the vessels have been refined and included in Tikkun, which is in the mode of inter-inclusion, then through this the Adam of Tikkun will live, in that a light greater than the Adam of Tikkun is revealed in him, etc., as mentioned above.

(שהוא מס"ג [משם ס"ג] שבפנימית א"ק [אדם קדמון] כו' ונמצא נכלל בתיקון ב' המעלות שיהיה אורות גדולים כמו בתהו ואף על פי כן יהיה בבחי' התכללות עיי' הארת אור א"ס שלימותא דכולא כו' מעין בחינת עקודים כו').

(For it is from Sag in the inner dimension of Adam Kadmon, etc.; and so both advantages are found included in Tikkun: there will be great lights, as in Tohu, and even so it will be in a state of inter-inclusion, through the illumination of the Infinite Light, "the perfection of all," etc., something like the level of Akudim, etc.).

ובזה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] (ברכות דנ"ה א' ע"פ וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה' ביחזקאל מ"א כ"ב)

And with this the saying of our Sages, of blessed memory, will be understood (Berachos 55a, on the verse "And he said to me, 'This is the table that is before Havayah,'" in Ezekiel 41:22):

פתח במזבח וסיים בשולחן כל זמן שבהמ"ק [שבית המקדש] קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו.

"It opens with the altar and concludes with the table: as long as the Holy Temple stood, the altar atoned for Israel; and now a person's table atones for him."

כי הנה ענין הקרבנות הוא העלאת נפש הבהמה ע"י הכהן שהוא חסד דז"א מעולם התיקון וימין מקרבת
For the matter of the sacrifices is the elevation of the soul of the animal through the kohen, who is the Chesed of Z'eir Anpin, from the World of Tikkun, and "the right hand draws near."

ולכן כשמכרך ושוחטה ומקריבה ע"ג [על גבי] המזבח הוא מכרר רוח הבהמה שנפלה בשכה"כ [בשכירת הכלים] ומעלה אותה לשרשה שמפני שור שבמרכבה עד שנכללת במלי דאצילות וזה נק' אכילת המזבח.

And therefore, when he blesses, slaughters it and offers it upon the altar, he refines the spirit of the animal that fell in the shattering of the vessels and elevates it to its root, which is from the face of the ox in the Chariot, until it is included in the Malchus of Atzilus; and this is called the eating of the altar.

מזבח היינו מלי דאצי ועי"ז מתגלים האורות דתהו ולכן נהנים המלאכים מהקרבנות בהתגלות האורות
דתהו אשר משם שרשן, וז"ש [וזהו שכתוב] בזה"ק [בזהר הקדוש] (פ' פנחס דרמ"א א') ואתהניין מיסודא ועקרא
דילהון וכמובא באג"ה [באגרת הקודש] סד"ה איהו וחיה.

The altar is the Malchus of Atzilus. And through this the lights of Tohu are revealed; and therefore the angels derive pleasure from the sacrifices, in the revelation of the lights of Tohu, which is their root. And this is what is written in the holy Zohar (Parshas Pinchas, folio 241a): "And they derive pleasure from their foundation and root," as is brought in Iggeres HaKodesh, at the end of the discourse beginning "He and His life-forces."

וזהו ריח ניחוח להויי שע"י הריח שהוא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] מברור נה"ב [נפש הבהמית] נמשך ניחוח
לשון נחית דרגא והוא המשכה להויי

And this is [the meaning of] "a pleasing fragrance (re'ach nicho'ach) to Havayah": through the fragrance, which is the raising of mayin nukvin (feminine waters) from the refinement of the animal soul, nicho'ach is drawn down — a term [meaning] nachis darga ("a level descended") — and it is a drawing down to Havayah;

דהיינו שנעשה הוי' חדשה כי גם בע"ס [בעשר ספירות] דתהו יש שם הוי' ונתגלה ונמשך לע"ס [לעשר ספירות] דתיקון לבחי' שם הוי' דתיקון.

that is, a new Havayah is made. For in the Ten Sefiros of Tohu, too, there is the Name Havayah, and it is revealed and drawn into the Ten Sefiros of Tikkun, into the level of the Name Havayah of Tikkun.

13 ולכן המזבח מכפר על האדם שמבחי' תיקון ע"י שממשיך ריח ניחוח להוי' כו'.

And therefore the altar atones for man, who is from the level of Tikkun, through drawing down "a pleasing fragrance to Havayah," etc.

וכמ"כ [וכמו כן] עכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו. ע"י אכילתו בברכה וכוונה שע"י ג"כ מברר הדצ"ח [הדומם צומח חי] ומעלה מ"ן [מ"ן נוקבין] משבה"כ [משבירת הכלים] וממשיך גילוי האורות דתהו.

So too, now, a person's table atones for him, through his eating with a blessing and with intention, through which he too refines the inanimate, vegetative and animal, raises mayin nukvin from the shattering of the vessels, and draws down a revelation of the lights of Tohu.

אך היינו ע"י שמתפלל תחלה להבטל אליו ית' שזהו בחי' אדם דתיקון שמעלתו הוא בחי' הביטול

But this is through his first praying, to be nullified to Him, may He be blessed; for this is the level of the Adam of Tikkun, whose superiority is the level of self-nullification.

אדם בגימטריא מ"ה [שם מ"ה] ואז נקי השולחן שולחנו של אדם דוגמא שלמעלה בחי' המלי דאצי' המבררת הניצוצין נקי שולחן לאדם העליון ז"א דאצילות.

Adam has the numerical value of Mah (45). And then the table is called "a person's (Adam's) table," after the pattern above, where the level of the Malchus of Atzilus, which refines the sparks, is called a table for the Supernal Adam, Z'eir Anpin of Atzilus.

ולכן ע"י מכפר עליו כמו המזבח כו' (ועיין בזהר פ' תרומה דף קנ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ודף קל"ג ע"א. ועיין ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' עקב דרע"א סע"ב [סוף עמוד ב] מענין זה השולחן ועמ"ש בפ' נשא בד"ה כה תברכו כו').

And therefore, through this, it atones for him like the altar, etc. (And see the Zohar, Parshas Terumah, folio 153, end of side b, and folio 133a; and see the Raaya Mehemna, Parshas Ekev, folio 271, end of side b, on the matter of "this is the table"; and see what is written in Parshas Naso, in the discourse beginning "So shall you bless," etc.):

14 ועתה נבוא לענין תנופת הלחם ע"ג [על גבי] שתי הכבשים. רק מתחלה נקדים ענין השתי כבשים התמידין שבכל יום.

Now we will come to the matter of the waving of the bread upon the two lambs. But first let us introduce the matter of the two lambs, the daily offerings (temidin) that are [brought] every day.

דאיתא בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ה' פ"ג [פרק ג'] בענין עולת התמיד שכל עולה הוא בחי' לאה שהיא עליונה ושם הדינים הקשים כולם ולכן בא עולת התמיד כנגדה למתק דינה.

For it is stated in Pri Etz Chaim, Sha'ar 5, chapter 3, on the matter of the daily burnt-offering (olas hatamid), that every burnt-offering is the level of Leah, who is higher, and all the harsh judgments are there; and therefore the daily burnt-offering comes corresponding to her, to sweeten her judgment.

15 ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ צו שהקשה שהרי עיקר זיווג של שחרית הוא דיעקב ורחל. ופי' שמ"מ צריך ג"כ מיתוק לדיני לאה כו' ע"ש.

And see the Ramaz at the beginning of Parshas Tzav, who asks: but the main union of the morning is that of Yaakov and Rachel! And he explains that nevertheless a sweetening of the judgments of Leah is also needed, etc.; see there.

וביאור ענין דזיווג יעקב ורחל ולאח ושה"ז באו השני תמידין להמתיק הדינים כו'. כי הנה כתיב כרחל לפני גוזיה נאלמה ורחל היינו כבש והוא בחי' מל' שנמשלה לרחל.

And the explanation of the matter of the union of Yaakov with Rachel and with Leah, and that for this the two daily offerings come, to sweeten the judgments, etc.: for it is written, "like a ewe (rachel) before her shearers she is mute"; and a rachel is a lamb (keves), and it is the level of Malchus, which is likened to a ewe.

לפי שמצינו שיש ברחל טבע ההכנעה יותר מכל הבהמות. וגם לכל רואה מעירה רחמים עליה וקולה קול המעורר רחמנות.

For we find that the ewe has the nature of submission more than all the animals. Also, in everyone who sees it, it arouses compassion for itself, and its voice is a voice that arouses compassion.

וגם שמנחת א"ע [את עצמו] לגזוז ולא תשמיע קולה משא"כ כל הבהמות לא ישקוטו ולא ינוחו כשיבואו לגזוזם

And also, it lets itself be shorn and does not let its voice be heard, whereas all the animals do not keep quiet and do not rest when [people] come to shear them

(וכ"ז היא בחי' ההכנעה וביטול בחי' ונפשי כעפר לכל תהיה כמ"ש במ"א בד"ה אם לא תדעי לך).

(and all this is the level of submission and self-nullification, the level of "and let my soul be as dust to all," as is explained elsewhere, in the discourse beginning "If you do not know").

והדוגמא בזה בשכינה אשר יורדת להשפיע לכי"ע ומחיה גם את החיצונים וסובלת זה ויניקתם מהשערות וזהו ענין לפני גוזזיה נאלמה וכמ"ש ע"פ אלה מסעי בניי [בני ישראל] כו'.

And the counterpart of this is in the Shechinah, which descends to bestow upon Beriah, Yetzirah and Asiyah and gives life even to the external forces (chitzonim), and bears this, their nurture being from the hairs; and this is the meaning of "before her shearers she is mute," and as is explained on the verse "These are the journeys of the children of Israel," etc.

וכדי להמתיק הדינים דתריין נוקבין לאה ורחל שבהם נאחזים החיצונים נאמר את הכבש אחד תעשה בבקר

And in order to sweeten the judgments of the two Nukvin, Leah and Rachel, in which the external forces take hold, it is said, "The one lamb you shall make (ta'aseh) in the morning."

תעשה לשון תיקון כמו ועשתה את צפרניה ותיקון זה היינו ע"י עולת התמיד שמקריבין הכבש הגשמי ששרשה מעולם התהו ע"ג [על גבי] המזבח

Ta'aseh is a term for rectification (tikkun), as in "and she shall do (ve'asesah) her nails." And this rectification is through the daily burnt-offering, in which the physical lamb, whose root is from the World of Tohu, is offered upon the altar.

ובזה מעלים מ"ן [מ"ן נוקבין] מהרפ"ח ניצוצין ועי"ז יורד ונמשך מלמעלה מ"ד [מ"ן דוכרין] והוא ענין אש שלמעלה ארי' [אריה] דאכיל קרבנין ארי' [אריה] אותיות ראי' [ראיה] שהוא הארת שם מ"ה [שם מ"ה] מחכמה המברר המ"ן [המ"ן נוקבין] ועי"ז נמתקים הגבורות דנוק' [דנוקבא].

And by this one raises mayin nukvin (feminine waters) from the 288 sparks, and through this mayin duchrin (masculine waters) descend and are drawn down from above. And this is the matter of the fire above, "a lion that consumes the offerings": aryeh (lion) has the letters of re'iyah (sight), which is the illumination of the Name Mah from Chochmah, which refines the mayin nukvin; and through this the Gevuros of Nukva are sweetened.

16 וזהו ענין זיווג יעקב ורחל. וכן הזיווג דלאה כי לכל נוקבא צריך המתקה לבוא מדכורא והיינו בחי' יעקב ז"א דאצי'.

And this is the matter of the union of Yaakov and Rachel, and likewise the union of Leah: for every Nukva needs sweetening to come from the masculine (Dechura), that is, the level of Yaakov, Z'eir Anpin of Atzilus.

והענין כי רחל הוא אותיות הדבור ולאה היא אותיות המחשבה ולכן שניהם נק' נוקבא כי אותיות הוא הבחינה אחרונה רק נגד רחל שהוא דבור עלמא דאתגליא נק' לאה שהיא מחשבה עלמא דאתכסיא אבל מ"מ גם המחשבה הוא בחי' אותיות כו'

The point is that Rachel is the letters of speech, and Leah is the letters of thought. And therefore both are called Nukva, for letters are the last level; only, relative to Rachel, which is speech, the revealed world (alma de'isgalya), Leah, which is thought, is called the concealed world (alma de'iskasya); but nevertheless thought, too, is the level of letters, etc.

והנה התחלקות הקול וההבל במבטא בה' מוצאות הפה הוא עי"י ה"ג [חמש גבורות] מנצפ"ך שמחלקות הקול וההבל לחלקים כו'

Now, the division of the voice and the breath in pronunciation through the five places of articulation of the mouth is through the five Gevuros, Mantzephach, which divide the voice and the breath into parts, etc.

וזהו שבנין הנוק' [הנוקבא] אותיות הוא מהגבורות וכן הוא ג"כ באותיות המחשבה שהם באים ג"כ בהתחלקות כמו אותיות הדבור ע"י ה"ג [חמש גבורות] מנצפ"ך דאימא כו'

And this is [why] the structure of the Nukva, the letters, is from the Gevuros. And so it is also with the letters of thought, which also come with division, like the letters of speech, through the five Gevuros, Mantzepach, of Imma, etc.

(ועמ"ש ע"פ וגבורתך ידברו להודיע לבני האדם גבורותיו כו' ובד"ה אד' שפתי תפתח)

(And see what is written on the verse "And they shall speak of Your might, to make known to the children of men His mighty acts," etc., and in the discourse beginning "Ado-nai, open my lips.")

והנה ע"י השתלשלות הגבורות נמשך יניקת החיצונים שהם הדינים הקשים ויניקתם מפסולת גבורות דקדושה (ועמ"ש מענין זה בד"ה ויקחו אליך פרה בפי חקת).

Now, through the chain of descent of the Gevuros comes the nurture of the external forces, which are the harsh judgments; and their nurture is from the waste of the Gevuros of holiness (and see what is written on this matter in the discourse beginning "And let them take to you a heifer," in Parshas Chukas).

אך ע"י יעקב ש הוא בחי' אז יבקע כשחר אורך המשכת אור א"ס השורה בחכמה עילאה ומלמעלה מעלה כו' ע"י נמתקים הדינים והגבורות

But through Yaakov, who is the level of "Then your light shall break forth like the dawn," the drawing down of the Infinite Light that dwells in Chochmah Ila'ah (the higher Chochmah), and from higher and higher, etc. — through this the judgments and the Gevuros are sweetened;

ולא יהיה בחי' גוויזה להפריד השערות והאותיות כיש ודבר ונפרד כו' והיינו ע"י התגלות הכיטול מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] כו'.

and there will not be the level of "her shearers," separating the hairs and the letters into a yesh (something), a separate thing, etc.; and that is through the revelation of the self-nullification from the level of Chochmah Ila'ah, etc.

17 וזהו דאיתא במ"ח את הכבש אחד יעקב תעשה בבקר כו' כי יעקב הוא הממשיך בחי' כבש ממקורו ושורשו

And this is what is stated in Mishnas Chassidim: "The one lamb, Yaakov, you shall make in the morning," etc.; for Yaakov is the one who draws the level of keves (lamb) from its source and root,

וכמו שיבוא בסמוך בענין והכשבים הפריד יעקב שממשיך מבחינת כתר וחכמה בחג"ת [בחסד גבורה תפארת] דז"א וזהו ענין כבש.

as will come shortly regarding "And the lambs (kesavim) Yaakov separated": that he draws from the level of Keser and Chochmah into Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin; and this is the matter of keves.

ולכן ע"י המשכה זו שממשיך גילוי זה באותיות המחשבה ודבור מתמתקין הדינים הקשים הנאחזים בצירופי האותיות בין צירוף לצירוף כו'

And therefore, through this drawing down, in which he draws this revelation into the letters of thought and speech, the harsh judgments that take hold in the combinations of the letters, between one combination and the next, etc., are sweetened

(ועמ"ש מענין זה בפ' פנחס ע"פ את הכבש אחד כו'. ועוד נת' [נתבאר] מענין יעקב אז יבקע בד"ה להבין ענין משמח חתן וכלה בפ' צו.

(and see what is written on this matter in Parshas Pinchas, on the verse "The one lamb," etc. And it is further explained regarding Yaakov, "then shall break forth," in the discourse beginning "To understand the matter of 'Who gladdens the groom and the bride,'" in Parshas Tzav.

ועמ"ש עוד מענין להמתיק דיני לאה בביאור ע"פ באתי לגני כו'. וברכות נז' [נזכר] מענין את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני כו' בפ' ויחי פצ"ט גבי בבקר יאכל עד.

And see what is written further on the matter of sweetening the judgments of Leah in the explanation on the verse "I have come into My garden," etc. And in [Midrash] Rabbah the matter of "The one lamb you shall make in the morning, and the second lamb," etc., is mentioned in Parshas Vayechi, section 99, on "in the morning he shall devour the prey";

נשא פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] רס"א ד'. שה"ש [שיר השירים] רבה ס"פ לסוסתי באסתר בפסוק גם ושתי. זח"א [זהר חלק א] קל"ג א'. דרכ"ט ב'. דרמ"ד א' ח"ג [חלק ג'] דרמ"ב א'. דרכ"ו ב' ברע"מ [ברעיא מהימנא]. ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' קדושים בד"ה אזהרת שעטנז.

Naso, section 14, folio 261d; Shir HaShirim Rabbah, at the end of [the passage on] "To my mare"; in Esther, on the verse "Also Vashti"; Zohar, Part I, folio 133a; folio 229b; folio 244a; Part III, folio 242a; folio 226b, in the Raaya Mehemna. And see the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Kedoshim, in the passage beginning "The prohibition of shaatnez."

והובא במק"מ [במקדש מלך] פ' קדושים בדף פ"ו ע"ב איך שע"י קרבן הכבשים מעוררים מדעת עליון דמזלא דאריך המזווג או"א [אבא ואימא] ומשם ניתוסף כח לזעיר ואז מזדווג עם המל'. וזהו ענין וישע ה' אל הבל ואל מנחתו כו':

And it is brought in the Mikdash Melech, Parshas Kedoshim, on folio 86b, how through the offering of the lambs one arouses from the supernal Daas of the mazala of Arich, which unites Abba and Imma; and from there strength is added to Z'eir, and then he unites with Malchus. And this is the meaning of "And Havayah turned to Hevel and to his offering," etc.):

18 ה וזהו ענין והכשבים הפריד יעקב. והנה כמעט בכל מקום בתורה נאמר כבש ב"ת קודם לשי"ן וכאן נאמר כשבים השי"ן קודם לבי"ת וכן נזכר עוד שם בפ' ויצא גבי צאן לבן.

5. And this is the meaning of "And the lambs (kesavim) Yaakov separated." Now, almost everywhere in the Torah it says keves, with the beis before the shin, but here it says kesavim, with the shin before the beis; and it is mentioned again there, in Parshas Vayetzei, concerning Lavan's sheep.

19 והענין יובן בהקד"י [בהקדים] מ"ש דאו"א [דאבא ואימא] מלבישים לזרועות דא"א וכמ"ש ג"כ בפע"ח [בפרי עץ חיים] בפ"י עבדים היינו לפרעה ויוציאנו ה' אלקינו או"א [אבא ואימא] שהלבישו לזרועות דאריך וכמ"ש במ"א.

The matter will be understood by first introducing what is written, that Abba and Imma clothe the arms of Arich Anpin; as is written also in Pri Etz Chaim on the explanation of "We were slaves to Pharaoh, and Havayah our G-d brought us out": Abba and Imma, who clothed the arms of Arich, as is explained elsewhere.

ואיתא ג"כ בע"ח [בעץ חיים] דאו"א [דאבא ואימא] יונקים ממזלות דא"א אבא יונק ממזל השמיני ואימא ממזל הי"ג.

And it is also stated in Etz Chaim that Abba and Imma draw nurture from the mazalos of Arich Anpin: Abba draws from the eighth mazal, and Imma from the thirteenth mazal.

20 ומזלות הם בחי' שערות לבד. והענין כי לשון יניקה הוא כמו עד"מ הולד שיונק משדי אמו

And the mazalos are only the level of hairs. The point is that the term "nurture" (yenikah) is like, by way of analogy, an infant that nurses from its mother's breasts:

הנה עצם מציאות הולד הוא כבר נתהווה מבטן אמו ומה שיונק משדי אמו הוא פועל הגדלה וריבוי באברי הולד.

the very existence of the infant has already come into being from its mother's womb, and its nursing from its mother's breasts brings about growth and increase in the infant's limbs.

כמ"כ [כמו כן] פי' וענין אבא יונק ממזל השמיני היינו אחרי שכבר נאצל אבא מאור המאציל אך להיו' [להיות] הגדלה וריבוי באור אבא הוא ע"י שיונק ממזל השמיני.

So too the meaning and matter of "Abba draws nurture from the eighth mazal": after Abba has already been emanated from the light of the Emanator, the growth and increase in the light of Abba come about through its drawing nurture from the eighth mazal.

21 וההגדלה הוא להיות בבחי' פרצוף ומוחין דגדלות ואזי יוכל להשפיע למטה להיות נה"י [נצח הוד יסוד]

שלו מוחין לז"א ומז"א לנוקי' [לנוקבא] חכמה תתאה מלי' דאצילות להחיות בי"ע

And the growth is to be in the state of a partzuf and of mature mochin (mochin degadlus); and then it can bestow below, so that its Netzach, Hod and Yesod become mochin for Z'eir Anpin, and from Z'eir Anpin to Nukva, the lower Chochmah, the Malchus of Atzilus, to give life to Beriah, Yetzirah and Asiyah.

ואם לא היה בו ההגדלה זו בבחי' פרצוף ומוחין דגדלות לא היה יכול להשפיע למטה בירידות המדרגות

And if it did not have this growth into the state of a partzuf and mature mochin, it could not bestow below through the descents of the levels;

רק אחרי שיונק ממזל השמיני אשר הוא בא מחכמה סתימאה כמ"ש באדר"ז [באדרא זוטא] דרצ"ב א' ומשם נתגדל אור אבא אזי יוכל להשפיע למטה

only after it draws nurture from the eighth mazal, which comes from Chochmah Stima'ah (the hidden Chochmah), as is written in the Idra Zuta, folio 292a, and from there the light of Abba grows — then it can bestow below.

וכנודע דדוקא מי שהוא גדול בחכמה יותר הוא שיכול להסביר השכל אף לאחרים והיינו מחמת כי דבר הגבוה יותר יוכל להשפיל ולירד למטה יותר

And as is known, specifically one who is greater in wisdom is the one who can explain the concept even to others; that is because the higher a thing is, the lower it can bend down and descend.

ולכן אחר שיונק אבא ממזל הנמשך מח"ס [מחכמה סתימאה] שהוא בחי' גבוה מאד אזי יכול להשפיע למטה.

And therefore, after Abba draws nurture from the mazal that is drawn from Chochmah Stima'ah, which is a very high level, then it can bestow below.

אבל מקודם לזה אף שאו"א [שאבא ואימא] מלבישים לזרועות דא"א שהם חג"ת [חסד גבורה תפארת] שבכתר עדיין לא היה בהם הגדלה זו ולא יכלו להשפיע למטה המוחין לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] כו' כ"א הגדלה זו נעשה אחר שמקבל מח"ס [מחכמה סתימאה] שהוא למעלה הרבה מבחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] שבכתר.

But before this, even though Abba and Imma clothe the arms of Arich Anpin, which are Chesed, Gevurah and Tiferes of Keser, they did not yet have this growth, and they could not bestow the mochin below to Z'eir Anpin and Nukva, etc.; rather, this growth comes about after it receives from Chochmah Stima'ah, which is far above the level of Chesed, Gevurah and Tiferes of Keser.

(ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי הנ"ל גבי פי' אל עליון גומל חסדים טובים כו'.

(And see what is written in the explanation on the verse "These are the journeys" mentioned above, regarding the explanation of "G-d Most High, who bestows good kindnesses," etc.

ועמ"ש ע"פ לך לך כי אב רם ח"ע [חכמה עילאה] ושיומשך וירד להשפיע למטה זהו ע"י שנמשך בו מאור הכתר כו' ע"ש. ועמ"ש בביאור ע"פ משה ידבר בענין תלת עלמין דנפיק מתקונא קדמאה).

And see what is written on the verse "Go forth (lech lecha)": that Av-ram ("exalted father") is Chochmah Ila'ah, and that its being drawn and descending to bestow below is through the light of Keser being drawn into it, etc.; see there. And see what is written in the explanation on the verse "Moshe would speak," on the matter of the three worlds that issue from the first tikkun.)

והנה עכ"ז [עם כל זה] היניקה ממזלות עם היות שנמשכת ממקום גבוה מח"ס [מחכמה סתימאה] עכ"ז [עם כל זה] נמשך בבחי' ודרך השפעה חיצונית.

Now, even so, the nurture from the mazalos, although it is drawn from a high place, from Chochmah Stima'ah, is nevertheless drawn in the mode and manner of an external flow.

משא"כ מה שאו"א [שאבא ואימא] מלבישים לחו"ג [לחסד וגבורה] דא"א הוא בא בהם בבחי' פנימית כי ההלבשה שמלבישיי זה לזה היא קירוב ותפיסא בעצם ומהות המלוכש בו.

Whereas Abba and Imma's clothing of the Chesed and Gevurah of Arich Anpin comes into them in an inward manner; for the clothing in which one clothes another is a closeness to, and a grasping of, the very essence and being of that which is clothed in it.

22 וכמו עד"מ התלבשות השכל במדות שמהות השכל ממש נתפס ומתלבש בהמדה והיו לאחדים כמ"כ

[כמו כן] מה שאו"א [שאבא ואימא] מלבישיי [מלבישים] לחו"ג [לחסד וגבורה] דא"א הלכשה זו הוא עד"מ

התלבשות הרצון בהשכל שהוא ג"כ מתאחד עם השכל

As, by way of analogy, the clothing of the intellect in the emotive attributes: the very being of the intellect is grasped and clothed in the attribute, and they become one. So too Abba and Imma's clothing of the Chesed and Gevurah of Arich Anpin: this clothing is, by way of analogy, like the clothing of the will in the intellect, which also becomes one with the intellect;

כמו עד"מ שמחמת רצונו לא יזו דבר נתהווה אצלו שכל וטעם לאותו הדבר וכמ"ש וירח ה' את ריח הניחוח ויאמר כו' לא אוסף עוד כו' כי יצר לב האדם רע מנעוריו.

as, for example, because of his will for some thing, an intellectual reason for that thing comes into being for him. And as it is written, "And Havayah smelled the pleasing fragrance, and said," etc., "I will not again," etc., "for the inclination of man's heart is evil from his youth."

הרי טענה זו דיצר לב האדם רע שמתחלה נמשך ממנה חובה אח"כ נולד בה טוב טעם לזכות והמלמד חובה מלמד זכות

For this argument, that the inclination of man's heart is evil, from which at first guilt was drawn, afterwards gave rise to a good reason for merit; and that which argues for guilt argues for merit.

והיינו ע"י התגלות הרצון עליון בחכמה ומטה החכמה כלפי חסד כפי בחי' הרצון שהוא אריך אנפין ורב חסד כו' וזהו בחי' התלבשות שעצמיות המדות שבכתר מתלבשים באו"א [באבא ואימא].

And that is through the revelation of the supernal will in Chochmah, which inclines the Chochmah toward Chesed, in accordance with the level of the will, which is Arich Anpin, "and abundant in kindness," etc. And this is the level of clothing, in which the very essence of the attributes that are in Keser is clothed in Abba and Imma.

משא"כ מה שיונקים ממזלות אין זה התלבשות רק בחי' יניקה ממזלות וגם זאת היניקה נמשך רק ע"י בחי' שערות לבד.

Whereas the nurture from the mazalos is not clothing, only the level of nurture from the mazalos; and this nurture, too, is drawn only through the level of hairs alone.

23 והענין כי מחו"ג [מחסד וגבורה] דא"א שהם ז"ת [זי תחתונות] דא"א יוכל לבא ההשפעה באו"א [באבא ואימא] בבחי' התלבשות ממש מעצמיות חו"ג [חסד וגבורה] ובבחי' סדר השתלשלות עילה ועלול ומהם נתהוו עיקר מהות או"א [אבא ואימא]

The point is that from the Chesed and Gevurah of Arich Anpin, which are the seven lower [Sefiros] of Arich Anpin, the flow can come into Abba and Imma in the mode of actual clothing, from the very essence of Chesed and Gevurah, and in the mode of the order of the chain of descent of cause and effect; and from them came into being the essential being of Abba and Imma.

אכן ההגדלה והריבוי עד שע"ז יוכל להשפיע למטה נמשך ממקום עליון יותר היינו מח"ס [מחכמה סתימאה] והוא מלמעלה מסדר ההשתלשלות עילה ועלול ולכך לא שייך התלבשות וגם נמשך רק דרך בחי' שערות כו'

However, the growth and increase, to the point that through this it can bestow below, are drawn from a higher place, that is, from Chochmah Stima'ah, and it is above the order of the chain of descent of cause and effect; and therefore clothing does not apply, and it is also drawn only by way of the level of hairs, etc.

(ועמ"ש בספר מבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ה וז"ל [זוה לשוננו] דוגמת רישא תניינא דאריך שמתלבש ב"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] ולא באברים לרוב העלמו עכ"ל [עד כאן לשוננו] והיינו בחי' אין שע"ז נאמר והחכמה מאין תמצא ואינו מתלבש באברים שהם חו"ג [חסד וגבורה] דאריך כ"א ב"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהם המזלות כו').

(And see what is written in the book Mevo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, end of chapter 5, and these are his words: "Like the second head of Arich, which is clothed in the thirteen tikkunei dikna and not in the limbs, because of its great concealment." End of quote. And that is the level of ayin (nothing), of which it is said, "And Chochmah is found from ayin (nothing)"; and it is not clothed in the limbs, which are the Chesed and Gevurah of Arich, but only in the thirteen tikkunei dikna, which are the mazalos, etc.)

וזהו ענין כשב. שייך קודם לבי"ת. אות הכ"ף היינו בחי' כתר והשין הקודם לבי"ת היינו חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאריך המדות שבכתר. שמהם נמשך הבי"ת היינו או"א [אבא ואימא] תרין ריעין שמלבישים לחג"ת [לחסד גבורה תפארת] דא"א כנ"ל.

And this is the matter of kesev, with the shin before the beis: the letter kaf is the level of Keser, and the shin that precedes the beis is the Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich, the attributes that are in Keser, from which the beis is drawn, that is, Abba and Imma, the "two companions," who clothe the Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich Anpin, as mentioned above.

24 והנה לכאורה הרי יש ג' מוחין היינו חב"ד [חכמה בינה ודעת] ולמה נזכר רק בי"ת שהם רק חו"ב [חכמה ובינה].

Now, seemingly there are three mochin, Chochmah, Binah and Daas; so why is only beis mentioned, which is only Chochmah and Binah?

אמנם הענין הוא כמ"ש בס"י [בספר יצירה] עשר ולא אחד עשר הגם שעם הדעת הם י"א אך כשהכתר נמנה אין הדעת נמנה כי הדעת אינו נחשב לספ"י [לספירה / לספירות] בפ"ע [בפני עצמו] רק הוא בחי' ממוצע ליחד ולחבר חו"ב [חכמה ובינה]

But the point is as is written in Sefer Yetzirah, "ten and not eleven": although with Daas they are eleven, when Keser is counted Daas is not counted, for Daas is not reckoned as a Sefirah in its own right; rather, it is an intermediary level, to unite and join Chochmah and Binah.

וכמ"כ [וכמו כן] דעת המתפשט במדות הוא המקשר השכל במדות ואינו נחשב בחי' בפ"ע [בפני עצמו] והוא פנימית המדות וחיותן כו' וכ"ז [וכל זה] הוא ענין כשב השי"ן קודם לבי"ת.

So too, the Daas that extends into the emotive attributes is what binds the intellect to the attributes, and it is not reckoned as a level in its own right; and it is the inner dimension of the attributes and their life-force, etc. And all this is the matter of kesev, with the shin before the beis.

אמנם אח"כ נמשך מחו"ב [מחכמה ובינה] למטה חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א ואז נק' כבש הבי"ת קודם לשי"ן. כי השין היינו חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א שהם מקבלים ונמשכים מחו"ב [מחכמה ובינה] בחי' בית כנ"ל

However, afterwards Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin are drawn down from Chochmah and Binah, and then it is called keves, with the beis before the shin; for the shin is Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, which receive and are drawn from Chochmah and Binah, the level of beis, as mentioned above

(וזהו ענין המדות הנמשכים מהשכל משא"כ שין דכשב היינו המדות עליונות שלמעלה מהשכל וכנודע מענין טורי חשוכא וטורי נהורא ועמ"ש ע"פ שניך כעדר הרחלים כו')

(and this is the matter of the attributes that are drawn from the intellect; whereas the shin of kesavim is the supernal attributes that are above the intellect, as is known from the matter of "mountains of darkness" and "mountains of light." And see what is written on the verse "Your teeth are like a flock of ewes," etc.;

ועמ"ש בביאור ע"פ מים רבים כו' אם יתן איש מענין ב' בחי' מדות הנ"ל ועמ"ש בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה בענין ז"א בעתיקא אחיד ותליא ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם)

and see what is written in the explanation on the verse "Many waters," etc., "if a man would give," on the matter of the two levels of attributes mentioned above; and see what is written in the discourse beginning "To understand the explanation of the matter of 'The Patriarchs are themselves the Chariot,'" on the matter of "Z'eir Anpin is attached to and hangs upon Atika"; and see what is written on this in the explanation on the verse "Set me as a seal").

וזהו נעשה ונמשך על ידי יעקב אשר הוא בריח התיכון קו האמצעי שממשיך מכתר וחכמה בז"א וכמ"ש בזהר תרומה דקע"ה ע"ב.

And this is made and drawn down through Yaakov, who is the middle bar, the central line, which draws from Keser and Chochmah into Z'eir Anpin, as is written in the Zohar, Terumah, folio 175b.

וזהו והכשבים הפריד יעקב היינו מה שהיה שייך קודם לבי"ת היינו כמו שהיה קודם השפעת חו"ב [חכמה ובינה] למטה בז"א והיו חו"ב [חכמה ובינה] מקבלים מחג"ת [לחסד גבורה תפארת] דאריך. המשיך יעקב מבחי' זו גם לעולם הפירוד

And this is [the meaning of] "And the lambs (kesavim) Yaakov separated": that which was shin before beis, that is, as it was before the flow of Chochmah and Binah down into Z'eir Anpin, when Chochmah and Binah received from Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich — Yaakov drew from this level also into the world of separation.

היינו שיומשך מחו"ב [מחכמה ובינה] המוחין לחג"ת [לחסד גבורה תפארת] דז"א ויהי' [ויהיה] כבש אשר השייך חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א יקבלו מחו"ב [מחכמה ובינה] בי"ת המקבל מכ"ף כתר כו'.

That is, that the mochin be drawn from Chochmah and Binah to Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, and it will be keves, in which the shin, Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, will receive from Chochmah and Binah, the beis, which receives from the kaf, Keser, etc.

25 ופ"י הפריד שמזה נמשך שיהי' [שיהיה] שני בחי' לאה ורחל וע"ז נאמר את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני כו' ונקי' זיווג יעקב ורחל. וכן עם לאה.

And the meaning of "separated" is that from this it comes about that there are two levels, Leah and Rachel; and of this it is said, "The one lamb you shall make in the morning, and the second lamb," etc.; and this is called the union of Yaakov and Rachel, and likewise with Leah.

וענין המשכה זו היינו שיומשך הביטול העליון גם למטה בעולם הפירוד וזהו והכשבים הפריד כו'

And the matter of this drawing down is that the supernal self-nullification be drawn down below as well, in the world of separation; and this is "And the lambs (kesavim) he separated," etc.

והיינו ע"י שנעשה בחי' כבש שנמשך הארת הכתר ומוחין דא"א [דאבא ואימא] בחג"ת [בחסד גבורה תפארת] דז"א ומז"א לרחל מקור דבי"ע כנ"ל.

And that is through the coming about of the level of keves, in which the illumination of Keser and the mochin of Abba and Imma are drawn into Chesed, Gevurah and Tiferes of Z'eir Anpin, and from Z'eir Anpin to Rachel, the source of Beriah, Yetzirah and Asiyah, as mentioned above.

26 ואמנם ענין הנפת שני הכבשים בשבועות היינו לשרשן ומקורן לבחי' כשבים היינו שבחי' כבש שהשי"ן למטה מן הבי"ת יתעלה לשרשו ומקורו בחי' כשב שהשי"ן לפני הבי"ת.

However, the matter of the waving of the two lambs on Shavuot is [raising them] to their root and source, to the level of kesavim; that is, that the level of keves, in which the shin is below the beis, be elevated to its root and source, the level of kesev, in which the shin is before the beis;

דהיינו שיתעלה ז"א לשרשו ומקורו חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאריך שלמעלה מחו"ב [מחכמה ובינה] וזהו והניף הכהן אותם כו' לפני הוי' למעלה מהחכמה כו'.

that is, that Z'eir Anpin be elevated to its root and source, Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich, which are above Chochmah and Binah. And this is [the meaning of] "And the kohen shall wave them," etc., "before Havayah": above Chochmah, etc.

27 והנה כשהשי"ן למטה מהבי"ת נצרך להמתיק דיני לאה ורחל שלא יהי' [יהיה] יניקת החיצונים מבחי' השי"ן ח"ו [חס ושלום] דהינו מהמדות

Now, when the shin is below the beis, there is a need to sweeten the judgments of Leah and Rachel, so that there be no nurture of the external forces from the level of the shin, G-d forbid, that is, from the attributes.

וכנזכר בזהר ר"פ בראשית גבי עאלת אות שי"ן כו' אמר לה יאות אנת וטב אנת וקשוט אנת אבל הואיל ואתוון דזיופא נטלין לך למהוי עמהון ואז נקי שקר ע"ש והיינו ענין יניקת החיצונים מהמדות עליונות דאות שי"ן וע' בזהר הרקיע שם.

As is mentioned in the Zohar at the beginning of Parshas Bereishis, regarding "The letter shin entered," etc.: "He said to it: You are fitting, and you are good, and you are true; but since the letters of falsehood take you to be with them," and then it is called sheker (falsehood); see there. And this is the matter of the nurture of the external forces from the supernal attributes of the letter shin; and see the Zohar HaRakia there.

(וע' בזהר פ' מקץ דר"ד א'. ובפ' תרומה דקמ"ח ב'. וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים] בכוונת קבלת שבת). ולכן מקריבין התמיד בבחי' התעוררות רחמים שלא יומשך האור רק בקדושה כו':

(And see the Zohar, Parshas Mikeitz, folio 204a, and Parshas Terumah, folio 148b; and see Pri Etz Chaim on the intention of Kabbalas Shabbos.) And therefore the daily offering is brought in the mode of an arousal of compassion, so that the light be drawn only into holiness, etc.:

28 אמנם כשמניפין בחי' כבש לשרשו בחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאריך שנק' כשב שם אין שום שליטה ויניקה כלל לחיצונים

But when the level of keves is waved to its root, the level of Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich, which is called kesev, there the external forces have no dominion or nurture at all

(וי"ל [ויש לומר] רמז לזה בכתוב ממ"ש בפ' אמור שור או כשב כו' ואח"כ נאמר והניף אותם כו' היינו שהתנופה לבחי' כשב שהשי"ן קודם לבי"ת כו'.

(and it can be said that there is an allusion to this in the verse, in what is written in Parshas Emor, "An ox or a kesev," etc., and afterwards it is said, "And he shall wave them," etc.; that is, the waving is to the level of kesev, in which the shin precedes the beis, etc.

והנה י"ל [יש לומר] כבש התנהגות השי"ן מדות ע"י המוחין והוא ע"ד רך כקנה עולם התיקון אכן כשב השי"ן קודם לבי"ת המדות שלמעלה מהשכל והם בבחי' תוקף המדות ואעפ"כ [ואף על פי כן] תיקון והתכללות וכענין עקודים בכלי אחד כו' וכנז' [וכנזכר] לעיל):

Now, it can be said that keves is the conduct of the shin, the attributes, through the mochin, and that is in the manner of "soft as a reed," the World of Tikkun; whereas kesev, with the shin before the beis, is the attributes that are above the intellect, and they are in the mode of the strength of the attributes, and even so [they are] Tikkun and inter-inclusion, like the matter of Akudim, in one vessel, etc., as mentioned above):

29 ו אך הנה תנופת שני הכבשים היו עם שתי הלחם דוקא ואיתא במשנה (פ"ה דמנחות) נותן שתי הלחם ע"ג [על גבין] שני הכבשים כו'.

6. But now, the waving of the two lambs was specifically together with the two loaves; and it is stated in the Mishnah (chapter 5 of Menachos): "He places the two loaves on top of the two lambs," etc.

ולהבין מדוע הי' [היה] הלחם מלמעלה הרי מדרגת חי נכבד במעלה מצומח אך הענין כמו שהאדם אף שהוא מדבר וגבוה הרבה מדצ"ח [מדומם צומח חי] אעפ"כ [אף על פי כן] בשרשן נלקחו הדצ"ח [הדומם צומח חי] מבחי' עליונה יותר מהאדם

And to understand why the bread was on top, since the level of the animal is more honored in quality than the vegetative: the point is that just as man, although he is a speaking [being] and much higher than the inanimate, vegetative and animal, nevertheless in their root the inanimate, vegetative and animal were taken from a level higher than man,

דהיינו ענין עולם התהו הגבוה מעולם התיקון רק שנפלו למטה יותר מהאדם ע"י שבה"כ [שבירת הכלים] ולכן האדם מקבל חיותו מדצ"ח [מדומם צומח חי].

that is, the matter of the World of Tohu, which is higher than the World of Tikkun; only they fell lower than man through the shattering of the vessels, and therefore man receives his life-force from the inanimate, vegetative and animal —

כמ"כ [כמו כן] בדצ"ח [בדומם צומח חי] עצמן עם היות ששרש כולן מעולם התהו אך גם בתהו יש מדרגות רבות זו למעלה מזו

so too in the inanimate, vegetative and animal themselves: although the root of all of them is from the World of Tohu, in Tohu, too, there are many levels, one above the other.

וכשנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] הנה מה שהיה שם גבוה יותר נפל למטה יותר כנודע ממשל נפילת אבן מראש החומה כו' וכמ"ש באור החיים בענין אריה ושור וכמ"ש במ"א.

And when they fell in the shattering of the vessels, what was higher there fell lower, as is known from the analogy of a stone falling from the top of a wall, etc.; and as is written in the Or HaChaim on the matter of the lion and the ox, and as is explained elsewhere.

30 ועד"ז בענין דצ"ח [דומם צומח חי] שצומח הוא מדרגה שלמטה יותר ממדרגת החי היינו לפי ששרשו בתהו גבוה יותר משרש החי.

And along these lines regarding the inanimate, vegetative and animal: the vegetative is a level lower than the level of the animal because its root in Tohu is higher than the root of the animal.

ולכן בנפילתו למטה בשבה"כ [בשבירת הכלים] לא יכול להתלבש בבחי' חי רק במדרגה שלמטה מזה היינו בחי' צומח

And therefore, in its fall downward in the shattering of the vessels, it could not be clothed in the level of the animal, only in the level below that, the level of the vegetative.

ולכן החי ניזון ומקבל חיותו מהצומח וגם האדם שניזון משניהם אעפ"כ [אף על פי כן] לחם דייקא לבב אנוש יסעד משא"כ בשר אף שמרבה דם אינו משביע כמו הלחם,

And therefore the animal is nourished and receives its life-force from the vegetative; and man, too, is nourished from both, yet it is specifically "bread [that] sustains man's heart," whereas meat, although it increases blood, does not satisfy as bread does.

ולכן אין מברכים ברכת המזון רק על הלחם דייקא והיינו לפי ששרש הצומח (ובפרט לחם וחסה דעת כו') שרשו גבוה בתהו משרש החי

And therefore the Grace after Meals is recited only over bread specifically. And that is because the root of the vegetative (and especially bread, and wheat, [which is] Daas, etc.) is higher in Tohu than the root of the animal.

וע"כ אף שנפל למטה יותר מ"מ מעלת שהוא משביע נשאר בו יותר מבחי'.

And therefore, although it fell lower, nevertheless the quality of satisfying remained in it more than in the level [of the animal].

ולכן כשמניפים שתי הלחם ושני הכבשים לשרשן אז הלחם מלמעלה כי שם בשרשן הם גבוהים יותר

And therefore, when the two loaves and the two lambs are waved to their root, then the bread is on top, for there, in their root, they are higher.

לכן אדרבה עליית שני הכבשים כ"כ [כל כך] למעלה הוא באמצעות שתי הלחם שהם אורם יותר גבוה

Therefore, on the contrary, the ascent of the two lambs so high above is by means of the two loaves, whose light is higher

(ועמ"ש במ"א מענין מ"ש מרע"ה [משה רבינו עליו השלום] מאין לי בשר כו')

(and see what is written elsewhere on the matter of what Moshe our teacher, peace be upon him, said, "From where shall I have meat," etc.).

והיה הנפת הלחם והכבשים בחג השבועות כי אחרי שספרו מ"ט ימי העומר בירור נה"ב [נפש הבהמית] והמשכת מ"ט שערי בינה ואז בחג השבועות התגלות שער החמשים המשכת הכתר כו' אז מניפים שני הכבשים היינו לשרשן ומקורן לבחי' כשבים.

And the waving of the bread and the lambs was on the festival of Shavuot, for after they have counted the forty-nine days of the Omer, the refinement of the animal soul and the drawing down of the forty-nine gates of Binah, then on the festival of Shavuot [comes] the revelation of the fiftieth gate, the drawing down of Keser, etc.; then the two lambs are waved, that is, to their root and source, to the level of kesavim.

31 ועלייתם זו הוא ע"י שתי הלחם מטעם הנ"ל והיינו כי שתי הלחם נגד תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ

[ותורה שבעל פה]

And this ascent of theirs is through the two loaves, for the reason mentioned above. That is, the two loaves correspond to the Written Torah and the Oral Torah,

היינו ח"ע [חכמה עילאה] וחכמה תתאה חכמה בראש וחכמה בסוף תשב"כ [תורה שבכתב] הוא כ"ב אתוון ונקי חטה וזהו לחם א' בחי' ח"ע [חכמה עילאה] ולחם הב' הוא נגד בחי' ח"ת [חכמה תתאה] תשב"ע"פ [תורה שבעל פה].

that is, Chochmah Ila'ah (the higher Chochmah) and Chochmah Tata'ah (the lower Chochmah), "Chochmah at the beginning and Chochmah at the end." The Written Torah is the twenty-two letters and is called chitah (wheat), and this is the first loaf, the level of the higher Chochmah; and the second loaf corresponds to the level of the lower Chochmah, the Oral Torah.

והנה יש מעלה בתשבע"פ [בתורה שבעל פה] אשר בה מבואר גילוי הרצון שבמצוה איך ומה לעשות הציצית ותפילין (ועמ"ש במ"א בביאור ע"פ לכן אמור לבנ"י [לבני ישראל])

Now, the Oral Torah has an advantage, for in it is explained the revelation of the will that is in the mitzvah: how, and what, to make the tzitzis and the tefillin (and see what is written elsewhere, in the explanation on the verse "Therefore say to the children of Israel").

אכן יש בתשב"כ [בתורה שבכתב] מה שאין בתשבע"פ [בתורה שבעל פה] והוא ענין הטעמים זרקא מקף שופר כו' שהם נגינות

However, the Written Torah has what the Oral Torah does not, and that is the matter of the cantillation notes (ta'amim) — zarka, makaf, shofar, etc. — which are melodies.

וזהו ויהי שירו חמשה ואלף ואין בתשבע"פ [בתורה שבעל פה] שום ביאור ע"י (ועמ"ש בד"ה תורה צוה בפי' וזאת הברכה). והענין כמו עד"מ בהשגת השכל יש ב' בחי'.

And this is [the meaning of] "and his songs were a thousand and five"; and in the Oral Torah there is no explanation of this at all (and see what is written in the discourse beginning "The Torah commanded," in Parshas Vezos HaBerachah). The point is that, by way of analogy, in intellectual comprehension there are two levels.

הא' מה שיכול לפרש ולהביא השכל בדיבור או בכתב והבחי' הב' הוא עצם השכל ועומק המושג מה שאינו יכול להסביר כלל בדבור.

The first is what one can explain and convey of the concept in speech or in writing; and the second level is the essence of the concept and the depth of what is grasped, which one cannot explain in speech at all.

אמנם עכ"י [עם כל זה] ע"י רמיזא יוכל לגלות דבר עצם השכל וזהו ענין לחכימא ברמיזא.

But even so, through a hint one can reveal something of the essence of the concept; and this is the matter of "for the wise, a hint."

ויוכן יותר ע"י מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] (שט"ז פ"א) שהשיג האריז"ל [האריז' זכרנו לברכה] בשעת השינה בשבת רזין עילאין מה שלא יספיק לדרוש זה בשמונים שנה.

And it will be understood further along the lines of what is written in Pri Etz Chaim (Sha'ar 16, chapter 1), that the Arizal, of blessed memory, grasped during his sleep on Shabbos supernal secrets which eighty years would not suffice to expound.

והיינו לפי שהשגתו היה בבחי' ראי' [ראיה] עצם החכמה ולא בבחי' שמיעה והבנה ולכן במעט רגע יוכל להשיג ולראות מה שיצטרך זמן רב לפרש בדבור כו'.

That is because his grasp was in the mode of seeing the essence of Chochmah, and not in the mode of hearing and understanding; and therefore in a brief moment he could grasp and see what would need a long time to explain in speech, etc.

32 וכעין זה עד"מ הוא ענין לחכימא ברמיזא שא"צ [שאינן צריך / שאינו צריך] לזה הקדמת דברים והסבר כ"א ע"י הרמיזא משיג עצם השכל ושרשו.

And something like this, by way of analogy, is the matter of "for the wise, a hint": it needs no preface of words and explanation; rather, through the hint one grasps the essence of the concept and its root.

ועד"ז הוא ענין הטעמים והנגינות שבתושב"כ [שבתורה שבכתב] שהם כמו רמיזות עד"מ שע"ז מתגלה אפס קצה מח"ע [מחכמה עילאה] מה שלא יוכל לבוא ולהתגלות באותיות התורה

And along these lines is the matter of the cantillation notes and melodies in the Written Torah, which are like hints, by way of analogy, through which a tiny fraction of the higher Chochmah is revealed: what cannot come and be revealed in the letters of the Torah,

דהיינו מה שא"א להתגלות בדבור. שמה שנמשך בדבור ואותיות זהו רק חיצוניות ח"ע [חכמה עילאה] נובלות חכמה

that is, what cannot be revealed in speech. For what is drawn into speech and letters is only the outer dimension of the higher Chochmah, novlos chochmah (the "fallen fruit" of wisdom);

אבל הגילוי מפנימיות ועצמיות ח"ע [חכמה עילאה] א"א להתגלות בדבור ואותיות וכענין מעשה דהאריז"ל [דהאריז"ל זכרנו לברכה] הנ"ל שלא יספיק דבור שמונים שנה כו' וגילוי זה רק ע"י טעמים ונגינות כו'.

but the revelation from the inner dimension and essence of the higher Chochmah cannot be revealed in speech and letters, as in the story of the Arizal mentioned above, that eighty years of speech would not suffice, etc.; and this revelation is only through the cantillation notes and melodies, etc.

33 ושרש ענין זה דשתי הלחם ע"ג [על גבי] שני הכבשים הוא עפמשנ"ת [על פי מה שנתבאר] לעיל דמה שא"א

[שאבא ואימא] יונקים ממזלות דאריך זהו בחי' הגבה מאד נעלה יותר ממה שמלבישים לחו"ג [לחסד וגבורה]

דא"א

And the root of this matter of the two loaves upon the two lambs is according to what was explained above: that Abba and Imma's drawing nurture from the mazalos of Arich is a very high level, more exalted than their clothing of the Chesed and Gevurah of Arich Anpin;

כי הוא המשכה מבחי' עתיק שמאיר ע"י ג"ר [ג' ראשונות] דא"א בבחי' מזלות דנפקי ממו"ס [ממוחא סתימאה]

כוי ובחי' עתיק הוא בחי' תחתונה שבמאציל (ועמ"ש מזה בד"ה יו"ט [יום טוב] של ר"ה [ראש השנה] שחל להיות בשבת).

for it is a drawing down from the level of Atik, which shines through the first three [Sefiros] of Arich Anpin in the mode of the mazalos that issue from Mocha Stima'ah (the hidden brain), etc.; and the level of Atik is the lowest level within the Emanator (and see what is written on this in the discourse beginning "On Yom Tov of Rosh HaShanah that falls on Shabbos").

נמצא זהו גילוי בחי' עליונה יותר הרבה וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים כי תנופת הכבשים לבחי' כשבים היינו לחג"ת [לחסד גבורה תפארת] דא"א.

It follows that this is a revelation of a much higher level; and this is [why] the two loaves are above the two lambs. For the waving of the lambs is to the level of kesavim, that is, to Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich Anpin;

ותנופת שתי הלחם אורייתא דמחו"ב [דמחכמה ובינה] נפקת מניפין אותן לשרשן ומקורן ב' מזלות דנפקי ממו"ס [ממוחא סתימאה] כי לחם בגימ' [בגימטריא] מזלא שמשם שרש המשכת הלחם (וכמ"ש במק"מ [במקדש מלך] בפ"י הזהר תרומה דף קנ"ג קנ"ה ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם).

and the two loaves — "the Torah issues from Chochmah and Binah" — are waved to their root and source, the two mazalos that issue from Mocha Stima'ah; for lechem (bread) has the numerical value of mazala, from which is the root of the drawing down of bread (as is written in the Mikdash Melech on the explanation of the Zohar, Terumah, folios 153 [and] 155, and in the Ramaz there).

ועי"ל [ועוד יש לומר] בענין תנופת שתי הלחם עפ"י [על פי מה שכתוב] הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ קרח כפי הנחמדים מזהב ומפז כו' ששרש ומקור התורה הוא דעת דסתמו חו"ג [חסד וגבורה] מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] כו'

And one may further say, regarding the waving of the two loaves, according to what the Ramaz writes at the beginning of Parshas Korach on the explanation of "more desirable than gold, than fine gold," etc.: that the root and source of the Torah is the Daas in which Chesed and Gevurah, the positive commandments and the prohibitive commandments, are concealed, etc.

וי"ל [ויש לומר] שע"ז רומז תנופת שתי הלחם כי חטה הוא דעת ושתי הלחם היינו מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] כו'

And it can be said that the waving of the two loaves alludes to this: for wheat is Daas, and the two loaves are the positive commandments and the prohibitive commandments, etc.

והם ג"כ תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] כי תשב"ע"פ [תורה שבעל פה] הוא בבחי' מדרגת ל"ת [לא תעשה] שרובה סייגים וגדרים וכמ"ש במ"א.

And they are also the Written Torah and the Oral Torah, for the Oral Torah is in the mode of the level of the prohibitions, most of it being fences and safeguards, as is explained elsewhere.

34 וזהו דשתי הלחם למעלה משני הכבשים אף לאחר עליית הכבשים לשרשן בחג"ת [בחסד גבורה תפארת] דאריך כי בחי' דעת שרש ומקור התורה הוא דעת דעתיק כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] שם והוא למעלה מעלה מחג"ת [מחסד גבורה תפארת] דאריך.

And this is [why] the two loaves are above the two lambs even after the ascent of the lambs to their root in Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich: for the level of Daas, the root and source of the Torah, is the Daas of Atik, as the Ramaz writes there, and it is far above Chesed, Gevurah and Tiferes of Arich.

גם לפי המבואר למעלה בענין כשב שהבי"ת רומז לחו"ב [לחכמה ובינה] ומה שאין הדעת נמנה היינו לפי שהכתר נמנה וא"כ צ"ל דהמשכה מבחי' חיצונית הכתר.

Also, according to what was explained above regarding kesev, that the beis alludes to Chochmah and Binah, and that Daas is not counted because Keser is counted — if so, it must be said that the drawing down is from the level of the outer dimension of Keser.

אבל בחיי דעת דעתיק היינו המשכה מפנימית הכתר כו' (ועמ"ש במ"א ע"פ והשיבו את לחמכם במשקל לבחי מתקלא ועיין עוד מזה בביאור ע"פ החלצו מאתכם כו')

But the level of the Daas of Atik is a drawing down from the inner dimension of Keser, etc. (And see what is written elsewhere on the verse "And they shall return your bread by weight," [as referring] to the level of the matkela (the scale); and see further on this in the explanation on the verse "Arm from among you," etc.)

וגם המשכה זו נמשך ע"י ב' מזלות דא"א שמהם מקבלים או"א [אבא ואימא] שזהו ההמשכה שלמעלה מסדר ההשתלשלות ומ ההתלבשות כו' וכמ"ש במ"א, ועמ"ש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בשם המבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ה.

And this drawing down, too, comes through the two mazalos of Arich Anpin, from which Abba and Imma receive; for this is the drawing down that is above the order of the chain of descent and above clothing, etc., as is explained elsewhere; and see what is written above in the name of Mevo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, end of chapter 5.

והנה לפי שהתורה נמשכה ממקום עליון מאד לכך יכלה לירד למטה בגשמיות (וכמ"ש במ"א ע"פ לך לך ובד"ה ואהי [ואהיה] אצלו אמון)

Now, because the Torah was drawn from a very high place, therefore it could descend below into physicality (as is explained elsewhere on the verse "Go forth" and in the discourse beginning "And I was with Him as a nursling").

ולכך ג"כ ע"י שתי הלחם דייקא הוא ג"כ עליית והנפת ב' הכבשים לשרשן ומקורן כנ"ל

And therefore, too, it is specifically through the two loaves that the ascent and waving of the two lambs to their root and source come about, as mentioned above.

וזהו שבתנופת הלחם והכבשים איתא מוליך ומביא מעלה ומוריד מעלה היינו ההעלאה ומוריד היינו שמשם יומשך וירד להתלבש למטה כו' וכנ"ל שכדי להיות ההמשכה למטה הוא ע"י שנמשך דייקא ממקום היותר עליון כו':

And this is [why] concerning the waving of the bread and the lambs it is stated: "He moves [them] forward and back, raises and lowers." "Raises" is the elevation, and "lowers" is that from there it will be drawn and descend to be clothed below, etc.; and as mentioned above, in order for the drawing down below to come about, it is through being drawn specifically from the highest place, etc.:

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/emor/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok